

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

22 Απριλίου 2016

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ

Αρ Φύλλου 74

Φέρεται σε γνώση των χρηστών του παρακάτω κειμένου ότι η κωδικοποιημένη αυτή μορφή του αποτελεί χρηστικό εργαλείο νομικής πληροφόρησης και ότι σε καμία περίπτωση δεν υποκαθιστά τα επίσημα κανονιστικά κείμενα, όπως αυτά βρίσκονται δημοσιευμένα στο Φύλλο Εφημερίδας της Κυβέρνησης.

Όπως τροποποιήθηκε ή συμπληρώθηκε με τα

1. ΠΔ 8/2-2-2017 (ΦΕΚ 15/Α/10-2-2017)
2. Ν. 4452/2017 (ΦΕΚ 17/Α/15-2-2017)
3. Ν. 4521/2018 (ΦΕΚ 38/Α/2-3-2018)
4. Ν. 4540/2018 (ΦΕΚ 91/Α/22-5-2018)

ΠΡΟΕΔΡΙΚΟ ΔΙΑΤΑΓΜΑ ΥΠ' ΑΡΙΘΜ. 46/2016 Αξιολόγηση των μαθητών του Γενικού Λυκείου

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις του άρθρου 1 παρ. 9 και 11 του Ν. 2525/1997 «Ενιαίο Λύκειο, πρόσβαση των αποφοίτων του στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση, αξιολόγηση του εκπαιδευτικού έργου και άλλες διατάξεις» (Α' 188) όπως συμπληρώθηκαν με τις διατάξεις του άρθρου 1 του Ν. 2909/2001 (Α' 90) και της παρ. 12 του άρθρου 59 του Ν. 3966/2011 (Α' 118).
2. Τις διατάξεις του άρθρου 8 παρ. 9 περ. ε, στ και θ του Ν. 1566/1985 «Δομή και λειτουργία της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης και άλλες διατάξεις» (Α' 167).
3. Τις διατάξεις του Ν. 3699/2008 «Ειδική Αγωγή και Εκπαίδευση ατόμων με αναπηρία ή με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες» (Α' 199).
4. Τις διατάξεις της παρ. 3 περ. α υποπερίπτωση ββ του άρθρου 2 του Ν. 3966/2011 «Θεσμικό πλαίσιο των Πρότυπων Πειραματικών Σχολείων, Ίδρυση Ινστιτούτου Εκπαιδευτικής Πολιτικής, Οργάνωση του Ινστιτούτου Τεχνολογίας Υπολογιστών και Εκδόσεων «ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ» και λοιπές διατάξεις» (Α' 118).
5. Τις διατάξεις των άρθρων 2 και 3 του Ν. 4186/2013 «Αναδιάρθρωση της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης και λοιπές διατάξεις» (Α' 193) όπως έχουν τροποποιηθεί και ισχύουν και την παρ. 1 του άρθρου 42 του Ν. 4186/2013 (Α' 193) ό-

πως τροποποιήθηκε με την παρ. 7 του άρθρου 45 του Ν. 4264/2014 (Α' 118).

6. Την με αριθμ. 66/28-12-2015 πράξη του Δ.Σ. του Ινστιτούτου Εκπαιδευτικής Πολιτικής.
7. Τις διατάξεις του άρθρου 90 του κώδικα Νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα Κυβερνητικά όργανα που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του Πδ 63/2005 (Α' 98).
8. Το γεγονός ότι από τις διατάξεις του παρόντος διατάγματος δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού για το τρέχον και τα επόμενα οικονομικά έτη.
9. Την με αριθμό 70/2016 γνωμοδότηση του Συμβουλίου Επικρατείας, μετά από πρόταση του Υπουργού Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'

ΓΕΝΙΚΑ ΠΕΡΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΟΥΜΕΝΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

Άρθρο 1

Σκοπός της αξιολόγησης των μαθητών

Η αξιολόγηση των μαθητών έχει ως στόχο τη διαρκή βελτίωση της διδασκαλίας και γενικότερα της λειτουργίας της σχολικής μονάδας και αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της διδακτικής - μαθησιακής διαδικασίας:

- α) Η διαγνωστική αξιολόγηση στην αρχή κάθε σχολικού έτους έχει στόχο να καταγράψει τις ήδη κατεκτημένες γνώσεις των μαθητών του τμήματος και να συμβάλει στον ετήσιο σχεδιασμό του εκπαιδευτικού.
- β) Η διαμορφωτική αξιολόγηση κατά τη διάρκεια του σχολικού έτους έχει σκοπό να προσδιορίσει τον βαθμό που έχουν επιτευχθεί κάθε φορά οι στόχοι της διδακτικής διαδικασίας, όπως αυτοί καθορίζονται από τα ισχύοντα προγράμματα σπουδών των αντίστοιχων μαθημάτων, παρέχοντας ανατροφοδότηση η οποία στηρίζει την προσπάθεια όλων των εμπλεκόμενων για την επίτευξη των πα-

ραπάνω στόχων. Καταρχάς, πληροφορεί τον εκπαιδευτικό για τα αποτελέσματα του έργου του και των διδακτικών μεθόδων και εργαλείων που χρησιμοποιεί, τον βοηθά να εντοπίσει περιπτώσεις όπου υπάρχει ανάγκη για διαφοροποιημένη διδασκαλία και να ανασχεδιάσει τη διδακτική πράξη, με στόχο τη συνεχή βελτίωση και την αύξηση της αποτελεσματικότητάς της. Κατά δεύτερον, συμβάλλει στην αυτογνωσία και στην αντικειμενική πληροφόρηση των μαθητών ως προς τον βαθμό κατάκτησης των επιδιωκόμενων διδακτικών στόχων και τον βαθμό βελτίωσης των επιδόσεών τους, ώστε να εστιάσουν ανάλογα την προσπάθειά τους. Τέλος, υπηρετεί και την ενημέρωση των γονέων για την πρόοδο των παιδιών τους.

γ) Η τελική αξιολόγηση επιδιώκει την έγκυρη, αξιόπιστη, αντικειμενική και αδιάβλητη αποτίμηση των γνώσεων, των ικανοτήτων και των δεξιοτήτων των μαθητών.

Η αξιολόγηση οφείλει να συνδυάζει ποικίλες μορφές και τεχνικές. Στο πλαίσιο αυτό ο μαθητής αξιολογείται από:

1. Τη συμμετοχή του στην καθημερινή εργασία της τάξης και τη συνολική δραστηριότητά του στη σχολική μονάδα.
2. Τα αποτελέσματα της επίδοσής του στις ενδιάμεσες γραπτές δοκιμασίες κατά τα δύο τετράμηνα του διδακτικού έτους και στις τελικές εξετάσεις στο τέλος του διδακτικού έτους.
3. Τις συνθετικές δημιουργικές εργασίες και
4. Από τον ατομικό του φάκελο, όπου αυτός τηρείται.

Άρθρο 2

Περίοδοι του διδακτικού έτους

Το διδακτικό έτος στο Γενικό Λύκειο χωρίζεται σε δύο (2) περιόδους που ονομάζονται τετράμηνα. Το Α' τετράμηνο διαρκεί από την 1η Σεπτεμβρίου ως την 20η Ιανουαρίου. Το Β' τετράμηνο αρχίζει στις 21 Ιανουαρίου και λήγει τον μήνα Μάιο σε ημερομηνία που ορίζεται με απόφαση του Υπουργού Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων.

Άρθρο 3

Χαρακτηρισμός των διδασκομένων μαθημάτων

1. Τα μαθήματα της Α' τάξης του Ημερήσιου Γενικού Λυκείου και της Α' τάξης του Εσπερινού Γενικού Λυκείου κατανέμονται σε τρεις (3) ομάδες:
  - α) Η ομάδα Α' περιλαμβάνει όλα τα μαθήματα Γενικής Παιδείας που εξετάζονται γραπτώς.
  - β) Η ομάδα Β' περιλαμβάνει τα μαθήματα Επιλογής που

εξετάζονται γραπτώς.

- «γ) Η ομάδα Γ' περιλαμβάνει τα μαθήματα που δεν εξετάζονται γραπτώς. Για την Α' τάξη του Ημερήσιου Γενικού Λυκείου την Ερευνητική Εργασία (Project) και τη Φυσική Αγωγή και για την Α' τάξη του Εσπερινού Γενικού Λυκείου τη Φυσική Αγωγή.».⁽¹⁾
2. Τα μαθήματα της Β' τάξης του Εσπερινού Γενικού Λυκείου κατανέμονται σε δύο (2) ομάδες:
    - α) Η ομάδα Α' περιλαμβάνει όλα τα μαθήματα Γενικής Παιδείας που εξετάζονται γραπτώς.
    - β) Η ομάδα Β' περιλαμβάνει το μάθημα Φυσική Αγωγή που δεν εξετάζεται γραπτώς.
  3. Τα μαθήματα της Β' τάξης Ημερήσιου Γενικού Λυκείου κατανέμονται σε τρεις (3) ομάδες:
    - α) Η ομάδα Α' περιλαμβάνει όλα τα μαθήματα Γενικής Παιδείας που εξετάζονται γραπτώς.
    - β) Η ομάδα Β' περιλαμβάνει τα μαθήματα Ομάδων Προσανατολισμού που εξετάζονται γραπτώς.
    - γ) Η ομάδα Γ' περιλαμβάνει τα μαθήματα που δεν εξετάζονται γραπτώς, δηλαδή την Ερευνητική εργασία (Project) και τη Φυσική Αγωγή.
  4. Τα μαθήματα της Γ' τάξης Εσπερινού Γενικού Λυκείου κατανέμονται σε δύο (2) ομάδες:
    - α) Η ομάδα Α' περιλαμβάνει όλα τα μαθήματα Γενικής Παιδείας που εξετάζονται γραπτώς.
    - β) Η ομάδα Β' περιλαμβάνει τα μαθήματα Ομάδων Προσανατολισμού που εξετάζονται γραπτώς.
  5. «Τα μαθήματα της Γ' τάξης Ημερήσιου Γενικού Λυκείου κατανέμονται σε τέσσερις (4) ομάδες:
    - α) Η ομάδα Α' περιλαμβάνει τα μαθήματα Γενικής Παιδείας που εξετάζονται γραπτώς στις απολυτήριες εξετάσεις και είναι τα εξής: Νέα Ελληνικά (με κλάδους τη Νεοελληνική Γλώσσα και τη Νεοελληνική Λογοτεχνία), Μαθηματικά και Στοιχεία Στατιστικής, Ιστορία και Βιολογία.
    - β) Η ομάδα Β' περιλαμβάνει τα υπόλοιπα μαθήματα Γενικής Παιδείας, τα οποία δεν εξετάζονται γραπτώς στις απολυτήριες εξετάσεις.
    - γ) Η ομάδα Γ' περιλαμβάνει όλα τα μαθήματα Ομάδων Προσανατολισμού, τα οποία δεν εξετάζονται γραπτώς

(1) Η περίπτωση γ' της παρ. 1 του άρθ. 3 του πδ 46/2016 (Α' 74) αντικαταστάθηκε ως άνω σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθ. 34 του Ν. 4521/2018 (ΦΕΚ 38/Α/2-3-2018).

στις απολυτήριες εξετάσεις.

- δ) Η ομάδα Δ' περιλαμβάνει τα μαθήματα Επιλογής, τα οποία δεν εξετάζονται γραπτώς στις απολυτήριες εξετάσεις.
6. Τα μαθήματα της Δ' τάξης Εσπερινού Γενικού Λυκείου κατανέμονται σε τρεις (3) ομάδες:
- α) Η ομάδα Α' περιλαμβάνει τα μαθήματα Γενικής Παιδείας που εξετάζονται γραπτώς στις απολυτήριες εξετάσεις και είναι τα εξής: Νέα Ελληνικά (με κλάδους τη Νεοελληνική Γλώσσα και τη Νεοελληνική Λογοτεχνία), Μαθηματικά και Στοιχεία Στατιστικής, Ιστορία και Βιολογία.
- β) Η ομάδα Β' περιλαμβάνει τα υπόλοιπα μαθήματα Γενικής Παιδείας, τα οποία δεν εξετάζονται γραπτώς στις απολυτήριες εξετάσεις.
- γ) Η ομάδα Γ' περιλαμβάνει όλα τα μαθήματα Ομάδων Προσανατολισμού, τα οποία δεν εξετάζονται γραπτώς στις απολυτήριες εξετάσεις.»⁽²⁾

Άρθρο 4

Κλάδοι μαθημάτων

1. Στις Α' και Β' τάξεις Ημερήσιου Γενικού Λυκείου και στις Α', Β' και Γ' τάξεις Εσπερινού Γενικού Λυκείου:
- i. Το μάθημα της Ελληνικής Γλώσσας χωρίζεται στους εξής κλάδους:
- α) Αρχαία Ελληνική Γλώσσα και Γραμματεία
- β) Νέα Ελληνική Γλώσσα
- γ) Νέα Ελληνική Λογοτεχνία
- ii. Το μάθημα των Μαθηματικών χωρίζεται στους εξής κλάδους:
- α) Άλγεβρα
- β) Γεωμετρία
- iii. Το μάθημα των Φυσικών Επιστημών χωρίζεται στους εξής κλάδους:
- α) Φυσική
- β) Χημεία
- γ) Βιολογία

Κάθε κλάδος βαθμολογείται χωριστά. Ο τελικός βαθμός για κάθε μάθημα με κλάδους είναι ο μέσος όρος των τελικών βαθμών των κλάδων του με προσέγγιση δεκάτου.

(2) Οι παράγραφοι 5 και 6 του άρθρου 3 του πδ 46/2016 (Α' 74) αντικαταστάθηκαν ως άνω σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθ. 34 του Ν. 4521/2018 (ΦΕΚ 38/Α/2-3-2018).

2. «Στη Γ' τάξη Ημερήσιου και στη Δ' τάξη Εσπερινού Γενικού Λυκείου το μάθημα «Νέα Ελληνικά» χωρίζεται στους εξής κλάδους: α) Νεοελληνική Γλώσσα β) Νεοελληνική Λογοτεχνία.
- Κάθε κλάδος βαθμολογείται χωριστά. Ο τελικός βαθμός του μαθήματος «Νέα Ελληνικά» είναι ο μέσος όρος των τελικών βαθμών των κλάδων του με προσέγγιση δεκάτου.»⁽³⁾

Άρθρο 5

Βαθμολογική Κλίμακα

1. Η βαθμολογική κλίμακα, με βάση την οποία υπολογίζονται οι βαθμοί επίδοσης των μαθητών σε όλα τα μαθήματα, είναι ο - 20 και λεκτικώς προσδιορίζεται με τους χαρακτηρισμούς:

Κακώς	0 - 5
Ανεπαρκώς	5,1 - 9,4
Σχεδόν καλώς	9,5 - 13
Καλώς	13,1 - 16
Λίαν καλώς	16,1 - 18
Άριστα	18,1 - 20

Η βαθμολόγηση των γραπτών δοκιμίων των προαγωγικών και απολυτηρίων εξετάσεων γίνεται στην κλίμακα 0-100 με ακέραιους μόνο αριθμούς και ο τελικός βαθμός του γραπτού δοκιμίου ανάγεται στην κλίμακα 0-20 και γράφεται ως δεκαδικός, όπου απαιτείται, με προσέγγιση δεκάτου.

2. Οι προφορικοί βαθμοί της αξιολόγησης των μαθητών δίνονται σε ακέραιους αριθμούς. Ο Μέσος Όρος (Μ.Ο.) των προφορικών βαθμολογιών των δύο τετραμήνων αποτελεί τον ετήσιο προφορικό βαθμό του μαθητή σε κάθε μάθημα και δίνεται με προσέγγιση δεκάτου.
3. Ο βαθμός προαγωγής και απόλυσης κατά μάθημα και ο γενικός μέσος όρος (Γ.Μ.Ο.) γράφονται ως δεκαδικοί με προσέγγιση δεκάτου.

Άρθρο 6

Διαγνωστική αξιολόγηση των μαθητών

1. Στην αρχή του σχολικού έτους και μέσα στις δύο πρώτες εβδομάδες από την έναρξη των μαθημάτων διεξάγονται υποχρεωτικά στην Α' τάξη διαγνωστικές δοκιμασίες στα

(3) Στο άρθρο 4 του πδ 46/2016 προστέθηκε παράγραφος 2, ως άνω σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθ. 34 του Ν. 4521/2018 (ΦΕΚ 38/Α/2-3-2018).

μαθήματα Αρχαία Ελληνική Γλώσσα και Γραμματεία, Νέα Ελληνική Γλώσσα, Νέα Ελληνική Λογοτεχνία, Άλγεβρα, Γεωμετρία, Φυσική, Χημεία και Ξένες Γλώσσες. Στις επόμενες τάξεις οι διαγνωστικές δοκιμασίες είναι προαιρετικές και διεξάγονται κατά την κρίση των εκπαιδευτικών στα μαθήματα στα οποία θεωρούνται απ' αυτούς αναγκαίες.

2. Σκοπός των διαγνωστικών δοκιμασιών είναι:

Να βοηθήσουν τους εκπαιδευτικούς να προσδιορίσουν το επίπεδο στο οποίο βρίσκονται οι μαθητές τους, ώστε ανάλογα να προσαρμόσουν τη διδασκαλία τους.

3. Οι διαγνωστικές δοκιμασίες συνδυάζουν ερωτήσεις διαφορετικών τύπων, που διατυπώνονται από τους διδάσκοντες.
4. Οι διαγνωστικές δοκιμασίες διεξάγονται με ευθύνη των διδασκόντων, σε συνεργασία με τον Διευθυντή του Σχολείου, σε μία διδακτική ώρα, χωρίς προειδοποίηση των μαθητών.
5. Οι διαγνωστικές δοκιμασίες δεν λαμβάνονται υπόψη στην αξιολόγηση της επίδοσης του μαθητή.
6. Για την επίδοση των μαθητών στις διαγνωστικές δοκιμασίες ενημερώνονται οι γονείς των μαθητών κατά τις επισκέψεις τους στο σχολείο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ

ΚΑΤΑ ΤΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΩΝ ΤΕΤΡΑΜΗΝΩΝ

Άρθρο 7

Προφορική βαθμολογία τετραμήνων

1. «Για την αξιολόγηση του μαθητή κατά τετράμηνο ο διδάσκων συνεκτιμά:
  - α. τη συμμετοχή του στη διδακτική μαθησιακή διαδικασία,
  - β. την επιμέλεια και το ενδιαφέρον του για το συγκεκριμένο μάθημα,
  - γ. την επίδοσή του στις γραπτές δοκιμασίες,
  - δ. τις εργασίες που εκτελεί στο σχολείο ή στο σπίτι,
  - ε. το φάκελο επιδόσεων και δραστηριοτήτων του μαθητή, όπου αυτός τηρείται.
 Οι γραπτές δοκιμασίες διακρίνονται στις ολιγόλεπτες και στις ωριαίες.
 Οι ολιγόλεπτες γραπτές δοκιμασίες διαρκούν πέντε (5) έως δεκαπέντε (15) λεπτά, αποτελούν εναλλακτικό τρόπο εξέτασης των μαθητών στο μάθημα της ημέρας και συμπληρώνουν την αξιολόγηση μέσω προφορικών διαδικα-

σιών. Γίνονται χωρίς προειδοποίηση των μαθητών με τη μορφή σύντομων, ποικίλων και κατάλληλων ερωτήσεων, οι οποίες διατυπώνονται από τον διδάσκοντα. Ο αριθμός των ολιγόλεπτων γραπτών δοκιμασιών αφήνεται στην κρίση του διδάσκοντος.

Οι ωριαίες γραπτές δοκιμασίες διαρκούν μία (1) διδακτική ώρα, καλύπτουν περιορισμένης έκτασης ενότητα και γίνονται ύστερα από προειδοποίηση των μαθητών στο τελευταίο μάθημα της ενότητας.

Στην Α' και Β' τάξη Ημερησίου Γενικού Λυκείου και στην Α', Β' και Γ' τάξη Εσπερινού Γενικού Λυκείου διενεργείται σε όλα τα γραπτώς εξεταζόμενα μαθήματα μία (1) υποχρεωτική ωριαία γραπτή δοκιμασία κατά τη διάρκεια του πρώτου τετραμήνου. Αν υπάρχει αντικειμενικό πρόβλημα, η ωριαία γραπτή δοκιμασία του πρώτου τετραμήνου μπορεί να πραγματοποιηθεί στο δεύτερο τετράμηνο.

Στη Γ' τάξη Ημερησίου Γενικού Λυκείου και στη Δ' τάξη Εσπερινού Γενικού Λυκείου στα μαθήματα της Ομάδας Α' διενεργείται μόνο μία υποχρεωτική ωριαία γραπτή δοκιμασία κατά τη διάρκεια του πρώτου τετραμήνου.

Αν υπάρχει αντικειμενικό πρόβλημα, η ωριαία γραπτή δοκιμασία του πρώτου τετραμήνου μπορεί να πραγματοποιηθεί στο δεύτερο τετράμηνο. Στα μαθήματα των υπόλοιπων Ομάδων διενεργούνται δύο (2) υποχρεωτικές ωριαίες γραπτές δοκιμασίες, μία κατά τη διάρκεια του πρώτου τετραμήνου και μία κατά τη διάρκεια του δεύτερου τετραμήνου με εξαίρεση το μάθημα Φυσική Αγωγή, στο οποίο δεν διενεργείται καμία γραπτή δοκιμασία. Αν υπάρχει αντικειμενικό πρόβλημα, και η ωριαία γραπτή δοκιμασία του πρώτου τετραμήνου δεν πραγματοποιηθεί στο πρώτο τετράμηνο, τότε διενεργούνται και οι δύο (2) ωριαίες γραπτές δοκιμασίες στο δεύτερο τετράμηνο.

2. Οι ωριαίες γραπτές δοκιμασίες πραγματοποιούνται με τον παρακάτω περιορισμό: Δεν πρέπει να διεξάγονται περισσότερες από μια (1) ωριαία γραπτή δοκιμασία κατά τη διάρκεια του ημερησίου διδακτικού προγράμματος και οπωσδήποτε όχι περισσότερες από τρεις (3) κατά τη διάρκεια του εβδομαδιαίου διδακτικού προγράμματος.»⁽⁴⁾

3. Στην περίπτωση που λείπουν στοιχεία της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου, ο προφορικός βαθμός του τετρα-

(4) Οι παράγραφοι 1 και 2 του άρθ. 7 του πδ 46/2016 αντικαταστάθηκαν ως άνω σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθ. 34 του Ν. 4521/2018 (ΦΕΚ 38/Α/2-3-2018).

- μήνου διαμορφώνεται από τη συνεκτίμηση των υπαρχόντων στοιχείων.
4. Για μάθημα που για οποιονδήποτε λόγο διδάχθηκε λιγότερο από δέκα (10) ώρες, δεν κατατίθεται βαθμολογία, εάν αποδεδειγμένα και δικαιολογημένα ο διδάσκων δεν διαθέτει επαρκή στοιχεία για την αξιολόγηση των μαθητών.
  5. Δεν κατατίθεται βαθμολογία για τα μαθήματα των Θρησκευτικών και της Φυσικής Αγωγής για όσους μαθητές έχουν νομίμως απαλλαγεί από την παρακολούθησή τους.
  6. Με τη λήξη του Α' και του Β' τετραμήνου κάθε διδάσκων καταθέτει στον Διευθυντή του Σχολείου ονομαστική κατάσταση για κάθε τάξη ή τμήμα χωριστά με τους τετραμηνιαίους βαθμούς επίδοσης.
  7. Αν από την ονομαστική κατάσταση της προφορικής βαθμολογίας λείπει βαθμός μαθητή, ο διδάσκων με ενυπόγραφη σημείωση πάνω στην κατάσταση δικαιολογεί την έλλειψη του βαθμού.
  8. Με ευθύνη του Διευθυντή του Σχολείου και του διδάσκοντος, η προφορική βαθμολογία των μαθητών καταχωρίζεται χωρίς καθυστέρηση στο Ατομικό Δελτίο (Α.Δ.) των μαθητών και στον Υπολογιστή. Για το Β' τετράμηνο η καταχώριση γίνεται πριν από την έναρξη των γραπτών προαγωγικών ή απολυτηρίων εξετάσεων. Μετά την καταχώριση δεν επιτρέπεται καμία μεταβολή, εκτός από την περίπτωση λανθασμένης καταχώρισης που διαπιστώνεται με ειδική πράξη του Συλλόγου Διδασκόντων και οπωσδήποτε πριν από την έκδοση των αποτελεσμάτων.

«Άρθρο 8⁽⁵⁾

Δημιουργικές εργασίες

α) Σκοπός και γενικά χαρακτηριστικά

Οι Δημιουργικές Εργασίες (Δ.Ε.) είναι υποχρεωτικές, αφορούν όλα τα μαθήματα Α' και Β' τάξης Ημερησίου και Α', Β' και Γ' τάξης Εσπερινού Γενικού Λυκείου εκτός από την Ερευνητική Εργασία, υλοποιούνται στο πλαίσιο των μαθημάτων που θα οριστούν για κάθε τμήμα με τη διαδικασία που περιγράφεται στις επόμενες παραγράφους, είναι ομαδικές αλλά, αν κριθεί απαραίτητο, δύναται να είναι και ατομικές.

Στο πλαίσιο αυτό οι μαθητές καλούνται:

(5) Το άρθ.8 του πδ 46/2016 αντικαταστάθηκε ως άνω σύμφωνα με την παρ. 5 του άρθ. 34 του Ν. 4521/2018 (ΦΕΚ 38/Α/2-3-2018).

- α) είτε να επιλύσουν με τρόπο δημιουργικό ένα πρόβλημα/ερώτημα που τους κινεί το ενδιαφέρον και το οποίο σχετίζεται με κάποιο θέμα της διδασκόμενης ύλης σε ένα ή περισσότερα μαθήματα, εμβαθύνοντας τις γνώσεις τους γύρω από το συγκεκριμένο ζήτημα ή/και αναπλαισιώνοντάς τες με τρόπο κριτικό, πρωτότυπο, ευρηματικό,
- β) είτε να εκφραστούν δημιουργικά, μέσα από ένα δικό τους καλλιτεχνικό έργο, εμπνεόμενοι από κάποια ενότητα που έχουν μελετήσει,
- γ) είτε να σχεδιάσουν και να υλοποιήσουν μία κατασκευή/ένα τέχνημα, που σχετίζεται με κάποια διδακτική ενότητα.

β) Μορφή

Η μορφή της εργασίας μπορεί να ποικίλει π.χ. σύνταξη συνεχούς ή πολυτροπικού κειμένου, παρουσίαση με χρήση προσχεδιασμένου προφορικού λόγου και αξιοποίηση λογισμικού παρουσίασης, δημιουργία είτε καλλιτεχνικού έργου (όπως λογοτεχνικό/μουσικό/εικαστικό έργο, θεατρικό δρώμενο, γελοιογραφία, κόμικ, κινούμενο σχέδιο, ταινία μικρού μήκους, ψηφιακή αφήγηση) είτε άλλης κατασκευής (όπως μακέτα, τέχνημα με χρήση της τεχνολογίας), πραγματοποίηση κοινωνικής, οικολογικής, πολιτισμικής παρέμβασης.

γ) Θέματα και Θεματικοί Πυλώνες

Τα προτεινόμενα θέματα (βαθμός δυσκολίας και απαιτήσεις) πρέπει να είναι ανάλογα του διατιθέμενου χρόνου (λαμβάνοντας υπόψη ότι οι Δ.Ε. πρέπει να υλοποιηθούν εντός του σχολείου) και των ενδιαφερόντων και των δυνατοτήτων των μαθητών. Τα θέματα των Δ.Ε. προκύπτουν ως αποτέλεσμα συζήτησης ανάμεσα στους εκπαιδευτικούς και στους μαθητές του τμήματος, ώστε να ανταποκρίνονται στα ενδιαφέροντα και στις προσλαμβάνουσες παραστάσεις τους, να τους κινούν την περιέργεια και να τους παρακινούν σε δράση. Κάθε Δ.Ε. αναφέρεται και υλοποιείται σε ένα συγκεκριμένο γνωστικό αντικείμενο, ενώ είναι δυνατόν να καλύπτει και άλλο ή άλλα, προσλαμβάνοντας έτσι διαθεματικό-διεπιστημονικό χαρακτήρα.

Τα θέματα των Δ.Ε. εντάσσονται στους ακόλουθους δύο (2) Θεματικούς Πυλώνες:

Θεματικός Πυλώνας I : Ανθρωπιστικές Επιστήμες, Κοινωνικές Επιστήμες και Καλλιτεχνική Παιδεία,

Θεματικός Πυλώνας II : Φυσικές Επιστήμες, Μαθηματικά,

Πληροφορική και Φυσική Αγωγή.

δ) Αριθμός Δημιουργικών Εργασιών ανά μαθητή και ανά εκπαιδευτικό.

Οι μαθητές εκπονούν υποχρεωτικά τουλάχιστον δύο (2) Δ.Ε. και τουλάχιστον μία (1) σε κάθε Θεματικό Πυλώνα.

Κάθε εκπαιδευτικός που διδάσκει σε κάποια/ες από τις τάξεις αυτές σχεδιάζει, συντονίζει και παρακολουθεί μέχρι την ολοκλήρωσή τους τις Δ.Ε. τουλάχιστον ενός (1) τμήματος σε ένα γνωστικό αντικείμενο. Οι εκπαιδευτικοί που υπηρετούν σε περισσότερα του ενός σχολείου, αναλαμβάνουν τις Δ.Ε. τμήματος του σχολείου όπου έχουν τις περισσότερες διδακτικές ώρες ή επιλέγεται σχολείο μετά από συνεννόηση μεταξύ των Διευθυντών των σχολείων.

ε) Προετοιμασία υλοποίησης των Δ.Ε.

Ο Σύλλογος Διδασκόντων στην αρχή της σχολικής χρονιάς ορίζει έναν εκπαιδευτικό ως Υπεύθυνο της διαδικασίας κατανομής των Δημιουργικών Εργασιών. Στην περίπτωση σχολικών μονάδων με περισσότερα από τέσσερα (4) εμπλεκόμενα τμήματα οι Υπεύθυνοι μπορεί να είναι δύο (2). Κάθε εκπαιδευτικός δηλώνει στον Υπεύθυνο της διαδικασίας με σειρά προτίμησης τα μαθήματα και τα τμήματα στα οποία επιθυμεί να αναλάβει την καθοδήγηση και υποστήριξη της εκπόνησης των Δ.Ε. και προσδιορίζει την περίοδο υλοποίησης, που μπορεί να εκτείνεται στο ένα ή και στα δύο τετράμηνα.

Οι Υπεύθυνοι της διαδικασίας εκπόνησης καταθέτουν εισήγηση στο Σύλλογο Διδασκόντων όσον αφορά τον προγραμματισμό ανά τμήμα και ανά εκπαιδευτικό. Η τελική διευθέτηση της κατανομής των Δ.Ε. στους εκπαιδευτικούς ανά τμήμα εναπόκειται στο Σύλλογο των Διδασκόντων κάθε σχολικής μονάδας.

Ο Σύλλογος μπορεί να αναθεωρήσει το σχεδιασμό, αν προκύψει κάποια αλλαγή των δεδομένων ή αν το κρίνει για κάποιο λόγο σκόπιμο.

στ) Διαδικασία Επιλογής Θεμάτων

Οι εκπαιδευτικοί ενημερώνουν τους μαθητές για τα κριτήρια αξιολόγησης της εργασίας και καθοδηγούν τις ομάδες στο σχεδιασμό και στην υλοποίηση των βημάτων που πρέπει να ακολουθήσουν.

ζ) Διάρκεια υλοποίησης των Δ.Ε.

Η διάρκεια υλοποίησης των Δ.Ε. για τα μονόωρα μαθήματα ενδείκνυται να είναι από τρεις (3) έως τέσσερις (4) διδακτικές ώρες, ενώ για τα δίωρα, τρίωρα κτλ να είναι από

πέντε (5) έως οκτώ (8) διδακτικές ώρες. Σε περίπτωση Δ.Ε. που αναφέρονται σε περισσότερα από ένα (1) μαθήματα, τα οποία διδάσκονται από τον ίδιο ή διαφορετικούς εκπαιδευτικούς και ανήκουν στον ίδιο ή σε διαφορετικούς Θεματικούς Πυλώνες, ο χρόνος υλοποίησής τους μπορεί να αυξηθεί αναλόγως του αριθμού των εμπλεκόμενων μαθημάτων, με προϋπόθεση να τηρείται η αναλογία ωρών που θα διατίθενται σε κάθε μάθημα.

η) Εκπόνηση

Η υλοποίηση των Δ.Ε. γίνεται σε τρεις φάσεις: α) σχεδιασμός, β) υλοποίηση και γ) παρουσίαση. Η διάρκεια κάθε φάσης προσδιορίζεται από τον εκπαιδευτικό.

θ) Αξιολόγηση

Οι Δημιουργικές Εργασίες αξιολογούνται από τον εκπαιδευτικό και συνεκτιμώνται στην αξιολόγηση της επίδοσης του μαθητή στο αντίστοιχο μάθημα για το τετράμηνο κατά το οποίο κατατίθενται.

Αν μία Δ.Ε. καλύπτει και άλλο/-α μάθημα/μαθήματα, η εργασία λαμβάνεται υπόψη κατά την αξιολόγηση του μαθητή και στα μαθήματα αυτά. Αν πρόκειται για μαθήματα που δεν διδάσκονται από τον ίδιο εκπαιδευτικό, η Δ.Ε. αξιολογείται μετά από συνεργασία των οικείων διδασκόντων. Εάν πρόκειται για συλλογική εργασία, αυτή λαμβάνεται υπόψη το ίδιο για όλους τους μαθητές που συμμετείχαν σε αυτή, ωστόσο δύναται να υπάρξει και διαφοροποίηση κατά την κρίση του διδάσκοντα, αν υπήρξε εμφανώς διαφορετική η συμβολή κάποιων μελών της ομάδας στο τελικό αποτέλεσμα.

Η αξιολόγηση της Δ.Ε. γίνεται περιγραφικά με κλίμακες διαβαθμισμένων κριτηρίων των οποίων δείγματα προτείνονται από το ΙΕΠ. Ανάλογα με το είδος της δημιουργικής εργασίας (απάντηση/ λύση σε ερώτημα/πρόβλημα ή μουσικό/εικαστικό/λογοτεχνικό έργο ή κατασκευή κτλ) οι εκπαιδευτικοί επιλέγουν τα κατάλληλα διαβαθμισμένα κριτήρια.»

Άρθρο 9

Φάκελος επιδόσεων και δραστηριοτήτων των μαθητών

1. Σε κάθε Λύκειο παρέχεται η δυνατότητα να τηρείται με ευθύνη του υπεύθυνου καθηγητή κάθε τμήματος ή τάξης και σε χώρο που καθορίζεται από τον Διευθυντή του Λυκείου, φάκελος εκπαιδευτικών επιδόσεων και δραστηριοτήτων των μαθητών, στον οποίο καταχωρίζονται στοι-

χεία που συμβάλλουν στη σφαιρικότερη εκπαιδευτική αξιολόγηση των μαθητών, τα οποία δεν προκύπτουν από άλλες διαδικασίες αποτίμησης της επίδοσής τους. Τέτοιου είδους στοιχεία είναι κυρίως:

- α) Εργασίες, τις οποίες πραγματοποιεί ο μαθητής, πέραν αυτών που γίνονται στο πλαίσιο των υποχρεωτικών σχολικών εργασιών,
  - β) Εκθέσεις ή βεβαιώσεις σχετικές με σχολικές δραστηριότητες στις οποίες συμμετέχει,
  - γ) Αντίγραφα επαίνων, βραβείων ή άλλων διακρίσεων του στον πνευματικό, πολιτιστικό, κοινωνικό και αθλητικό τομέα που χορηγούνται από το ΥΠ.Π.Ε.Θ. ή από επίσημα αναγνωρισμένους επιστημονικούς, μορφωτικούς, πολιτιστικούς και αθλητικούς φορείς υψηλού κύρους,
  - δ) Ερωτηματολόγια αυτοαξιολόγησης του μαθητή, ε) Παρατηρήσεις ή προτάσεις του σχετικές με τα μαθήματα.
- Κάθε μαθητής που επιθυμεί να εντάξει στο φάκελό του νέα στοιχεία, τα υποβάλλει στον αρμόδιο καθηγητή.
2. Όλοι οι διδάσκοντες σε ορισμένο τμήμα υποχρεούνται πριν από την κατάθεση της προφορικής τους βαθμολογίας να εξετάσουν και το περιεχόμενο του φακέλου του μαθητή και να το συνεκτιμήσουν στη βαθμολογία τους.
  3. Ο φάκελος εκπαιδευτικής επίδοσης και λοιπών δραστηριοτήτων των μαθητών τηρείται, όπου είναι δυνατόν. Σκοπός της τήρησης των ως άνω φακέλων είναι όχι μόνο η σφαιρικότερη και πολύπλευρη εκτίμηση των δραστηριοτήτων των μαθητών, αλλά και η υποβοήθηση και η επικοινωνία μέσα στο σχολείο μεταξύ διδασκόντων και διδασκόμενων και η παροχή έμμεσα στον μαθητή της δυνατότητας συμμετοχής του, μέσω της αυτοαξιολόγησης και της διατύπωσης παρατηρήσεων και προτάσεων για τα μαθήματα, στη δική του αξιολόγηση και στη βελτίωση της διδακτικής πράξης.
  4. Στο φάκελο επιδόσεων και δραστηριοτήτων κάθε μαθητή είναι δυνατό να εντάσσεται και ποιοτική αξιολόγηση του μαθητή. Η ποιοτική αξιολόγηση αναφέρεται σε χαρακτηριστικά που έχουν αποκλειστικά και μόνο σχέση με τη δραστηριότητα του μαθητή στο πλαίσιο του σχολείου και τις μαθησιακές του δεξιότητες και αποσκοπεί στην πληρέστερη ενημέρωση του μαθητή και των γονέων του σε ζητήματα σχετικά με τα παραπάνω θέματα και τη συνολική γενικά επίδοση και εικόνα του στο σχολείο. Δεν αναφέρεται σε εκτιμήσεις ικανοτήτων που απαιτούν εξειδι-

κευμένες γνώσεις ή απαιτούν ειδικά μέσα εκτίμησης. Η ποιοτική αξιολόγηση μπορεί να γίνεται είτε με την απλή αναγραφή σχολίων από τον εκπαιδευτικό σε ειδικό λευκό έντυπο, είτε με τη συμπλήρωση ερωτηματολογίων περιγραφικής αξιολόγησης, τα οποία εκπονούνται σε επίπεδο σχολικής μονάδας.

Σχετικά υποδείγματα ερωτηματολογίων ποιοτικής αξιολόγησης αποστέλλονται στα σχολεία με ευθύνη του Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, ύστερα από εισήγηση του Ινστιτούτου Εκπαιδευτικής Πολιτικής.

5. Στο φάκελο επιδόσεων και δραστηριοτήτων του μαθητή μπορεί να περιλαμβάνονται και ερωτηματολόγια αυτοαξιολόγησης που εκπονούνται από τους μαθητές σε επίπεδο σχολικής μονάδας με ευθύνη του Συλλόγου των διδασκόντων και σε συνεργασία με τις Μαθητικές Κοινότητες, με βάση υποδείγματα, τα οποία αποστέλλονται στο σχολείο από το Υπουργείο Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, ύστερα από εισήγηση του Ινστιτούτου Εκπαιδευτικής Πολιτικής.
6. Κάθε άλλη λεπτομέρεια σχετική με την τήρηση των φακέλων και την αξιοποίησή τους στην αξιολόγηση των μαθητών καθορίζεται με απόφαση του Συλλόγου Διδασκόντων.

Άρθρο 10

Κοινοποίηση της προφορικής βαθμολογίας – Ενημέρωση των κηδεμόνων

1. Στο τέλος κάθε τετραμήνου και μετά την κατάθεση και καταχώριση της προφορικής βαθμολογίας, καλούνται οι κηδεμόνες των μαθητών για ενημέρωση αναφορικά με την επίδοση, την επιμέλεια, τη φοίτηση και τη συμπεριφορά των παιδιών τους και τους επιδίδεται ο ατομικός έλεγχος προόδου του μαθητή.
2. Με ευθύνη του Διευθυντή και με απόφαση του Συλλόγου των διδασκόντων στα μέσα κάθε τετραμήνου οργανώνεται μία (1) τουλάχιστον συνάντηση κηδεμόνων, με σκοπό την ενημέρωσή τους στα θέματα της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου. Κατόπιν συνεννόησης Διευθυντή και διδασκόντων, ορίζεται πρόγραμμα ενημέρωσης των κηδεμόνων, σύμφωνα με το οποίο κάθε διδάσκων έχει την υποχρέωση μία (1) τουλάχιστον ημέρα την εβδομάδα να δέχεται τους κηδεμόνες των μαθητών.

Το πρόγραμμα ανακοινώνεται στην αρχή του διδακτικού

έτους και κοινοποιείται γραπτώς στους κηδεμόνες μέσω των μαθητών.

3. Οι κηδεμόνες των μαθητών δικαιούνται να ενημερώνονται από τους διδάσκοντες, κατά τις ημέρες που έχουν ορισθεί στο πρόγραμμα ενημέρωσης κηδεμόνων, για όλα τα στοιχεία της παρ. 1 του παρόντος άρθρου.

Οι διδάσκοντες επιδεικνύουν τα γραπτά των μαθητών, εφόσον ζητηθεί από τους κηδεμόνες τους και μόνο. Παράλληλα οι γονείς έχουν τη δυνατότητα να ενημερώσουν τους εκπαιδευτικούς για θέματα που πιθανώς επηρεάζουν την επίδοση των παιδιών τους.

4. Στους ελέγχους προόδου που δίνονται στους μαθητές και στους κηδεμόνες, αναγράφεται υποχρεωτικά και ο αντίστοιχος μέσος όρος της προφορικής βαθμολογίας όλων των μαθητών του τμήματος για κάθε μάθημα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'

ΓΡΑΠΤΕΣ ΠΡΟΑΓΩΓΙΚΕΣ ΚΑΙ ΑΠΟΛΥΤΗΡΙΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ

Άρθρο 11

Τόπος και χρόνος διεξαγωγής των εξετάσεων

1. Οι γραπτές προαγωγικές και απολυτήριες εξετάσεις διεξάγονται μετά τη λήξη των μαθημάτων του Β' Τετραμήνου στα Γενικά Λύκεια. «Προβλέπονται επίσης δύο ειδικές εξεταστικές περίοδοι, μία κατά το δεύτερο δεκαπενθήμερο του Ιουνίου και μία για τις περιπτώσεις που περιγράφονται στο άρθρο 20 του παρόντος στις αρχές του Σεπτεμβρίου.»⁽⁶⁾ Στις εξετάσεις αυτές αξιολογούνται συνολικά οι γνώσεις και οι δεξιότητες που απέκτησαν οι μαθητές κατά τη διάρκεια του αντίστοιχου σχολικού έτους. «Η διάρκεια των γραπτών προαγωγικών και απολυτηρίων εξετάσεων είναι δίωρη, με εξαίρεση τα Νέα Ελληνικά της Γ' τάξης Ημερήσιου Γενικού Λυκείου και της Δ' τάξης Εσπερινού Γενικού Λυκείου, των οποίων οι δύο (2) κλάδοι (Νεοελληνική Γλώσσα και Νεοελληνική Λογοτεχνία) συνεχίζονται σε τρίωρη εξέταση.»⁽⁷⁾
2. ΚΑΤΑΡΓΗΘΗΚΕ⁽⁸⁾

(6) Μετά το πρώτο εδάφιο της πρώτης παραγράφου του άρθρου 11 του πδ 46/2016 (Α' 74) προστέθηκε εδάφιο ως άνω σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθ. 33 του Ν. 4452/2017 (ΦΕΚ 17/Α/15-2-2017).

(7) Το τελευταίο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 11 του πδ 46/2016 αντικαταστάθηκε ως άνω σύμφωνα με την παρ. 6 του άρθ. 34 του Ν. 4521/2018 (ΦΕΚ 38/Α/2-3-2018).

(8) Η παρ. 2 του άρθρου 11 του πδ 46/2016 καταργήθηκε σύμφωνα με την παρ. 6 του άρθ. 34 του Ν. 4521/2018 (ΦΕΚ 38/Α/2-3-2018).

Άρθρο 12

Θέματα των εξετάσεων

1. Τα θέματα των προαγωγικών και απολυτηρίων εξετάσεων περιλαμβάνουν ποικιλία ερωτήσεων (π.χ. σύντομης απάντησης, ελεύθερης ανάπτυξης), οι οποίες είναι κλιμακούμενου βαθμού δυσκολίας, αφορούν ευρεία έκταση της εξεταστέας ύλης, είναι εφικτό να απαντηθούν με πληρότητα στον προβλεπόμενο χρόνο και ακολουθούν τη φιλοσοφία των θεσμοθετημένων προγραμμάτων σπουδών και των σχολικών εγχειριδίων.
2. Τα θέματα των προαγωγικών και απολυτηρίων εξετάσεων διατυπώνονται με τη συνεργασία των καθηγητών που διδάσκουν το ίδιο μάθημα στην ίδια τάξη κάθε Λυκείου, είναι κοινά για όλα τα τμήματα της τάξης του Λυκείου και συνυπογράφονται από τον Διευθυντή του Λυκείου. Η τράπεζα θεμάτων διαβαθμισμένης δυσκολίας δύναται να λειτουργήσει ως προαιρετικό συμβουλευτικό εργαλείο για μαθητές και εκπαιδευτικούς.

Άρθρο 13

Ύλη μαθημάτων

1. Η εξεταστέα ύλη για τα μαθήματα του Γενικού Λυκείου που εξετάζονται γραπτώς στις προαγωγικές και απολυτήριες εξετάσεις δεν μπορεί να είναι λιγότερη από το μισό και περισσότερη από τα 2/3 της διδακτέας. Η επιλογή και ο ακριβής προσδιορισμός της εξεταστέας ύλης για κάθε μάθημα γίνεται από τον διδάσκοντα και σε περίπτωση που το μάθημα διδάσκεται από περισσότερους του ενός καθηγητές γίνεται μετά από συνεργασία μεταξύ τους. Η εξεταστέα ύλη εγκρίνεται από τον Διευθυντή και γνωστοποιείται στους μαθητές πέντε (5) εργάσιμες ημέρες πριν από τη λήξη των μαθημάτων.
2. Η εξεταστέα ύλη καταγράφεται στο βιβλίο της διδακόμενης ύλης και υπογράφεται από τον εισηγητή καθηγητή.
3. Η εξεταστέα ύλη για τα μαθήματα που εξετάζονται πανελλαδικά για την εισαγωγή στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση αποφοίτων Γενικού Λυκείου καθορίζεται με απόφαση του Υπουργού Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, το αργότερο ως τα τέλη Σεπτεμβρίου, ύστερα από διατύπωση γνώμης του Εθνικού Οργανισμού Εξετάσεων κατόπιν εισήγησης του Ινστιτούτου Εκπαιδευτικής Πολιτικής.
4. Η διδακτέα ύλη των μαθημάτων της Γ' τάξης Γενικού Λυκείου που εξετάζονται και πανελλαδικά για την εισαγωγή

στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση ταυτίζεται με την εξεταστέα ύλη της παρ. 3 του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 14

Τρόπος εξέτασης των μαθημάτων

1. Τα θέματα των γραπτών προαγωγικών και απολυτηρίων εξετάσεων λαμβάνονται από την ύλη που ορίζεται ως εξεταστέα για κάθε μάθημα κατά το έτος που γίνονται οι εξετάσεις. Οι ερωτήσεις είναι ανάλογες με εκείνες που υπάρχουν στα σχολικά εγχειρίδια και στις οδηγίες του Ινστιτούτου Εκπαιδευτικής Πολιτικής, διατρέχουν όσο το δυνατόν μεγαλύτερη έκταση της εξεταστέας ύλης, ελέγχουν ευρύ φάσμα διδακτικών στόχων και είναι κλιμακούμενου βαθμού δυσκολίας. Οι μαθητές απαντούν υποχρεωτικά σε όλα τα θέματα.
2. Σε περίπτωση κατά την οποία ένα θέμα αναλύεται σε υποερωτήματα, η βαθμολογία που προβλέπεται για αυτό κατανέμεται ισότιμα στις επιμέρους ερωτήσεις, εκτός αν κατά την ανακοίνωση των θεμάτων καθορίζεται διαφορετικός βαθμός για κάθε μια από αυτές.

A. Αρχαία Ελληνική Γλώσσα

«I. Για την εξέταση της Αρχαίας Ελληνικής Γλώσσας και Γραμματείας στην Α' τάξη Ημερήσιου και στις Α' και Β' τάξεις Εσπερινού Γενικού Λυκείου, δίνεται στους μαθητές σε φωτοαντίγραφο:

- α) απόσπασμα κειμένου, διδαγμένου από το πρωτότυπο, 12-20 στίχων, με νοηματική συνοχή,
- β) απόσπασμα κείμενου, διδαγμένου από μετάφραση, και ζητείται από αυτούς:
  - α) να μεταφράσουν στη Νέα Ελληνική ένα τμήμα του πρωτότυπου κειμένου οκτώ έως δέκα (8-10) στίχων. β) να απαντήσουν σε:

- i. τρεις (3) ερωτήσεις ερμηνευτικές που μπορεί να αναφέρονται σε ιδέες, αξίες, προβλήματα, στη στάση, στο ήθος ή στον χαρακτήρα προσώπων, στο ιστορικό, κοινωνικό, πολιτιστικό πλαίσιο της εποχής της συγγραφής του έργου, στη δομή του κειμένου, σε υφολογικά και αισθητικά θέματα. Οι δύο (2) από τις ερωτήσεις αυτές αναφέρονται στο απόσπασμα κειμένου, διδαγμένου από το πρωτότυπο, και η τρίτη στο τμήμα του διδαγμένου από μετάφραση κειμένου σε συσχέτισμό με το παραπάνω εξεταζόμενο πρωτότυπο απόσπασμα.

- ii. μία (1) ερώτηση λεξιλογική-σημασιολογική που αναφέρεται στην παραγωγή και σύνθεση λέξεων της Αρχαίας Ελληνικής, σε ομόρριζες λέξεις, σε απλές ή σύνθετες, στη σύνδεση λέξεων της Αρχαίας και της Νέας Ελληνικής, στη διατήρηση ή στην αλλαγή της σημασίας τους, σε συνώνυμα και αντώνυμα κλπ

iii. μία (1) ερώτηση γραμματικής .

iv. μία (1) ερώτηση συντακτικού.

- v. μία (1) ερώτηση κλειστού τύπου (σωστό ή λάθος, πολλαπλής επιλογής, αντιστοίχισης, κα) που αναφέρεται στο γραμματειακό είδος του κειμένου, στον συγγραφέα ή στο έργο του.

Οι ερωτήσεις υπό τα στοιχεία «iii», «iv» και «v» μπορεί να αναλύονται σε δύο (2) ισοδύναμα βαθμολογικώς υποερωτήματα.

Η ερώτηση υπό το στοιχείο «v» τίθεται προαιρετικά από τον διδάσκοντα.

Η μετάφραση βαθμολογείται με τριάντα (30) μονάδες και καθεμιά από τις επτά (7) ερωτήσεις με δέκα (10) μονάδες. Σε περίπτωση που δεν τίθεται η ερώτηση υπό το στοιχείο «v», τότε οι 10 μονάδες της επιμερίζονται από 5 μονάδες σε καθεμιά από τις δύο ερμηνευτικές ερωτήσεις που αναφέρονται στο πρωτότυπο δοθέν απόσπασμα, οι οποίες πλέον βαθμολογούνται με 15 μονάδες.

«II. Για την εξέταση στο μάθημα Αρχαία Ελληνική Γλώσσα και Γραμματεία του προγράμματος Γενικής Παιδείας της Β' τάξης Ημερήσιου Γενικού Λυκείου και της Γ' τάξης Εσπερινού Γενικού Λυκείου δίνεται στους μαθητές, σε φωτοαντίγραφο, απόσπασμα διδαγμένου από το πρωτότυπο κειμένου 12 έως 20 στίχων, με νοηματική συνοχή και τους ζητούνται τα εξής:

- α) Μετάφραση στη Νέα Ελληνική ενός τμήματός του που αποτελείται από οκτώ έως δέκα (8-10) στίχους.
- β) Απάντηση σε δύο (2) ερωτήσεις ερμηνευτικές, που μπορεί να αναφέρονται σε ιδέες, αξίες, προβλήματα και επιχειρήματα, στη στάση, στο ήθος ή στο χαρακτήρα των προσώπων, στο ιστορικό, κοινωνικό, πολιτικό, πολιτιστικό πλαίσιο της εποχής της συγγραφής του έργου, στη συσχέτιση του υπό εξέταση κειμένου με γραμματολογικά στοιχεία που περιλαμβάνονται στη διδακτέα ύλη του μαθήματος. Οι δύο (2)

ερωτήσεις αυτές αναφέρονται στο δοθέν από το πρωτότυπο απόσπασμα.

γ) Απάντηση σε μία (1) ερώτηση που ζητεί τη σύγκριση του εξεταζόμενου κειμένου με παράλληλο κείμενο σε νεοελληνικό λόγο, διδαγμένο (από τα μεταφρασμένα κείμενα των οποίων έχει γίνει σχετική επεξεργασία κατά τη διδακτική διαδικασία) ή αδιδακτο που επιλέγεται από τον διδάσκοντα. Για τις απαιτήσεις της σύγκρισης δίνεται στους μαθητές σε φωτοαντίγραφο το εν λόγω κείμενο.

δ) Απάντηση σε δύο (2) ερωτήσεις επί του δοθέντος από το πρωτότυπο διδαγμένου κειμένου (που είναι δυνατόν να αναλύονται σε δύο ισοδύναμα βαθμολογικά υποερωτήματα) από τις οποίες:

i. μία (1) ερώτηση λεξιλογική-σημασιολογική που αναφέρεται στην παραγωγή και σύνθεση λέξεων της Αρχαίας Ελληνικής, σε ομόρριζες λέξεις, σε απλές ή σύνθετες, στη συσχέτιση λέξεων της Αρχαίας και της Νέας Ελληνικής, στη διατήρηση ή στην αλλαγή της σημασίας τους, σε συνώνυμα και αντώνυμα, κλπ και

ii. μία (1) ερώτηση αποκλειστικά υφολογικού χαρακτήρα (εκφραστικά σχήματα, αισθητικά θέματα, λεξικογραμματικά φαινόμενα), προκειμένου να αναδειχθεί η λειτουργία συγκεκριμένων εκφραστικών επιλογών του συγγραφέα.

Η μετάφραση βαθμολογείται με τριάντα (30) μονάδες, οι δύο (2) ερμηνευτικές ερωτήσεις που αναφέρονται στο πρωτότυπο δοθέν απόσπασμα βαθμολογούνται με δεκαπέντε (15) μονάδες η καθεμία, η ερώτηση σύγκρισης του εξεταζόμενου με παράλληλο κείμενο βαθμολογείται με δέκα (10) μονάδες και τέλος καθεμία από τις ερωτήσεις υπό τα στοιχεία δ) i και δ) ii με δεκαπέντε (15) μονάδες.»⁽⁹⁾

III. Για την εξέταση στο μάθημα Αρχαία Ελληνική Γλώσσα και Γραμματεία της Β' τάξης Ημερησίου Γενικού Λυκείου και Γ' τάξης Εσπερινού Γενικού Λυκείου (μάθημα Ομάδας Προσανατολισμού Ανθρωπιστικών Σπουδών) δίδεται σε φωτοαντίγραφο:

1. Απόσπασμα διδαγμένου κειμένου από το πρωτότυ-

πο, 12-20 στίχων, με νοηματική συνοχή και ζητείται από τους μαθητές:

α) να μεταφράσουν στη Νέα Ελληνική ένα τμήμα του 8-10 στίχων

β) να απαντήσουν επί του κειμένου αυτού σε:

i. δύο (2) ερωτήσεις ερμηνευτικές που μπορεί να αναφέρονται σε ιδέες, αξίες, προβλήματα, στη στάση, στο ήθος ή στον χαρακτήρα προσώπων, στο ιστορικό, κοινωνικό, πολιτιστικό πλαίσιο της εποχής της συγγραφής του έργου, στη δομή και σύνθεση του κειμένου, στην παρουσίαση και αξιολόγηση επιχειρημάτων, σε υφολογικά και αισθητικά θέματα κλπ

ii. μία (1) ερώτηση λεξιλογική-σημασιολογική που αναφέρεται στην παραγωγή και σύνθεση λέξεων της Αρχαίας Ελληνικής, σε ομόρριζες λέξεις, σε απλές ή σύνθετες, στο συσχετισμό λέξεων της Αρχαίας και της Νέας Ελληνικής, στη διατήρηση ή αλλαγή της σημασίας τους, σε συνώνυμα και αντώνυμα κλπ

iii. μία (1) ερώτηση κλειστού τύπου (σωστό- λάθος, πολλαπλής επιλογής, αντιστοίχισης, κα) που αναφέρεται στο γραμματειακό είδος του κειμένου, στον συγγραφέα ή στο έργο του. Η ερώτηση αυτή τίθεται προαιρετικά από τον/τη διδάσκοντα.

2. Απόσπασμα αδιδακτου πεζού κειμένου της αττικής διαλέκτου από το πρωτότυπο, 10-12 στίχων στερεότυπης έκδοσης, με νοηματική συνοχή, στο οποίο προτάσσεται σύντομο κείμενο 3-4 στίχων, εισαγωγικού -επεξηγηματικού για τον μαθητή- χαρακτήρα, και ζητείται από τους μαθητές:

α) να το μεταφράσουν στη Νέα Ελληνική

β) να απαντήσουν επί του κειμένου αυτού σε:

i. μία (1) ερώτηση γραμματικής

ii. μία (1) ερώτηση συντακτικού

iii. μία (1) ερώτηση κατανόησης

Καθεμία από τις ερωτήσεις γραμματικής και συντακτικού, υπό τα στοιχεία 2, β, i και ii, μπορεί να αναλύεται σε δύο ισοδύναμα βαθμολογικά υποερωτήματα.

Η μετάφραση του διδαγμένου κειμένου βαθμολογείται με δέκα (10) μονάδες, η μετάφραση του αδιδακτου με είκοσι (20) και καθεμία από τις επτά (7) συνολικά ερω-

(9) Η περίπτωση II της Ενότητας Α' της παρ. 2 του άρθ. 14 του πδ 46/2016 αντικαταστάθηκε ως άνω σύμφωνα με την παρ. 8 του άρθ. 34 του Ν. 4521/2018 (ΦΕΚ 38/Α/2-3-2018).

τήσεις του διδαγμένου και του αδιδακτου κειμένου με δέκα (10) μονάδες. Σε περίπτωση που δεν τίθεται η ερώτηση υπό τα στοιχεία 1, β, iii, τότε οι 10 μονάδες της επιμερίζονται από 5 μονάδες σε καθεμία από τις δύο ερμηνευτικές ερωτήσεις που αναφέρονται στο διδαγμένο δοθέν απόσπασμα, οι οποίες πλέον βαθμολογούνται με 15 μονάδες». ⁽¹⁰⁾

IV. «Για την εξέταση στο μάθημα Αρχαία Ελληνική Γλώσσα της Ομάδας Προσανατολισμού Ανθρωπιστικών Σπουδών της Γ' τάξης Ημερησίου Γενικού Λυκείου και της Δ' τάξης Εσπερινού Γενικού Λυκείου, που προβλέπεται για τους κατ' ιδίαν διδαχθέντες και τους στρατεύσιμους, καθώς και για τους μαθητές που δεν επέτυχαν το Γενικό Μέσο Όρο απόλυσης, ισχύουν τα εξής:» ⁽¹¹⁾

1. Δίνεται στους μαθητές απόσπασμα διδαγμένου «κειμένου 12 – 20 στίχων» με νοηματική συνοχή και τους ζητείται:

α) να μεταφράσουν ένα τμήμα του 8–10 στίχων στη νέα ελληνική και

β) να απαντήσουν σε:

i. Δύο (2) ερωτήσεις ερμηνευτικές, που μπορεί να αναφέρονται σε ιδέες /αξίες/ προβλήματα, στη στάση/ήθος/ χαρακτήρα των προσώπων, στο ιστορικό/ κοινωνικό/ πολιτιστικό πλαίσιο της εποχής του έργου, στη δομή/ σύνθεση του κειμένου, σε υφολογικά/ αισθητικά θέματα, με βάση ολόκληρο το ανωτέρω απόσπασμα.

ii. Μία (1) ερώτηση ερμηνευτική που αναφέρεται σε τμήματα του από μετάφραση διδασκόμενου κειμένου, σε συσχετισμό με το παραπάνω εξεταζόμενο πρωτότυπο απόσπασμα. Σ' αυτή την περίπτωση δίνεται στους μαθητές σε φωτοτυπία το συγκεκριμένο μεταφρασμένο τμήμα.

iii. Μία (1) ερώτηση που αναφέρεται στο γραμματειακό είδος, στο οποίο ανήκει το κείμενο, στο συγγραφέα ή το έργο του.

iv. Μία (1) ερώτηση λεξιλογική σημασιολογική

(10) Οι περ. I, II και III της Ενότητας Α της παρ. 2 του άρθ. 14 του πδ 46/2016 αντικαταστάθηκαν ως άνω σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθ. 1 του πδ 8/2017 (ΦΕΚ 15/Α/10-2-2017) με ισχύ από την δημοσίευσή του (10-2-2017)

(11) Το πρώτο εδάφιο της περίπτωσης IV της Ενότητας Α' της παρ. 2 του άρθ. 14 του πδ 46/2016 αντικαταστάθηκε ως άνω σύμφωνα με την παρ. 9 του άρθ. 34 του Ν. 4521/2018 (ΦΕΚ 38/Α/2-3-2018).

(σύνδεση λέξεων αρχαίας και νέας, διατήρηση ή αλλαγή της σημασίας τους, οικογένειες ομόρριζων λέξεων, απλών ή σύνθετων, συνώνυμα, αντώνυμα).

2. Δίνεται επίσης αδιδακτο πεζό κείμενο αττικής διαλέκτου 10–12 στίχων και ζητείται:

α) να το μεταφράσουν στη νέα ελληνική και

β) να απαντήσουν σε:

i. Μία (1) ερώτηση γραμματικής και

ii. Μία (1) ερώτηση συντακτικού.

Κάθε ερώτηση του αδιδακτου κειμένου μπορεί να αναλύεται σε δύο υποερωτήματα, ανάλογα με το είδος των ερωτήσεων που χρησιμοποιούνται.

3. Η βαθμολογία κατανέμεται ως εξής:

α) Η μετάφραση του διδαγμένου κειμένου βαθμολογείται με 10 μονάδες και του αδιδακτου με 20 μονάδες της εκατοντάβαθμης κλίμακας.

β) Κάθε ερώτηση βαθμολογείται με 10 μονάδες της εκατοντάβαθμης κλίμακας.

γ) Στις περιπτώσεις των διδαγμένων κειμένων για τα οποία δεν προβλέπεται από το Πρόγραμμα Σπουδών διδασκαλία από μετάφραση, δεν δίνεται στους μαθητές η υπό στοιχείο 1.β.ii ερμηνευτική ερώτηση και τότε οι δύο πρώτες υπό στοιχείο 1.β.i ερμηνευτικές ερωτήσεις βαθμολογούνται η καθεμία με δέκα πέντε (15) μονάδες της εκατοντάβαθμης κλίμακας.

Για την εξέταση των παραπάνω θεμάτων τόσο στο διδαγμένο όσο και στο αδιδακτο κείμενο μπορεί, ανάλογα με την περίπτωση και το είδος των διδακτικών στόχων που αξιολογούνται, να χρησιμοποιούνται διάφορα είδη ερωτήσεων.

Β. Νέα Ελληνική Γλώσσα

1. Για την εξέταση στο μάθημα της Νέας Ελληνικής Γλώσσας στην Α' τάξη Ημερησίου και Α' και Β' τάξεις Εσπερινού Γενικού Λυκείου δίνονται στους μαθητές σε φωτοαντίγραφο ένα ή δύο κείμενα περιορισμένης έκτασης από τον έντυπο ή/και τον ηλεκτρονικό λόγο (βιβλία, εφημερίδες, περιοδικά, διαδίκτυο), που αναφέρονται σε κοινωνικά, πολιτικά, πολιτιστικά, επιστημονικά ή άλλα θέματα της καθημερινής ζωής και έχουν νοηματική πληρότητα. Τα κείμενα σχετίζονται με θέματα με τα οποία ασχολήθηκαν οι μαθητές κατά τη διάρκεια του σχολικού

έτους. Οι μαθητές εξετάζονται σε τρία (3) θέματα.

Συγκεκριμένα καλούνται:

α) να απαντήσουν σε δύο (2) ερωτήσεις που έχουν σχέση με:

- i. την κατανόηση του κειμένου (οπτικές από τις οποίες προσεγγίζεται η πραγματικότητα, στόχοι και επιχειρήματα συγγραφέα, προβληματισμοί που θέτει, θέσεις που υποστηρίζει κλπ)·
- ii. την οργάνωση του λόγου (διάρθρωση, δομή, διαίρεση, τίτλοι ενοτήτων, συνοχή, αλληλουχία, τρόποι ανάπτυξης, συλλογιστική πορεία κλπ)·

β) να απαντήσουν σε δύο (2) ερωτήσεις που αφορούν:

- i. σε σημασιολογικά στοιχεία (σημασίες λέξεων, συνώνυμα, αντώνυμα, κατασκευή φράσεων ή παραγράφων με συγκεκριμένες λέξεις, αντικατάσταση λέξεων ή φράσεων με σημασιολογικά ισοδύναμες κλπ)·
- ii. στην επισήμανση της λειτουργίας μορφοσυντακτικών δομών και υφολογικών στοιχείων του κειμένου που σχετίζονται με τους επικοινωνιακούς στόχους του συγγραφέα (ενεργητική ή παθητική σύνταξη, γλωσσικές ποικιλίες, αναφορική και ποιητική λειτουργία της γλώσσας [δηλωτική και συνυποδηλωτική χρήση], στοιχεία προφορικού λόγου, χρήση ειδικού λεξιλογίου, είδος κειμένου κλπ).

γ) να συνθέσουν δικό τους κείμενο (ενταγμένο σε επικοινωνιακό πλαίσιο), το οποίο σχετίζεται θεματικά με το κείμενο ή τα κείμενα που τους δόθηκαν, στο πλαίσιο του οποίου απαντούν με πειστική επιχειρηματολογία στα ζητούμενα, διατυπώνουν κρίσεις και σχόλια ή αναπτύσσουν τεκμηριωμένα προσωπικές απόψεις. Η έκταση του κειμένου κυμαίνεται από 350 έως 400 λέξεις.

Το πρώτο (α) θέμα βαθμολογείται με είκοσι πέντε (25) μονάδες, το δεύτερο (β) με είκοσι πέντε (25) και το τρίτο (γ) με πενήντα (50). Η κατανομή της βαθμολογίας στις ερωτήσεις του α' και του β' θέματος, οι οποίες μπορεί να αναλύονται σε υποερωτήματα, διαφοροποιείται ανάλογα με τον βαθμό της δυσκολίας τους και οι βαθμολογικές μονάδες καθορίζονται κατά τη διατύπωση των θεμάτων και ανακοινώνονται γραπτώς στους μαθητές.

2. Για την εξέταση στο μάθημα της Νέας Ελληνικής Γλώσ-

σας της Β' τάξης Ημερησίου Γενικού Λυκείου και της Γ' τάξης Εσπερινού Γενικού Λυκείου δίνεται στους μαθητές σε φωτοαντίγραφο ένα κείμενο περιορισμένης έκτασης από τον έντυπο ή/και τον ηλεκτρονικό λόγο (βιβλία, εφημερίδες, περιοδικά, διαδίκτυο), που αναφέρεται σε κοινωνικά, πολιτικά, πολιτιστικά, επιστημονικά ή άλλα θέματα της καθημερινής ζωής και έχει νοηματική πληρότητα. Το κείμενο σχετίζεται με θέματα με τα οποία ασχολήθηκαν οι μαθητές κατά τη διάρκεια του σχολικού έτους.

Οι μαθητές εξετάζονται στα παρακάτω τέσσερα (4) θέματα υπό τα στοιχεία α, β, γ, δ.

Συγκεκριμένα, καλούνται:

α) να δώσουν σύντομη περίληψη του δοθέντος κειμένου, η έκταση της οποίας καθορίζεται ανάλογα με την έκταση και το νόημα του κειμένου.

β) να απαντήσουν σε δύο (2) ερωτήσεις που έχουν σχέση με:

- i. την κατανόηση του κειμένου (οπτικές από τις οποίες προσεγγίζεται η πραγματικότητα, στόχοι και επιχειρήματα του συγγραφέα, προβληματισμοί που θέτει, θέσεις που υποστηρίζει κλπ)·
- ii. την οργάνωση του λόγου (διάρθρωση, δομή, διαίρεση, τίτλοι ενοτήτων, συνοχή, ενότητα, αλληλουχία, τρόποι ανάπτυξης, συλλογιστική πορεία κλπ)·

γ) να απαντήσουν σε δύο (2) ερωτήσεις που αφορούν:

- i. σε σημασιολογικά στοιχεία (σημασίες λέξεων, συνώνυμα, αντώνυμα, σχηματισμός προτάσεων, περιόδων ή παραγράφων με συγκεκριμένες λέξεις ή φράσεις, αντικατάσταση λέξεων ή φράσεων με σημασιολογικά ισοδύναμες κλπ)·
- ii. στην επισήμανση της λειτουργίας μορφοσυντακτικών δομών και υφολογικών στοιχείων του κειμένου που σχετίζονται με τους επικοινωνιακούς στόχους του συγγραφέα (ενεργητική ή παθητική σύνταξη, χρήση στίξης, γλωσσικές ποικιλίες, αναφορική και ποιητική λειτουργία της γλώσσας [δηλωτική και συνυποδηλωτική χρήση], στοιχεία προφορικού λόγου, χρήση ειδικού λεξιλογίου, είδος κειμένου κλπ)·

δ) να συνθέσουν δικό τους κείμενο (ενταγμένο σε επικοινωνιακό πλαίσιο και το οποίο σχετίζεται θεματικά με το κείμενο που τους δόθηκε), στο πλαίσιο του ο-

πούου απαντούν με πειστική επιχειρηματολογία στα ζητούμενα, διατυπώνουν κρίσεις και σχόλια ή αναπτύσσουν τεκμηριωμένα προσωπικές απόψεις. Η έκταση του κειμένου κυμαίνεται από 400 έως 500 λέξεις.

Το πρώτο (α) θέμα βαθμολογείται με είκοσι (20) μονάδες, το δεύτερο (β) και το τρίτο (γ) με δεκαπέντε πέντε (15) μονάδες το καθένα και το τέταρτο (δ) με πενήντα (50). Η κατανομή της βαθμολογίας στις ερωτήσεις του «β» και του «γ» θέματος, οι οποίες μπορεί να αναλύονται σε υποερωτήματα, διαφοροποιείται ανάλογα με τον βαθμό δυσκολίας τους και οι βαθμολογικές μονάδες καθορίζονται κατά τη διατύπωση των θεμάτων και ανακοινώνονται γραπτώς στους μαθητές.

3. «Ο κλάδος Νεοελληνική Γλώσσα του μαθήματος Νέα Ελληνικά της Γ' τάξης Ημερήσιου Γενικού Λυκείου και της Δ' τάξης Εσπερινού Γενικού Λυκείου συνεξετάζεται με τον κλάδο Νεοελληνική Λογοτεχνία, όπως περιγράφεται στην Ενότητα ΙΗ' της παρ. 2 του άρθρου 14 αυτού του προεδρικού διατάγματος.»⁽¹²⁾

Γ. Λογοτεχνία

1. Α. Για την εξέταση του μαθήματος της Νέας Ελληνικής Λογοτεχνίας στην Α' Τάξη Ημερησίου και στην Α' Τάξη Εσπερινού Γενικού Λυκείου δίνεται στους μαθητές αδιάδακτο κείμενο, ομοειδές ή ομόθεμο με τις διδακτικές ενότητες που έχουν διδαχθεί («Τα φύλα στη λογοτεχνία», «Παράδοση και μοντερνισμός στη νεοελληνική ποίηση» και «Θέατρο»).

1. Σε περίπτωση που το κείμενο αναφέρεται στις θεματικές ενότητες «Τα φύλα στη Λογοτεχνία» και «Θέατρο», οι μαθητές καλούνται:

- α) να επισημάνουν τα πρόσωπα που αναφέρονται στο κείμενο και να τα εντάξουν στον τόπο και στον χρόνο της αφήγησης·
β) να διακρίνουν και να περιγράψουν ένα ή δύο λογοτεχνικούς χαρακτήρες, κάνοντας αναφορές στις σχέσεις των δύο φύλων, στον κοινωνικό τους ρόλο ή σε κοινωνικά στερεότυπα σχετιζόμενα με το θέμα του κειμένου, και να αιτιολογήσουν τις απαντήσεις τους με αντίστοιχες παραπομπές στο κείμενο·

(12) Η περίπτωση 3 της Ενότητας Β' της παρ. 2 του άρθ. 14 του πδ 46/2016 αντικαταστάθηκε ως άνω σύμφωνα με την παρ. 10 του άρθ. 34 του Ν. 4521/2018 (ΦΕΚ 38/Α/2-3-2018).

- γ) να βρουν τον αφηγητή της ιστορίας και να αλλάξουν το πρόσωπο του αφηγητή ώστε να φανεί η αντίστοιχη αλλαγή στην οπτική της αφήγησης ή να μετατρέψουν το διαλογικό μέρος του κειμένου σε συνεχή αφηγηματικό λόγο·

- δ) να διατυπώσουν σε μία ή δύο παραγράφους την άποψή τους για το περιεχόμενο του κειμένου συσχετίζοντάς το με τις αντιλήψεις της εποχής μας.

Οι ερωτήσεις υπό τα στοιχεία «α» και «β» βαθμολογούνται με 50 μονάδες (α = 25 μονάδες + β = 25 μονάδες) και συνοδεύουν το αδιάδακτο κείμενο.

Οι ερωτήσεις υπό τα στοιχεία «γ» και «δ» βαθμολογούνται με 50 μονάδες (γ = 25 μονάδες + δ = 25 μονάδες).

2. Σε περίπτωση που το ποίημα ανήκει στην ενότητα «Παράδοση και Μοντερνισμός στη νεοελληνική ποίηση», οι μαθητές καλούνται:

- α) να αναγνωρίσουν στο ποίημα γενικά χαρακτηριστικά της παραδοσιακής ή της μοντέρνας ποίησης·

- β) να επισημάνουν στο ποίημα εκφραστικά μέσα και εκφραστικούς τρόπους (μεταφορές, παρομοιώσεις, εικόνες, στοιχεία που αφορούν τη γλώσσα, όπως λόγιες, λαϊκές ιδιωματικές ή αντιλυρικές λέξεις κλπ) και να σχολιάσουν τη λειτουργία τους·

- γ) να επισημάνουν στο ποίημα βασικά χαρακτηριστικά του λογοτεχνικού ρεύματος (π.χ. ρομαντισμός, συμβολισμός κλπ) στο οποίο ανήκει·

- δ) να σχολιάσουν σε μία ή δύο παραγράφους βασικά σύμβολα ή θέματα του ποιήματος και να αιτιολογήσουν τις απαντήσεις τους με αντίστοιχες παραπομπές στο κείμενο.

Οι ερωτήσεις υπό τα στοιχεία «α» και «β» βαθμολογούνται με 50 μονάδες (α = 25 μονάδες + β = 25 μονάδες) και συνοδεύουν το αδιάδακτο κείμενο.

Οι ερωτήσεις υπό τα στοιχεία «γ» και «δ» βαθμολογούνται με 50 μονάδες (γ = 25 μονάδες + δ = 25 μονάδες).

- Β. Για την εξέταση στη Νέα Ελληνική Λογοτεχνία στη Β' Τάξη Εσπερινού Γενικού Λυκείου δίνεται στους μαθητές σε φωτοαντίγραφο πεζό ή ποιητικό κείμενο, που περιλαμβάνεται στη διδαχθείσα ύλη, καθώς και αδιάδακτο πεζό ή ποιητικό κείμενο ίσης κατά προσέγγιση δυσκολίας με το διδαγμένο, με τις αναγκαίες διευκρινίσεις.

Οι μαθητές καλούνται να απαντήσουν σε τέσσερα (4) θέματα, από τα οποία δύο (2), τα υπό τα στοιχεία «α» και «β» συνοδεύουν το αδίδακτο κείμενο, και δύο (2), τα υπό τα στοιχεία «γ» και «δ», αναφέρονται στο διδαγμένο κείμενο. Τα θέματα αφορούν:

- α) στον ερμηνευτικό σχολιασμό του αδιδακτου λογοτεχνικού κειμένου·
- β) σε παρατηρήσεις επί των εκφραστικών μέσων και τρόπων που εμπεριέχονται στο αδίδακτο κείμενο (π.χ. ζητείται από τους μαθητές να βρουν μεταφορές, παρομοιώσεις, εικόνες, στοιχεία που αφορούν τη γλώσσα, όπως λόγιες, λαϊκές ιδιωματικές ή αντιλυρικές λέξεις κλπ)
- γ) στον συγγραφέα του διδαγμένου κειμένου και σε γραμματολογικά στοιχεία που προκύπτουν άμεσα ή έμμεσα από αυτό·
- δ) στον ερμηνευτικό ή αισθητικό σχολιασμό του διδαγμένου κειμένου ή στην ανάπτυξη, σε μία (1) ή δύο (2) παραγράφους, χωρίων του.

Η βαθμολογία κατανέμεται κατά 25% σε κάθε θέμα, το οποίο μπορεί να αναλύεται σε δύο ερωτήσεις. Η κατανομή της βαθμολογίας στις ερωτήσεις μπορεί να διαφοροποιείται ανάλογα με τον βαθμό της δυσκολίας τους και οι βαθμολογικές μονάδες κάθε ερώτησης καθορίζονται κατά τη διατύπωση των θεμάτων και ανακοινώνονται γραπτώς στους μαθητές».

2. Για την εξέταση στο μάθημα της Νέας Ελληνικής Λογοτεχνίας της Β' τάξης Ημερησίου Γενικού Λυκείου και της Γ' τάξης Εσπερινού Γενικού Λυκείου δίνεται στους μαθητές σε φωτοαντίγραφο περιορισμένης εκτάσεως πεζό ή ποιητικό κείμενο που περιλαμβάνεται στη διδαχθείσα ύλη, καθώς και αδίδακτο περιορισμένης εκτάσεως πεζό ή ποιητικό κείμενο (ίσης κατά προσέγγιση δυσκολίας με το διδαγμένο), με τις αναγκαίες διευκρινίσεις. Το αδίδακτο κείμενο εντάσσεται γραμματολογικά σε μία από τις ενότητες του οικείου διδακτικού εγχειριδίου (Νέα Αθηναϊκή Σχολή: Η πεζογραφία, Νεότερη Λογοτεχνία: Πρώτη 10ετία του Μεσοπολέμου, Νεότερη Ποίηση, Πεζογραφία: Η πεζογραφία του Μεσοπολέμου). Οι μαθητές καλούνται να απαντήσουν στα παρακάτω τέσσερα (4) θέματα, που μπορεί να αναλύονται σε δύο (2) ερωτήσεις το καθένα, από τα οποία δύο (2), και συγκεκριμένα τα υπό τα στοιχεία «α» και «β», συνοδεύουν το αδίδακτο κείμενο, και

δύο (2), τα υπό τα στοιχεία «γ» και «δ», αναφέρονται στο διδαγμένο κείμενο. Τα θέματα αφορούν:

- α) στην κατανόηση του αδιδακτου λογοτεχνικού κειμένου, στον ερμηνευτικό σχολιασμό παραγράφων ή στίχων του, στην επισήμανση συμβόλων (μυθικών ή άλλων), στην αξιολόγηση στάσεων και αντιλήψεων που εντοπίζονται σε αυτό, στον χαρακτηρισμό των προσώπων που αναφέρονται στο κείμενο και την ένταξή τους στον τόπο και στον χρόνο της αφήγησης κλπ
- β) σε παρατηρήσεις επί των εκφραστικών μέσων και τρόπων που εντοπίζονται στο αδίδακτο κείμενο (π.χ. ζητείται από τους μαθητές να εντοπίσουν και να σχολιάσουν μεταφορές, παρομοιώσεις, επαναλήψεις, εικόνες, στοιχεία της γλώσσας, όπως λόγιες, λαϊκές ιδιωματικές ή αντιλυρικές λέξεις κλπ) και στην επαλήθευση μιας κρίσης σχετικής με το κείμενο (το είδος του, τη λογοτεχνική γενιά του δημιουργού ή το λογοτεχνικό ρεύμα στο οποίο ανήκει το κείμενο, το ύφος του, τη δομή του κλπ).
- γ) σε γραμματολογικά στοιχεία που προκύπτουν άμεσα ή έμμεσα από το διδαγμένο κείμενο και αφορούν στο είδος του, στον συγγραφέα, στο λογοτεχνικό ρεύμα στο οποίο εντάσσεται το κείμενο, σε στοιχεία της αφήγησης κλπ
- δ) στον ερμηνευτικό ή αισθητικό σχολιασμό του διδαγμένου κειμένου (στην κατανόηση του περιεχομένου, στη δομή, στον σχολιασμό φράσεων, στίχων ή παραγράφων, στην ανάπτυξη χωρίων σε μία (1) ή δύο (2) παραγράφους, σε χαρακτηρισμούς προσώπων, σε στάσεις και αντιλήψεις, σε παρατηρήσεις επί των εκφραστικών μέσων και τρόπων, σε απλά υφολογικά στοιχεία κλπ).

Η βαθμολογία κατανέμεται κατά 25% σε κάθε θέμα.

Η κατανομή της βαθμολογίας στις ερωτήσεις των θεμάτων μπορεί να διαφοροποιείται ανάλογα με τον βαθμό της δυσκολίας τους και οι βαθμολογικές μονάδες κάθε ερώτησης καθορίζονται κατά τη διατύπωση των θεμάτων και ανακοινώνονται γραπτώς στους μαθητές.

3. «Ο κλάδος Νεοελληνική Λογοτεχνία του μαθήματος Νέα Ελληνικά της Γ' τάξης Ημερησίου Γενικού Λυκείου και της Δ' τάξης Εσπερινού Γενικού Λυκείου συνεξετάζεται με τον κλάδο Νεοελληνική Γλώσσα, όπως περιγράφεται

στην Ενότητα ΙΗ' της παρ. 2 του άρθρου 14 αυτού του προεδρικού διατάγματος.

Για την εξέταση στο μάθημα «Λογοτεχνία» της Ομάδας Προσανατολισμού Ανθρωπιστικών Σπουδών στη Γ' τάξη Ημερησίου Γενικού Λυκείου και στη Δ' τάξη Εσπερινού Γενικού Λυκείου, που προβλέπεται για τους κατ' ιδίαν διδασκόμενους και τους στρατεύσιμους, καθώς και για τους μαθητές που δεν επέτυχαν το Γενικό Μέσο Όρο απόλυσης, ισχύουν τα εξής:

Η εξέταση αναφέρεται σε πεζό ή ποιητικό κείμενο που περιέχεται στη διδαχθείσα ύλη της αντίστοιχης τάξης, το οποίο δίνεται στους μαθητές σε φωτοτυπία, μαζί με τις αναγκαίες σημασιολογικές ή άλλες διευκρινίσεις.»⁽¹³⁾ Το κείμενο συνοδεύεται από πέντε ερωτήσεις που αναφέρονται:

- α) στον συγγραφέα του έργου και σε γραμματολογικά στοιχεία που προκύπτουν άμεσα ή έμμεσα από το κείμενο (1 ερώτηση),
- β) στη δομή του κειμένου, στην επαλήθευση ή διάψευση μιας κρίσης με βάση το κείμενο, σε παρατηρήσεις επί των εκφραστικών μέσων και τρόπων του κειμένου (υφολογική διερεύνηση, αφηγηματικές λειτουργίες, επιλογές του δημιουργού σε διάφορα επίπεδα γλωσσικής ανάλυσης) (2 ερωτήσεις),
- γ) σε σχολιασμό ή στη σύντομη ανάπτυξη, σε 1-2 παραγράφους, ορισμένων χωρίων του κειμένου (1 ερώτηση),
- δ) σε σχολιασμό αδιδακτου λογοτεχνικού κειμένου το οποίο δίνεται στους μαθητές επίσης σε φωτοτυπία και είναι ίσης, κατά προσέγγιση, δυσκολίας με το διδαγμένο (1 ερώτηση).

Η ερώτηση α βαθμολογείται με δεκαπέντε (15) μονάδες, οι δύο ερωτήσεις της β' περίπτωσης με είκοσι (20) μονάδες η καθεμία, η ερώτηση γ' με είκοσι πέντε (25) μονάδες και η ερώτηση δ' με είκοσι (20) μονάδες.

Σε περίπτωση κατά την οποία μία (1) ερώτηση αναλύεται σε υποερωτήματα, η βαθμολογία που προβλέπεται γι' αυτήν κατανέμεται ισότιμα στα υποερωτήματα, εκτός αν κατά την ανακοίνωση των θεμάτων καθορίζεται διαφορετικός συντελεστής βαρύτητας γι' αυτά.

(13) Το πρώτο εδάφιο της περίπτωσης 3 της Ενότητας Γ' της παρ. 2 του άρθ. 14 του πδ 46/2016 αντικαταστάθηκε ως άνω σύμφωνα με την παρ. 11 του άρθ. 34 του Ν. 4521/2018 (ΦΕΚ 38/Α/2-3-2018).

Δ. Ιστορία

1. Οι μαθητές στην Α' τάξη Ημερησίου και Α' και Β' τάξεις Εσπερινού Γενικού Λυκείου αξιολογούνται στο μάθημα της Ιστορίας με συνδυασμό θεμάτων/ερωτήσεων, που ταξινομούνται σε δύο (2) ομάδες:
    - I. Στην ομάδα Α' περιλαμβάνονται δύο (2) θέματα που αναλύονται σε επιμέρους ερωτήσεις, με τις οποίες ελέγχονται οι ιστορικές γνώσεις των μαθητών (χρονολογίες, ιστορικές έννοιες, ιστορικά φαινόμενα ή γεγονότα, δράση προσώπων κλπ):
      1. Το πρώτο θέμα περιλαμβάνει: α) ερωτήσεις αντικειμενικού τύπου (1.α), που βαθμολογούνται με δέκα (10) μονάδες β) εξήγηση δύο ή τριών ιστορικών όρων/έννοιών (1.β), που βαθμολογείται με δεκαπέντε (15) μονάδες.
      2. Το δεύτερο θέμα περιλαμβάνει δύο ερωτήσεις σύντομης απάντησης (2.α.) και (2.β.) και βαθμολογείται με είκοσι πέντε (25) μονάδες.
    - II. Στην ομάδα Β' περιλαμβάνονται δύο (2) θέματα, που το καθένα μπορεί να αναλύεται σε δύο επιμέρους ερωτήσεις, με τις οποίες ελέγχονται η ικανότητα των μαθητών στη σύνθεση των ιστορικών γνώσεων και η κριτική προσέγγισή τους (ανάλυση ή σύνθεση αιτίων ή συνθηκών, αποτίμηση της δράσης προσώπων, αξιολόγηση αποτελεσμάτων, σύγκριση απόψεων, προέκταση ιστορικών πληροφοριών κλπ). Τα θέματα αυτής της ομάδας επιλέγονται από ενότητες της εξεταστέας ύλης διαφορετικές εκείνων από τις οποίες προέρχονται οι ερωτήσεις (2.α) και (2.β) της ομάδας Α' και βαθμολογούνται αθροιστικά με 50 μονάδες. Στην περίπτωση αυτής της ομάδας χρησιμοποιούνται και ερωτήσεις επεξεργασίας ιστορικού υλικού, το οποίο δίνεται στους μαθητές φωτοτυπημένο. Το υλικό αυτό προέρχεται από ιστορικές μαρτυρίες, αρχαιολογικές μελέτες, έργα τέχνης, φωτογραφίες, στατιστικούς πίνακες, χάρτες, διαγράμματα και από όλα εκείνα τα στοιχεία που χρησιμοποιούνται ως ιστορικά τεκμήρια ή ως μέσα άντλησης πληροφοριών για την εξαγωγή ιστορικών συμπερασμάτων.
- Η βαθμολογία κάθε ερώτησης των παραπάνω θεμάτων και των δύο ομάδων διαφοροποιείται ανάλογα με τον βαθμό δυσκολίας της. Οι βαθμολογικές μονάδες καθεμιάς καθορίζονται κατά τη διατύπωση των θεμά-

των και ανακοινώνονται γραπτώς στους μαθητές.

2. Οι μαθητές εξετάζονται στο μάθημα της Ιστορίας της Β' τάξης Ημερησίου Γενικού Λυκείου με συνδυασμό θεμάτων/ερωτήσεων, που ταξινομούνται σε δύο (2) ομάδες:
  - I. Στην ομάδα Α' περιλαμβάνονται δύο (2) θέματα που αναλύονται σε επιμέρους ερωτήσεις, με τις οποίες ελέγχονται οι ιστορικές γνώσεις των μαθητών (χρονολογίες, ιστορικές έννοιες, ιστορικά φαινόμενα ή γεγονότα, δράση προσώπων κλπ):
    1. Το πρώτο θέμα περιλαμβάνει: α) ερωτήσεις αντικειμενικού τύπου (1.α), που βαθμολογούνται με δέκα (10) μονάδες β) εξήγηση δύο (2) ή τριών (3) ιστορικών όρων/εννοιών (1.β), που βαθμολογείται με δεκαπέντε (15) μονάδες.
    2. Το δεύτερο θέμα περιλαμβάνει δύο ερωτήσεις σύντομης απάντησης (2.α) και (2.β) και βαθμολογείται με είκοσι πέντε (25) μονάδες.
  - II. Στην ομάδα Β' περιλαμβάνονται δύο (2) θέματα, που το καθένα μπορεί να αναλύεται σε δύο επιμέρους ερωτήσεις, με τις οποίες ελέγχονται η ικανότητα των μαθητών στη σύνθεση των ιστορικών γνώσεων και η κριτική προσέγγισή τους (ανάλυση ή σύνθεση αιτιών ή συνθηκών, αποτίμηση της δράσης προσώπων, αξιολόγηση αποτελεσμάτων, σύγκριση απόψεων, προέκταση ιστορικών πληροφοριών κλπ). Προς αποφυγήν επικαλύψεων, τα θέματα αυτής της ομάδας επιλέγονται από την εξεταστέα ύλη με τρόπο ώστε να είναι διαφορετικά ως προς το γνωστικό τους περιεχόμενο από τις ερωτήσεις (2.α) και (2.β) της ομάδας Α' και βαθμολογούνται αθροιστικά με πενήντα (50) μονάδες. Στην περίπτωση αυτής της ομάδας χρησιμοποιούνται και ερωτήσεις επεξεργασίας ιστορικού υλικού, το οποίο δίνεται στους μαθητές φωτοτυπημένο. Το υλικό αυτό προέρχεται από ιστορικές μαρτυρίες, αρχαιολογικές μελέτες, έργα τέχνης, φωτογραφίες, στατιστικούς πίνακες, χάρτες, διαγράμματα και από όλα εκείνα τα στοιχεία που χρησιμοποιούνται ως ιστορικά τεκμήρια ή ως μέσα άντλησης πληροφοριών για την εξαγωγή ιστορικών συμπερασμάτων.
 Η βαθμολογία κάθε ερώτησης των παραπάνω θεμάτων και των δύο (2) ομάδων διαφοροποιείται ανάλογα με τον βαθμό δυσκολίας της. Οι βαθμολογικές μονάδες καθεμιάς καθορίζονται κατά τη διατύπωση των θεμά-

των και ανακοινώνονται γραπτώς στους μαθητές.

3. «Η Ιστορία ως μάθημα Γενικής Παιδείας και ως μάθημα της Ομάδας Προσανατολισμού Ανθρωπιστικών Σπουδών και της Ομάδας Προσανατολισμού Σπουδών Οικονομίας και Πληροφορικής στη Γ' τάξη Ημερησίου Γενικού Λυκείου και στη Δ' τάξη Εσπερινού Γενικού Λυκείου εξετάζεται για τους κατ' ιδίαν διδαχθέντες και τους στρατεύσιμους, καθώς και για τους μαθητές που δεν επέτυχαν το Γενικό Μέσο Όρο απόλυσης, με συνδυασμό ερωτήσεων, οι οποίες ταξινομούνται σε δύο (2) ομάδες.»⁽¹⁴⁾
  - α) Στην πρώτη ομάδα περιλαμβάνονται δύο θέματα που μπορούν να αναλύονται σε ερωτήσεις με τις οποίες ελέγχονται οι ιστορικές γνώσεις των μαθητών (ιστορικές έννοιες, ιστορικά γεγονότα, χρονολογίες, δράση ιστορικών προσώπων, κοινωνικά, οικονομικά, πολιτικά και πολιτιστικά φαινόμενα, κτλ) και η κατανόησή τους.
  - β) Στη δεύτερη ομάδα περιλαμβάνονται δύο (2) τουλάχιστον θέματα που απαιτούν σύνθεση ιστορικών γνώσεων και κριτική ικανότητα (αξιολογήσεις ιστορικών γεγονότων ή ιστορικών προσώπων, ανάλυση αιτιών ή συνθηκών που συντέλεσαν στη διαμόρφωση και εξέλιξη σημαντικών ιστορικών φαινομένων κτλ). Στην περίπτωση αυτή μπορούν να χρησιμοποιούνται και ερωτήσεις επεξεργασίας ιστορικού υλικού, το οποίο δίνεται στους μαθητές σε φωτοτυπία. Το υλικό αυτό αφορά γραπτές ιστορικές πηγές, εικαστικά έργα, χάρτες, διαγράμματα κτλ που χρησιμοποιούνται ως αποδεικτικά στοιχεία ή ως μέσα άντλησης στοιχείων για την εξαγωγή ιστορικών συμπερασμάτων.
 Η βαθμολογία κατανέμεται κατά 50% σε καθεμία από τις ομάδες αυτές. Η κατανομή της βαθμολογίας στις ερωτήσεις κάθε ομάδας, μπορεί να διαφοροποιείται ανάλογα με το βαθμό δυσκολίας σε καθεμία από αυτές, η οποία καθορίζεται κατά τη διατύπωση των θεμάτων και ανακοινώνεται στους μαθητές γραπτώς.

Ε. Λατινικά

«Για την εξέταση στο μάθημα των Λατινικών της Ομάδας Προσανατολισμού Ανθρωπιστικών Σπουδών της Γ' τάξης Ημερησίου Γενικού Λυκείου και της Δ' τάξης Εσπερινού Γενικού Λυκείου, που προβλέπεται για τους κατ' ιδίαν διδα-

(14) Το πρώτο εδάφιο της περίπτωσης 3 της Ενότητας Δ' της παρ. 2 του άρθ. 14 του πδ 46/2016 αντικαταστάθηκε ως άνω σύμφωνα με την παρ. 12 του άρθ. 34 του Ν. 4521/2018 (ΦΕΚ 38/Α/2-3-2018).

χθέντες και τους στρατεύσιμους, καθώς και για τους μαθητές που δεν επέτυχαν το Γενικό Μέσο Όρο απόλυσης, δίνεται στους μαθητές διδαγμένο κείμενο δέκα (10) έως δεκαπέντε (15) στίχων και ζητείται από αυτούς:»⁽¹⁵⁾

- α) να το μεταφράσουν στη νέα ελληνική γλώσσα.
β) να απαντήσουν σε τέσσερις παρατηρήσεις: δύο (2) γραμματικές και δύο (2) συντακτικές, οι οποίες μπορεί να αναλύονται σε υποερωτήματα.

Η βαθμολογία κατανέμεται ως εξής:

- i. Μετάφραση κειμένου 40 μονάδες.
ii. Κάθε γραμματική ή συντακτική παρατήρηση 15 μονάδες.

ΣΤ. Μαθηματικά

1. Η εξέταση στην Άλγεβρα και τη Γεωμετρία στις Α' και Β' τάξεις Ημερησίου Γενικού Λυκείου και Α', Β' και Γ' τάξεις Εσπερινού Γενικού Λυκείου και στα Μαθηματικά της Ομάδας Προσανατολισμού Θετικών Σπουδών της Β' τάξης Ημερησίου Γενικού Λυκείου και της Γ' τάξης Εσπερινού Γενικού Λυκείου γίνεται ως εξής:

I. Στους μαθητές δίνονται τέσσερα (4) θέματα από την εξεταστέα ύλη, με τα οποία ελέγχεται η γνώση εννοιών και ορολογίας, η δυνατότητα αναπαραγωγής γνωστικών στοιχείων, η ικανότητα εκτέλεσης γνωστών αλγορίθμων, η ικανότητα του μαθητή να αναλύει, να συνθέτει και να επεξεργάζεται δημιουργικά ένα δεδομένο υλικό, καθώς και η ικανότητα επιλογής και εφαρμογής κατάλληλης μεθόδου.

II. Τα τέσσερα θέματα που δίνονται στους μαθητές διαρθρώνονται ως εξής:

α. Το πρώτο θέμα αποτελείται από δύο μέρη. Το πρώτο μέρος περιέχει πέντε (05) ερωτήσεις αντικειμενικού τύπου (πολλαπλής επιλογής, Σωστού - Λάθους, αντιστοίχισης) με τις οποίες ελέγχεται η γνώση και η κατανόηση των βασικών εννοιών και των σπουδαιότερων συμπερασμάτων της θεωρίας σε όσο το δυνατόν ευρύτερη έκταση της εξεταστέας ύλης. Στο δεύτερο μέρος ζητείται η απόδειξη μίας απλής πρότασης (ιδιότητας, λήμματος, θεωρήματος ή πορίσματος), που είναι αποδεδειγμένη στο σχολικό εγχειρίδιο.

β. Το δεύτερο θέμα αποτελείται από μία άσκηση που

είναι εφαρμογή ορισμών, αλγορίθμων ή προτάσεων (ιδιοτήτων, θεωρημάτων, πορισμάτων).

γ. Το τρίτο θέμα αποτελείται από μία άσκηση που απαιτεί από τον μαθητή ικανότητα συνδυασμού και σύνθεσης εννοιών και αποδεικτικών ή υπολογιστικών διαδικασιών.

δ. Το τέταρτο θέμα αποτελείται από μία άσκηση ή ένα πρόβλημα που η λύση του απαιτεί από τον μαθητή ικανότητες συνδυασμού και σύνθεσης γνώσεων, αλλά και την ανάληψη πρωτοβουλιών για την ανάπτυξη στρατηγικών επίλυσής του.

Το δεύτερο, τρίτο και τέταρτο θέμα μπορούν να αναλύονται σε επιμέρους ερωτήματα που διευκολύνουν τον μαθητή στη λύση.

III. Η βαθμολογία κατανέμεται ανά εικοσιπέντε (25) μονάδες στο καθένα από τα τέσσερα (4) θέματα. Ειδικότερα, στο πρώτο θέμα το πρώτο μέρος βαθμολογείται με δέκα (10) μονάδες, ενώ το δεύτερο μέρος βαθμολογείται με δεκαπέντε (15) μονάδες. Στο δεύτερο, τρίτο και τέταρτο θέμα η κατανομή της βαθμολογίας στα επιμέρους ερωτήματα μπορεί να διαφοροποιείται ανάλογα με το βαθμό δυσκολίας τους και καθορίζεται στη διατύπωση των θεμάτων.

2. «Για την εξέταση στα Μαθηματικά Ομάδας Προσανατολισμού Θετικών Σπουδών και της Ομάδας Προσανατολισμού Σπουδών Οικονομίας και Πληροφορικής στη Γ' τάξη Ημερησίου Γενικού Λυκείου και στη Δ' τάξη Εσπερινού Γενικού Λυκείου, που προβλέπεται για τους κατ' ιδίαν διδασκόμενους και τους στρατεύσιμους και για τους μαθητές που δεν επέτυχαν το Γενικό Μέσο Όρο απόλυσης, καθώς και για την εξέταση στα Μαθηματικά και Στοιχεία Στατιστικής, ως μάθημα Γενικής Παιδείας στις ανωτέρω τάξεις ισχύουν τα εξής:»⁽¹⁶⁾

Στους μαθητές δίνονται τέσσερα (4) θέματα από την εξεταστέα ύλη, τα οποία μπορούν να αναλύονται σε υποερωτήματα, με τα οποία ελέγχεται η δυνατότητα αναπαραγωγής γνωστικών στοιχείων, η γνώση εννοιών και ορολογίας και η ικανότητα εκτέλεσης γνωστών αλγορίθμων, η ικανότητα του μαθητή να αναλύει, να συνθέτει και να επεξεργάζεται δημιουργικά ένα δεδομένο υλικό,

(15) Το πρώτο εδάφιο της Ενότητας Ε' της παρ. 2 του άρθ. 14 του πδ 46/2016 αντικαταστάθηκε ως άνω σύμφωνα με την παρ. 13 του άρθ. 34 του Ν. 4521/2018 (ΦΕΚ 38/Α/2-3-2018).

(16) Το πρώτο εδάφιο της περίπτωσης 2 της Ενότητας ΣΤ' της παρ. 2 του άρθ. 14 του πδ 46/2016 αντικαταστάθηκε ως άνω σύμφωνα με την παρ. 14 του άρθ. 34 του Ν. 4521/2018 (ΦΕΚ 38/Α/2-3-2018).

καθώς και η ικανότητα επιλογής και εφαρμογής κατάλληλης μεθόδου.

Τα τέσσερα θέματα που δίνονται στους μαθητές διαρθρώνονται ως εξής:

α) Το πρώτο θέμα αποτελείται από ερωτήματα θεωρίας που αφορούν έννοιες, ορισμούς, λήμματα, προτάσεις, θεωρήματα και πορίσματα. Με το θέμα αυτό ελέγχεται η κατανόηση των βασικών εννοιών, των σπουδαιότερων συμπερασμάτων, καθώς και η σημασία τους στην οργάνωση μιας λογικής δομής.

β) Το δεύτερο και το τρίτο θέμα αποτελείται το καθένα από μία άσκηση που απαιτεί από το μαθητή ικανότητα συνδυασμού και σύνθεσης εννοιών αποδεικτικών ή υπολογιστικών διαδικασιών. Η κάθε άσκηση μπορεί να αναλύεται σε επιμέρους ερωτήματα.

γ) Το τέταρτο θέμα αποτελείται από μία άσκηση ή ένα πρόβλημα που η λύση του απαιτεί από το μαθητή ικανότητες συνδυασμού και σύνθεσης προηγούμενων γνώσεων, αλλά και την ανάληψη πρωτοβουλιών στη διαδικασία επίλυσής του. Το θέμα αυτό μπορεί να αναλύεται σε επιμέρους ερωτήματα, τα οποία βοηθούν το μαθητή στη λύση.

Η βαθμολογία κατανέμεται ανά είκοσι πέντε (25) μονάδες στο καθένα από τα τέσσερα θέματα.

Ζ. Φυσική, Χημεία, Βιολογία

1. Στα μαθήματα Φυσική και Χημεία στις Α' και Β' τάξεις Ημερήσιου Γενικού Λυκείου και Α', Β' και Γ' τάξεις Εσπερινού Γενικού Λυκείου και στο μάθημα Φυσική Ομάδας Προσανατολισμού Θετικών Σπουδών της Β' τάξης Ημερησίου Γενικού Λυκείου και της Γ' τάξης Εσπερινού Γενικού Λυκείου η εξέταση γίνεται ως εξής:

Ι. Στους μαθητές δίνονται τέσσερα (4) θέματα από την εξεταστέα ύλη που καθορίζονται ως εξής:

α) Το πρώτο θέμα αποτελείται από πέντε (5) ερωτήσεις αντικειμενικού τύπου, με τις οποίες ελέγχεται η γνώση της θεωρίας σε όσο το δυνατόν ευρύτερη έκταση της εξεταστέας ύλης.

β) Το δεύτερο θέμα αποτελείται από δύο (2) ερωτήσεις, με τις οποίες ελέγχεται η κατανόηση της θεωρίας και οι ικανότητες και δεξιότητες που απέκτησαν οι μαθητές κατά την εκτέλεση των εργαστηριακών ασκήσεων ή άλλων δραστηριοτήτων που έγιναν στο πλαίσιο του μαθήματος. Με τις ερωτήσεις μπορεί να ζη-

τηθεί από τους μαθητές να αναπτύξουν την απάντησή τους ή να απαντήσουν σε ένα ερώτημα κλειστού τύπου και να αιτιολογήσουν την απάντησή τους.

γ) Το τρίτο θέμα αποτελείται από άσκηση εφαρμογής της θεωρίας, η οποία απαιτεί ικανότητα συνδυασμού και σύνθεσης εννοιών, θεωριών, τύπων, νόμων και αρχών και μπορεί να αναλύεται σε επιμέρους ερωτήματα.

δ) Το τέταρτο θέμα αποτελείται από ένα πρόβλημα ή μία άσκηση, που απαιτεί ικανότητα συνδυασμού και σύνθεσης γνώσεων, αλλά και ανάπτυξη στρατηγικής για τη διαδικασία επίλυσής του. Το πρόβλημα αυτό ή η άσκηση μπορεί να αναλύονται σε επιμέρους ερωτήματα.

II. Η βαθμολογία κατανέμεται ανά είκοσι πέντε (25) μονάδες στο καθένα από τα τέσσερα θέματα. Ειδικότερα, στο πρώτο θέμα κάθε μία ερώτηση βαθμολογείται με 5 μονάδες και στο δεύτερο θέμα η πρώτη ερώτηση βαθμολογείται με 12 μονάδες και η δεύτερη με 13 μονάδες. Στο τρίτο και τέταρτο θέμα η κατανομή της βαθμολογίας στα επιμέρους ερωτήματα μπορεί να διαφοροποιείται ανάλογα με το βαθμό δυσκολίας και καθορίζεται στη διατύπωση των θεμάτων.

2. Στο μάθημα Βιολογία στις Α' και Β' τάξεις Ημερήσιου Γενικού Λυκείου και Α', Β' και Γ' τάξεις Εσπερινού Γενικού Λυκείου οι μαθητές εξετάζονται σε 4 ισόβαθμα θέματα που έχουν την ακόλουθη μορφή, περιεχόμενο και σκοπό:

1ο Θέμα: Περιλαμβάνει πέντε (5) ισόβαθμες ανεξάρτητες ερωτήσεις αντικειμενικού τύπου, όπως: πολλαπλής επιλογής, σωστού - λάθους, διαζευκτικής απάντησης (από τις οποίες ο μαθητής επιλέγει όποια ή όποιες συνεχίζουν ορθά μια ημιτελή φράση) και

Το θέμα αποσκοπεί στον έλεγχο της απόκτησης γνώσεων και της κατανόησης από τον μαθητή βιολογικών εννοιών, διαδικασιών ή φαινομένων από ένα ευρύ τμήμα της εξεταστέας ύλης.

2ο Θέμα: Περιλαμβάνει δύο (2) ερωτήσεις οι οποίες βαθμολογούνται με δώδεκα (12) και δεκατρείς (13) μονάδες αντίστοιχα. Οι ερωτήσεις αυτές μπορεί να αναλύονται σε επιμέρους υποερωτήματα.

Το θέμα αποσκοπεί στον έλεγχο της ικανότητας του μαθητή να ανακαλεί γνώσεις που έχει αποκτήσει γύρω

από το εξεταζόμενο θέμα (βιολογική έννοια, διαδικασία ή φαινόμενο) και να τις εκθέτει ή/και να τεκμηριώνει τις απόψεις του με πληρότητα και σαφήνεια.

3ο Θέμα: Περιλαμβάνει δύο (2) ερωτήσεις, οι οποίες βαθμολογούνται με δώδεκα (12) και δεκατρείς (13) μονάδες αντίστοιχα. Οι ερωτήσεις αυτές μπορεί να αναλύονται σε επιμέρους υποερωτήματα.

Κάθε μία από τις ερωτήσεις αυτές περιλαμβάνει μια απεικόνιση (εικόνα, διάγραμμα ροής, γραφική παράσταση κ.ά.) που μπορεί να αποδίδει μια βιολογική δομή, λειτουργία ή φαινόμενο. Η απεικόνιση συνοδεύεται από σχετικό επεξηγηματικό κείμενο.

Ο μαθητής καλείται να απαντήσει σε υποερωτήματα που μπορεί να αφορούν στη δομική και λειτουργική σχέση των μερών (αν πρόκειται για βιολογική δομή), στην έκβασή του ή/και στους παράγοντες που την επηρεάζουν (αν πρόκειται για λειτουργία ή βιολογικό φαινόμενο) κ.ά.

Το θέμα αποσκοπεί στον έλεγχο της ικανότητας του μαθητή να αξιοποιεί θεωρητικές γνώσεις και δεξιότητες (ανάλυσης, σύνθεσης κ.τ.λ.) που έχει αποκτήσει, προκειμένου να εντοπίζει, να αντλεί, να αξιολογεί και να επεξεργάζεται πληροφορίες και δεδομένα που του παρέχει η απεικόνιση και το επεξηγηματικό κείμενο που τη συνοδεύει, ώστε να εξάγει συμπεράσματα και να διατυπώνει πλήρεις, σαφείς και στοιχειοθετημένες απαντήσεις.

4ο Θέμα: Περιλαμβάνει δύο (2) ερωτήσεις, οι οποίες βαθμολογούνται με δώδεκα (12) και δεκατρείς (13) μονάδες αντίστοιχα. Οι ερωτήσεις αυτές μπορεί να αναλύονται σε επιμέρους υποερωτήματα.

Κάθε ερώτηση αποτελεί δοκιμασία στην οποία ο μαθητής καλείται είτε να διερευνήσει μια πραγματική ή υποθετική κατάσταση που περιγράφεται στην εκφώνηση (π.χ. την έκβαση μιας βιολογικής διαδικασίας) είτε να επιλύσει ένα πρόβλημα που άπτεται εφαρμογών της Βιολογίας στην καθημερινή ζωή του σύγχρονου ανθρώπου, είτε να λύσει μια άσκηση εφαρμόζοντας την κατάλληλη μεθοδολογία και αξιοποιώντας βιολογικούς νόμους και θεωρίες.

Το θέμα αποσκοπεί στην αξιολόγηση της ικανότητας του μαθητή να αξιοποιεί, σε συνδυασμό, γνώσεις και δεξιότητες που έχει αποκτήσει από ποικίλες περιοχές

της ύλης, προκειμένου να διερευνά και να ερμηνεύει καταστάσεις ή να επιλύει προβλήματα που σχετίζονται με τις εφαρμογές της Βιολογίας στην καθημερινή ζωή.

3. «Για την εξέταση στα μαθήματα Φυσική και Χημεία της Ομάδας Προσανατολισμού Θετικών Σπουδών στη Γ' τάξη Ημερησίου Γενικού Λυκείου και στη Δ' τάξη Εσπερινού Γενικού Λυκείου, που προβλέπεται για τους κατ' ιδίαν διδασκόμενους και τους στρατεύσιμους, καθώς και για τους μαθητές που δεν επέτυχαν το Γενικό Μέσο Όρο απόλυσης, ισχύουν τα εξής:»⁽¹⁷⁾

Στους μαθητές δίνονται τέσσερα (4) θέματα που έχουν την παρακάτω μορφή:

α) Το πρώτο θέμα αποτελείται από ερωτήσεις, με τις οποίες ελέγχεται η γνώση της θεωρίας σε όσο το δυνατόν ευρύτερη έκταση της εξεταστέας ύλης.

β) Το δεύτερο θέμα αποτελείται από ερωτήσεις, με τις οποίες ελέγχεται η κατανόηση της θεωρίας και η κριτική ικανότητα των μαθητών και συγχρόνως οι νοητικές δεξιότητες που απέκτησαν κατά την εκτέλεση των εργαστηριακών ασκήσεων ή άλλων δραστηριοτήτων που έγιναν στο πλαίσιο του μαθήματος.

γ) Το τρίτο θέμα αποτελείται από μία άσκηση εφαρμογής της θεωρίας, η οποία απαιτεί ικανότητα συνδυασμού και σύνθεσης εννοιών, θεωριών, τύπων, νόμων και αρχών. Η άσκηση μπορεί να αναλύεται σε επιμέρους ερωτήματα.

δ) Το τέταρτο θέμα αποτελείται από ένα πρόβλημα ή μία άσκηση, που απαιτούν ικανότητα συνδυασμού και σύνθεσης γνώσεων, αλλά και την ανάπτυξη στρατηγικής για τη διαδικασία επίλυσής του. Το πρόβλημα αυτό ή η άσκηση μπορεί να αναλύονται σε επιμέρους ερωτήματα.

Η βαθμολογία κατανέμεται ανά είκοσι πέντε (25) μονάδες στο καθένα από τα τέσσερα θέματα.

4. «Για την εξέταση στη Βιολογία Ομάδας Προσανατολισμού Θετικών Σπουδών στη Γ' τάξη Ημερησίου Γενικού Λυκείου και στη Δ' τάξη Εσπερινού Γενικού Λυκείου, που προβλέπεται για τους κατ' ιδίαν διδασκόμενους και τους στρατεύσιμους και για τους μαθητές που δεν επέτυχαν το Γενικό Μέσο Όρο απόλυσης, καθώς και για την εξέ-

(17) Το πρώτο εδάφιο της περίπτωσης 3 της Ενότητας Ζ' της παρ. 2 του άρθρου 14 του πδ 46/2016 αντικαταστάθηκε ως άνω σύμφωνα με την παρ. 15 του άρθ. 34 του Ν. 4521/2018 (ΦΕΚ 38/Α/2-3-2018).

ταση στη Βιολογία Γενικής Παιδείας στις ανωτέρω τάξεις ισχύουν τα εξής:»⁽¹⁸⁾

Στους μαθητές δίνονται τέσσερα (4) θέματα που έχουν ως εξής:

α) Το πρώτο και δεύτερο θέμα αποτελούνται από ανεξάρτητες ερωτήσεις που στοχεύουν στον έλεγχο της απόκτησης γνώσεων και της δυνατότητας παρουσίασης και τεκμηρίωσης θεμάτων σχετικών με την εξέταση ύλη και της κατανόησης από το μαθητή βιολογικών εννοιών, διαδικασιών ή φαινομένων.

β) Το τρίτο θέμα αποτελείται από ερωτήσεις που στοχεύουν στον έλεγχο της ικανότητας του μαθητή να αξιοποιεί θεωρητικές γνώσεις και δεξιότητες (ανάλυση, σύνθεση κτλ) για την αξιολόγηση δεδομένων και την εξαγωγή συμπερασμάτων.

γ) Το τέταρτο θέμα αποτελείται από μία άσκηση ή ένα πρόβλημα και στοχεύει στον έλεγχο της ικανότητας του μαθητή να χρησιμοποιεί, σε συνδυασμό, γνώσεις ή δεξιότητες που απέκτησε για την επίλυσή τους.

Η βαθμολογία κατανέμεται κατά 25 μονάδες στο καθένα από τα τέσσερα θέματα.

Η. Πολιτική Παιδεία, Βασικές Αρχές Κοινωνικών Επιστημών, Γεωλογία & Διαχείριση Φυσικών Πόρων, Κοινωνιολογία, Αρχές Οργάνωσης και Διοίκησης Επιχειρήσεων και Υπηρεσιών, Αρχές Οικονομικής Θεωρίας, Ιστορία Κοινωνικών Επιστημών

1. «Για τα μαθήματα **Πολιτική Παιδεία (Οικονομία, Πολιτικοί Θεσμοί και Αρχές Δικαίου και Κοινωνιολογία)** στις Α' και Β' τάξεις Ημερησίου Γενικού Λυκείου και Α', Β' και Γ' τάξεις Εσπερινού Γενικού Λυκείου και **Βασικές Αρχές Κοινωνικών Επιστημών (Κοινωνιολογία, Οικονομική Επιστήμη και Πολιτική Επιστήμη)** της Ομάδας Προσανατολισμού Ανθρωπιστικών Σπουδών της Β' τάξης Ημερησίου Γενικού Λυκείου και Γ' τάξης Εσπερινού Γενικού Λυκείου η εξέταση περιλαμβάνει δύο (2) ομάδες θεμάτων:»⁽¹⁹⁾

α) Η πρώτη ομάδα αποτελείται από δύο θέματα με ερωτήσεις διαφόρων τύπων, με τις οποίες ελέγχεται τόσο

η κατοχή των αναγκαίων γνωστικών στοιχείων όσο και η κατανόησή τους. Κάθε ένα από τα δύο θέματα περιέχει ερωτήσεις διαβαθμισμένης δυσκολίας.

Το πρώτο θέμα περιλαμβάνει τρεις (3) ερωτήσεις αντικειμενικού τύπου και βαθμολογείται με είκοσι πέντε (25) μονάδες. Ειδικότερα, περιλαμβάνει: μία ερώτηση με πέντε (5) υποερωτήματα Σωστού-Λάθους (5x3=15 Μονάδες) και δύο ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής, που καθεμία βαθμολογείται με πέντε (5) Μονάδες (5x2=10 Μονάδες).

Το δεύτερο θέμα περιλαμβάνει δύο (2) ερωτήσεις σύντομης απάντησης και βαθμολογείται με είκοσι πέντε (25) μονάδες. Η πρώτη ερώτηση βαθμολογείται με δεκατρείς (13) μονάδες και η δεύτερη με δώδεκα (12) μονάδες.

β) Η δεύτερη ομάδα περιλαμβάνει δύο θέματα με ερωτήσεις με τις οποίες ελέγχεται η ικανότητα συνθετικής και κριτικής ανάλυσης και εφαρμογής στην καθημερινή πράξη των γνώσεων που απέκτησαν οι μαθητές. Κάθε ένα από τα δύο θέματα περιέχει δύο ερωτήσεις διαβαθμισμένης δυσκολίας.

Το πρώτο θέμα περιλαμβάνει δύο (2) ερωτήσεις και βαθμολογείται με είκοσι πέντε (25) μονάδες. Η πρώτη ερώτηση βαθμολογείται με δεκατρείς (13) μονάδες και η δεύτερη με δώδεκα (12) μονάδες.

Το δεύτερο θέμα περιλαμβάνει δύο (2) ερωτήσεις και βαθμολογείται με είκοσι πέντε (25) μονάδες. Η πρώτη ερώτηση βαθμολογείται με δεκατρείς (13) μονάδες και η δεύτερη με δώδεκα (12) μονάδες.

2. Για το μάθημα «**Γεωλογία & Διαχείριση Φυσικών Πόρων**» στην Α' τάξη Ημερησίου Γενικού Λυκείου και Α' τάξη Εσπερινού Γενικού Λυκείου η εξέταση περιλαμβάνει δύο ομάδες θεμάτων:

α) Η πρώτη ομάδα αποτελείται από δύο θέματα με ερωτήσεις διαφόρων τύπων, με τις οποίες ελέγχεται τόσο η κατοχή των αναγκαίων γνωστικών στοιχείων όσο και η κατανόησή τους.

β) Η δεύτερη ομάδα αποτελείται από δύο θέματα με ερωτήσεις με τις οποίες ελέγχεται η ικανότητα συνθετικής και κριτικής ανάλυσης και εφαρμογής στην καθημερινή πράξη των γνώσεων που απέκτησαν οι μαθητές.

Η βαθμολογία κατανέμεται ανά είκοσι πέντε (25) μονά-

(18) Το πρώτο εδάφιο της περίπτωσης 4 της Ενότητας 2' της παρ. 2 του άρθρου 14 του πδ 46/2016 αντικαταστάθηκε ως άνω σύμφωνα με την παρ. 16 του άρθ. 34 του Ν. 4521/2018 (ΦΕΚ 38/Α/2-3-2018).

(19) Το πρώτο εδάφιο της περίπτωσης 1 της Ενότητας Η' της παρ. 2 του άρθρου 14 του πδ 46/2016 αντικαταστάθηκε ως άνω σύμφωνα με την παρ. 17 του άρθ. 34 του Ν. 4521/2018 (ΦΕΚ 38/Α/2-3-2018).

δες στο καθένα από τα τέσσερα θέματα. Η κατανομή της βαθμολογίας στις ερωτήσεις κάθε θέματος, μπορεί να διαφοροποιείται ανάλογα με το βαθμό δυσκολίας σε καθεμία από αυτές, η οποία κατανομή καθορίζεται κατά τη διατύπωση των θεμάτων και ανακοινώνεται στους μαθητές γραπτώς.

3. «Η εξέταση στο μάθημα **Κοινωνιολογία** της Ομάδας Προσανατολισμού Ανθρωπιστικών Σπουδών και της Ομάδας Προσανατολισμού Σπουδών Οικονομίας και Πληροφορικής και στο μάθημα επιλογής **Αρχές Οργάνωσης και Διοίκησης Επιχειρήσεων και Υπηρεσιών** στη Γ' τάξη Ημερησίου Γενικού Λυκείου, που προβλέπεται για τους κατ' ιδίαν διδαχθέντες και τους στρατεύσιμους, καθώς και για τους μαθητές που δεν επέτυχαν το Γενικό Μέσο Όρο απόλυσης, περιλαμβάνει δύο (2) ομάδες ερωτήσεων:»⁽²⁰⁾

α) Η πρώτη αποτελείται από ερωτήσεις με τις οποίες ελέγχεται τόσο η κατοχή των αναγκαίων γνωστικών στοιχείων όσο και η κατανόησή τους.

β) Η δεύτερη αποτελείται από δύο ή τρεις ερωτήσεις με τις οποίες ελέγχεται η ικανότητα συνθετικής και κριτικής ανάλυσης και εφαρμογής στην καθημερινή πράξη των γνώσεων που απέκτησαν οι μαθητές.

Η βαθμολογία κατανέμεται κατά 50% σε καθεμία από τις ομάδες αυτές. Η κατανομή της βαθμολογίας στις ερωτήσεις κάθε ομάδας, μπορεί να διαφοροποιείται ανάλογα με το βαθμό δυσκολίας σε καθεμία από αυτές, η οποία καθορίζεται κατά τη διατύπωση των θεμάτων και ανακοινώνεται στους μαθητές γραπτώς.

4. «Η εξέταση στο μάθημα **Αρχές Οικονομικής Θεωρίας** της Ομάδας Προσανατολισμού Σπουδών Οικονομίας και Πληροφορικής στη Γ' τάξη Ημερησίου Γενικού Λυκείου και στη Δ' τάξη Εσπερινού Γενικού Λυκείου, που προβλέπεται για τους κατ' ιδίαν διδαχθέντες και τους στρατεύσιμους, καθώς και για τους μαθητές που δεν πέτυχαν το Γενικό Μέσο Όρο απόλυσης, περιλαμβάνει τέσσερις (4) ομάδες ερωτήσεων:»⁽²¹⁾

α) Η πρώτη αποτελείται από ερωτήσεις με τις οποίες ε-

(20) Το πρώτο εδάφιο της περίπτωσης 3 της Ενότητας Η' της παρ. 2 του άρθ. 14 του πδ 46/2016 αντικαταστάθηκε ως άνω σύμφωνα με την παρ. 18 του άρθ. 34 του Ν. 4521/2018 (ΦΕΚ 38/Α/2-3-2018).

(21) Το πρώτο εδάφιο της περίπτωσης 4 της Ενότητας Η' της παρ. 2 του άρθ. 14 του πδ 46/2016 αντικαταστάθηκε ως άνω σύμφωνα με την παρ. 19 του άρθ. 34 του Ν. 4521/2018 (ΦΕΚ 38/Α/2-3-2018).

λέγχεται τόσο η κατοχή των αναγκαίων γνωστικών στοιχείων όσο και η κατανόησή τους.

β) Η δεύτερη αποτελείται από μία ερώτηση με την οποία ελέγχεται η ικανότητα σύνθεσης και κριτικής ανάλυσης και εφαρμογής στην καθημερινή πράξη των γνώσεων που απέκτησαν οι μαθητές.

γ) Η τρίτη αποτελείται από μία άσκηση, η οποία απαιτεί την εφαρμογή τύπων, νόμων ή αρχών για την εξαγωγή αποτελεσμάτων και συμπερασμάτων. Η άσκηση μπορεί να αναλύεται σε επιμέρους ερωτήματα.

δ) Η τέταρτη αποτελείται από ένα πρόβλημα, το οποίο απαιτεί την ικανότητα συνδυασμού γνώσεων για τον υπολογισμό, τη συσχέτιση και αξιολόγηση οικονομικών μεγεθών. Το πρόβλημα αυτό μπορεί να αναλύεται σε επιμέρους ερωτήματα.

Η βαθμολογία κατανέμεται κατά 25% σε καθεμία από τις ομάδες αυτές. Η κατανομή της βαθμολογίας στις ερωτήσεις κάθε ομάδας, μπορεί να διαφοροποιείται ανάλογα με το βαθμό δυσκολίας σε καθεμία από αυτές, η οποία καθορίζεται κατά τη διατύπωση των θεμάτων και ανακοινώνεται στους μαθητές γραπτώς.

5. «Για το μάθημα **Ιστορία Κοινωνικών Επιστημών** στη Γ' τάξη Ημερησίου Γενικού Λυκείου η εξέταση που προβλέπεται για τους κατ' ιδίαν διδαχθέντες και τους στρατεύσιμους, καθώς και για τους μαθητές που δεν επέτυχαν το Γενικό Μέσο Όρο απόλυσης, περιλαμβάνει δύο (2) ομάδες θεμάτων:»⁽²²⁾

α) Η πρώτη ομάδα αποτελείται από δύο θέματα με ερωτήσεις διαφόρων τύπων, με τις οποίες ελέγχεται τόσο η κατοχή των αναγκαίων γνωστικών στοιχείων όσο και η κατανόησή τους. Κάθε ένα από τα δύο θέματα περιέχει ερωτήσεις διαβαθμισμένης δυσκολίας.

Το πρώτο θέμα περιλαμβάνει τρεις (3) ερωτήσεις αντικειμενικού τύπου και βαθμολογείται με είκοσι πέντε (25) μονάδες. Ειδικότερα, περιλαμβάνει: μία ερώτηση με πέντε (5) υποερωτήματα Σωστού-Λάθους (5x3=15 Μονάδες) και δύο ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής, που καθεμία βαθμολογείται με πέντε (5) Μονάδες (5x2=10 Μονάδες).

Το δεύτερο θέμα περιλαμβάνει δύο (2) ερωτήσεις σύ-

(22) Το πρώτο εδάφιο της περίπτωσης 5 της Ενότητας Η' της παρ. 2 του άρθ. 14 του πδ 46/2016 αντικαταστάθηκε ως άνω σύμφωνα με την παρ. 20 του άρθ. 34 του Ν. 4521/2018 (ΦΕΚ 38/Α/2-3-2018).

ντομης απάντησης και βαθμολογείται με είκοσι πέντε (25) μονάδες. Η πρώτη ερώτηση βαθμολογείται με δεκατρείς (13) μονάδες και η δεύτερη με δώδεκα (12) μονάδες.

β) Η δεύτερη ομάδα θεμάτων περιλαμβάνει δύο θέματα με ερωτήσεις με τις οποίες ελέγχεται η ικανότητα συνθετικής και κριτικής ανάλυσης και εφαρμογής στην καθημερινή πράξη των γνώσεων που απέκτησαν οι μαθητές. Κάθε ένα από τα δύο θέματα περιέχει δύο ερωτήσεις διαβαθμισμένης δυσκολίας.

Το πρώτο θέμα περιλαμβάνει δύο (2) ερωτήσεις και βαθμολογείται με είκοσι πέντε (25) μονάδες. Η πρώτη ερώτηση βαθμολογείται με δεκατρείς (13) μονάδες και η δεύτερη με δώδεκα (12) μονάδες.

Το δεύτερο θέμα περιλαμβάνει δύο (2) ερωτήσεις και βαθμολογείται με είκοσι πέντε (25) μονάδες. Η πρώτη ερώτηση βαθμολογείται με δεκατρείς (13) μονάδες και η δεύτερη με δώδεκα (12) μονάδες.

Θ. Θρησκευτικά

1. Η γραπτή προαγωγική εξέταση στα Θρησκευτικά στην Α' τάξη Ημερησίου και Α' και Β' τάξεις Εσπερινού Γενικού Λυκείου περιλαμβάνει δύο ομάδες θεμάτων:

α) Η πρώτη ομάδα αποτελείται από δύο θέματα με ερωτήσεις διαφόρων τύπων, με τις οποίες ελέγχεται τόσο η κατοχή των αναγκαίων γνωστικών στοιχείων όσο και η κατανόησή τους. Κάθε ένα από τα δύο θέματα περιέχει ερωτήσεις διαβαθμισμένης δυσκολίας.

Το πρώτο θέμα περιλαμβάνει πέντε (5) ερωτήσεις αντικειμενικού τύπου και βαθμολογείται με είκοσι πέντε (25) μονάδες ($5 \times 5 = 25$).

Το δεύτερο θέμα περιλαμβάνει δύο (2) ερωτήσεις σύντομης απάντησης και βαθμολογείται με είκοσι πέντε (25) μονάδες. Η πρώτη ερώτηση βαθμολογείται με δεκατρείς (13) μονάδες και η δεύτερη με δώδεκα (12) μονάδες.

β) Η δεύτερη ομάδα περιλαμβάνει δύο θέματα με αντίστοιχες ερωτήσεις ευρύτερης ανάπτυξης, με τις οποίες ελέγχεται η ικανότητα συνθετικής και κριτικής ανάλυσης αλλά και διασύνδεσης γνώσεων, γεγονότων και διαδικασιών που απέκτησαν οι μαθητές.

Το πρώτο θέμα περιλαμβάνει μία (1) ερώτηση και βαθμολογείται με είκοσι πέντε (25) μονάδες.

Το δεύτερο θέμα περιλαμβάνει επίσης μία (1) ερώτηση

και βαθμολογείται με είκοσι πέντε (25) μονάδες.

2. Για το μάθημα Θρησκευτικά στη Β' τάξη Ημερησίου Γενικού Λυκείου και στη Γ' τάξη Εσπερινού Γενικού Λυκείου η εξέταση περιλαμβάνει δύο ομάδες θεμάτων:

α) Η πρώτη ομάδα αποτελείται από δύο θέματα με ερωτήσεις διαφόρων τύπων, με τις οποίες ελέγχεται τόσο η κατοχή των αναγκαίων γνωστικών στοιχείων όσο και η κατανόησή τους. Κάθε ένα από τα δύο θέματα περιέχει ερωτήσεις διαβαθμισμένης δυσκολίας.

Το πρώτο θέμα περιλαμβάνει πέντε (5) ερωτήσεις αντικειμενικού τύπου και βαθμολογείται με είκοσι πέντε (25) μονάδες ($5 \times 5 = 25$).

Το δεύτερο θέμα περιλαμβάνει δύο (2) ερωτήσεις σύντομης απάντησης και βαθμολογείται με είκοσι πέντε (25) μονάδες. Η πρώτη ερώτηση βαθμολογείται με δέκα (10) μονάδες και η δεύτερη με δεκαπέντε (15) μονάδες.

β) Η δεύτερη ομάδα περιλαμβάνει δύο θέματα με αντίστοιχες ερωτήσεις ευρύτερης ανάπτυξης, με τις οποίες ελέγχεται η ικανότητα συνθετικής και κριτικής ανάλυσης αλλά και διασύνδεσης γνώσεων, γεγονότων και διαδικασιών που απέκτησαν οι μαθητές.

Το πρώτο θέμα περιλαμβάνει μία (1) ερώτηση και βαθμολογείται με είκοσι πέντε (25) μονάδες.

Το δεύτερο θέμα περιλαμβάνει επίσης μία (1) ερώτηση και βαθμολογείται με είκοσι πέντε (25) μονάδες.

3. «Η εξέταση στο μάθημα των Θρησκευτικών στη Γ' τάξη Ημερησίου Γενικού Λυκείου και στη Δ' τάξη Εσπερινού Γενικού Λυκείου που προβλέπεται για τους κατ' ιδίαν διδασκόμενους και τους στρατεύσιμους, καθώς και για τους μαθητές που δεν επέτυχαν το Γενικό Μέσο Όρο απόλυσης, περιλαμβάνει δύο (2) ομάδες ερωτήσεων:»⁽²³⁾

α) Στην πρώτη ομάδα περιλαμβάνονται ερωτήσεις που ελέγχουν την κατοχή των γνώσεων που περιλαμβάνονται στην εξεταστέα ύλη και την κατανόησή τους.

β) Στη δεύτερη ομάδα περιλαμβάνονται δύο ερωτήσεις που απαιτούν συνδυασμό γνώσεων και κριτική ικανότητα από μέρους των μαθητών.

Η βαθμολογία κατανέμεται κατά 50% σε καθεμία από τις ομάδες αυτές. Η κατανομή της βαθμολογίας στις ερωτή-

(23) Το πρώτο εδάφιο της περίπτωσης 3 της Ενότητας Θ' της παρ. 2 του άρθρου 14 του πδ 46/2016 αντικαταστάθηκε ως άνω σύμφωνα με την παρ. 21 του άρθ. 34 του Ν. 4521/2018 (ΦΕΚ 38/Α/2-3-2018).

σεις κάθε ομάδας, μπορεί να διαφοροποιείται ανάλογα με το βαθμό δυσκολίας σε καθεμία από αυτές, η οποία καθορίζεται κατά τη διατύπωση των θεμάτων και ανακοινώνεται στους μαθητές γραπτώς.

I. Εφαρμογές Πληροφορικής, Εισαγωγή στις Αρχές της Επιστήμης των Η/Υ, Ανάπτυξη Εφαρμογών σε Προγραμματιστικό Περιβάλλον

1. Η γραπτή εξέταση στο μάθημα Εφαρμογές Πληροφορικής στην Α' τάξη Ημερήσιου και Α' τάξη Εσπερινού Γενικού Λυκείου περιλαμβάνει θέματα διαβαθμισμένης δυσκολίας και συγκεκριμένα:

- α) δύο (2) θέματα θεωρίας,
- β) δύο (2) θέματα ασκήσεων ή προβλημάτων.

Τα θέματα θεωρίας αποτελούνται από ερωτήσεις διαφόρων τύπων με τις οποίες ελέγχονται η γνώση και η κατανόηση της θεωρίας, η κριτική ικανότητα των μαθητών, η ικανότητα αξιοποίησης θεωρητικών γνώσεων για την αξιολόγηση δεδομένων και την εξαγωγή συμπερασμάτων και η δυνατότητα παρουσίασής τους με σωστούς επιστημονικούς όρους και σωστό γραπτό λόγο.

Τα θέματα ασκήσεων ή προβλημάτων στοχεύουν στον έλεγχο της ικανότητας του μαθητή να χρησιμοποιεί, σε συνδυασμό, γνώσεις ή δεξιότητες που απέκτησε για την επίλυσή τους.

Η βαθμολογία προκύπτει κατά 50% από τα θέματα της θεωρίας (2x25%) και κατά 50% από τις ασκήσεις ή τα προβλήματα (2x25%).

2. Η εξέταση στο μάθημα Εισαγωγή στις Αρχές της Επιστήμης των Η/Υ στη Β' τάξη Ημερησίου Γενικού Λυκείου και στη Β' τάξη Εσπερινού Γενικού Λυκείου γίνεται ως εξής:

i. Στους μαθητές δίνονται τέσσερα (4) θέματα από την εξεταστέα ύλη, με τα οποία ελέγχεται η γνώση και η κατανόηση εννοιών και ορολογίας, η κριτική ικανότητα, η δυνατότητα αναπαραγωγής γνωστικών στοιχείων, η ικανότητα του μαθητή να αναλύει, να συνθέτει και να δημιουργεί, συνδυάζοντας γνώσεις ή δεξιότητες που απέκτησε για την επίλυσή τους.

ii. Τα τέσσερα θέματα που δίνονται στους μαθητές διαρθρώνονται ως εξής:

- α) Το πρώτο θέμα αποτελείται από πέντε (5) ερωτήσεις αντικειμενικού τύπου (πολλαπλής επιλογής, Σωστού - Λάθους, αντιστοίχισης) με τις οποίες ελέγχεται η γνώση και η κατανόηση των βασικών εννοιών

και των σπουδαιότερων συμπερασμάτων της θεωρίας σε όσο το δυνατόν ευρύτερη έκταση της εξεταστέας ύλης.

β) Το δεύτερο θέμα αποτελείται από δύο (2) ερωτήσεις, με τις οποίες ελέγχεται η κατανόηση της θεωρίας και οι ικανότητες και δεξιότητες που απέκτησαν οι μαθητές κατά την εκτέλεση των εργαστηριακών ασκήσεων ή άλλων δραστηριοτήτων που έγιναν στο πλαίσιο του μαθήματος. Με τις ερωτήσεις μπορεί να ζητηθεί από τους μαθητές να αναπτύξουν την απάντησή τους ή να απαντήσουν σε ένα ερώτημα κλειστού τύπου και να αιτιολογήσουν την απάντησή τους.

γ) Το τρίτο θέμα αποτελείται από ένα πρόβλημα ή μία άσκηση εφαρμογής της θεωρίας, η οποία απαιτεί ικανότητα συνδυασμού και σύνθεσης εννοιών, θεωριών, εντολών και αρχών και μπορεί να αναλύεται σε επιμέρους ερωτήματα που διευκολύνουν τον μαθητή στη λύση.

δ) Το τέταρτο θέμα αποτελείται από ένα πρόβλημα ή μία άσκηση, που απαιτεί ικανότητα συνδυασμού και σύνθεσης γνώσεων, αλλά και ανάπτυξη στρατηγικής για τη διαδικασία δημιουργίας ή επίλυσής του. Το πρόβλημα αυτό ή η άσκηση μπορεί να αναλύονται σε επιμέρους ερωτήματα που διευκολύνουν τον μαθητή στη λύση.

Η βαθμολογία κατανέμεται ανά εικοσιπέντε (25) μονάδες στο καθένα από τα τέσσερα (4) θέματα.

Ειδικότερα, στο πρώτο θέμα κάθε μία ερώτηση βαθμολογείται με πέντε (5) μονάδες και στο δεύτερο θέμα η πρώτη ερώτηση βαθμολογείται με δώδεκα (12) μονάδες και η δεύτερη με δεκατρείς (13) μονάδες. Στο τρίτο και τέταρτο θέμα η κατανομή της βαθμολογίας στα επιμέρους ερωτήματα μπορεί να διαφοροποιείται ανάλογα με το βαθμό δυσκολίας και καθορίζεται στη διατύπωση των θεμάτων.

3. «Η εξέταση στο μάθημα Ανάπτυξη Εφαρμογών σε Προγραμματιστικό Περιβάλλον της Ομάδας Προσανατολισμού Θετικών Σπουδών και της Ομάδας Προσανατολισμού Σπουδών Οικονομίας και Πληροφορικής στη Γ' τάξη Ημερησίου Γενικού Λυκείου και στη Δ' τάξη Εσπερινού Γενικού Λυκείου, που προβλέπεται για τους κατ' ιδίαν διδασκόμενους και τους στρατεύσιμους, καθώς και για τους μαθητές που δεν επέτυχαν το Γενικό Μέσο Όρο απόλυ-

σης, περιλαμβάνει θέματα θεωρίας και ασκήσεων ή προβλημάτων και είναι κλιμακούμενης δυσκολίας.»⁽²⁴⁾

α) Τα θέματα θεωρίας αποτελούνται από ερωτήσεις διαφόρων τύπων με τις οποίες ελέγχονται η γνώση και η κατανόηση της θεωρίας, η κριτική ικανότητα των μαθητών, η ικανότητα αξιοποίησης θεωρητικών γνώσεων για την αξιολόγηση δεδομένων και την εξαγωγή συμπερασμάτων και η δυνατότητα παρουσίασής τους με σωστούς επιστημονικούς όρους και σωστό γραπτό λόγο.

β) Τα θέματα ασκήσεων ή προβλημάτων στοχεύουν στον έλεγχο της ικανότητας του μαθητή να χρησιμοποιεί, σε συνδυασμό, γνώσεις ή δεξιότητες που απέκτησε για την επίλυσή τους.

Η εξέταση στο μάθημα αυτό περιλαμβάνει ένα (1) θέμα θεωρίας και τρεις (3) ασκήσεις ή προβλήματα σχετικά με το περιεχόμενο του μαθήματος και τις εφαρμογές του.

Η βαθμολογία προκύπτει κατά 40% από το θέμα της θεωρίας και κατά 60% (3x20%) από τις ασκήσεις ή τα προβλήματα.

ΙΑ. Ξένες Γλώσσες

1. Στις Α' και Β' τάξεις Ημερησίου Γενικού Λυκείου και Α', Β' και Γ' τάξεις Εσπερινού Γενικού Λυκείου η εξέταση των ξένων γλωσσών περιλαμβάνει θέματα διαβαθμισμένης δυσκολίας. Τα θέματα των εξετάσεων ορίζονται ως εξής:

Θέμα 1. Κατανόηση γραπτού λόγου

Δίδεται στους μαθητές διδαγμένο κείμενο (α) 180–350 λέξεων για τα Αγγλικά και (β) 150–180 λέξεων για τα Γαλλικά και Γερμανικά, το οποίο συνοδεύεται από μία δοκιμασία με δέκα (10) ερωτήματα που αποσκοπούν στον έλεγχο σφαιρικής κατανόησης ή/και (β) κατανόησης επιμέρους μηνυμάτων/πληροφοριών του κειμένου (σύνολο 30%).

Θέμα 2α. Λεξικογραμματική

Δίδεται μία (1) δοκιμασία που αποσκοπεί στον έλεγχο λεξιλογικής ικανότητας με 10 επιμέρους ερωτήματα για την Αγγλική και 5 για την Γαλλική και τη Γερμανική. Πρόκειται για ερωτήματα συμπλήρωσης (σύνολο 20%).

Θέμα 2β. Λεξικογραμματική

Δίδεται μία (1) δοκιμασία που αποσκοπεί στον έλεγχο

(24) Το πρώτο εδάφιο της περίπτωσης 3 της Ενότητας Ι' της παρ. 2 του άρθ. 14 του πδ 46/2016 αντικαταστάθηκε ως άνω σύμφωνα με την παρ. 22 του άρθ. 34 του Ν. 4521/2018 (ΦΕΚ 38/Α/2-3-2018).

γραμματικής ικανότητας με 10 επιμέρους ερωτήματα για την Αγγλική και 5 για την Γαλλική και τη Γερμανική. Πρόκειται για ερωτήματα επιλογής (σύνολο 20%).

Θέμα 3. Παραγωγή γραπτού λόγου

Οι μαθητές καλούνται να γράψουν ένα κείμενο, έκτασης 120–150 λέξεων στην Αγγλική και 80–120 λέξεων στη Γαλλική και Γερμανική, σύμφωνα με πληροφορίες, παροτρύνσεις, ή/και οδηγίες που παρέχονται στην ξένη γλώσσα και οι οποίες ορίζουν με σαφήνεια το συγκεκριμένο πλαίσιο της παραγωγής του (δηλαδή ποιος γράφει σε ποιον και για ποιον σκοπό) (σύνολο 30%).

2. «Η εξέταση των ξένων γλωσσών για τους κατ' ιδίαν διδαχθέντες και τους στρατεύσιμους, καθώς και για τους μαθητές που δεν επέτυχαν το Γενικό Μέσο Όρο απόλυσης στη Γ' τάξη Ημερησίου Γενικού Λυκείου, συνίσταται στα εξής:»⁽²⁵⁾

α) Δίνεται στους μαθητές διδαγμένο κείμενο 150–180 λέξεων και τέσσερις ερωτήσεις κατανόησής του. Κάθε ερώτηση μπορεί να αναλύεται σε περισσότερα υποερωτήματα.

β) Δίνονται τέσσερις (4) παρατηρήσεις γραμματικοσυντακτικών φαινομένων, μέσα από το κείμενο. Κάθε παρατήρηση μπορεί να έχει δύο (2) ως τέσσερα (4) ερωτήματα.

γ) Ο μαθητής καλείται να παραγάγει γραπτό λόγο (καθοδηγούμενο ή ελεύθερο) 120–150 λέξεων.

Η βαθμολογία κατανέμεται κατά 35% στις ερωτήσεις της κατηγορίας α' και β' και κατά 30% στην παραγωγή γραπτού κειμένου.

ΙΒ. Ερευνητική Εργασία (Project)

Οι μαθητικές ομάδες κάθε ερευνητικού θέματος υποβάλλουν, μετά την δημόσια παρουσίαση της ερευνητικής εργασίας, προς αξιολόγηση τον ομαδικό φάκελο της Ερευνητικής τους Εργασίας, που περιλαμβάνει (α) ερευνητική έκθεση για το θέμα που μελέτησαν, τις ερευνητικές διαδικασίες που ακολούθησαν και τα συμπεράσματα της έρευνας, (β) ένα σχετικό με το θέμα και τα συμπεράσματά τους τέχνημα (αφίσα, ιστοσελίδα, βίντεο, πόστερ, φυλλάδιο, κατασκευή, κλπ) και (γ) ό,τι άλλο συμπληρωματικό υλικό σχετικό με την όλη εργασία τους κρίνουν τα μέλη της ερευνητικής ομάδας.

(25) Το πρώτο εδάφιο της περίπτωσης 2 της Ενότητας ΙΑ' της παρ. 2 του άρθ. 14 του πδ 46/2016 αντικαταστάθηκε ως άνω σύμφωνα με την παρ. 23 του άρθ. 34 του Ν. 4521/2018 (ΦΕΚ 38/Α/2-3-2018).

Τα κριτήρια αξιολόγησης του ερευνητικού έργου των μαθητών αφορούν (α) στην ερευνητική διαδικασία που ακολούθησε η ομάδα, (β) στο περιεχόμενο της ερευνητικής εργασίας, (γ) στη γλώσσα και τη δομή της ερευνητικής έκθεσης και (δ) στον τρόπο της δημόσιας παρουσίασης της ομαδικής εργασίας. Οι τομείς της «ερευνητικής διαδικασίας» και του «περιεχομένου» αξιολογούνται με συντελεστή βαρύτητας 30% ο καθένας, ενώ οι δύο επόμενοι («Γλώσσα/ δομή» και «παρουσίαση») με συντελεστή 20% ο καθένας.

Η αξιολόγηση του ομαδικού έργου γίνεται με βάση τον Φάκελο της Ερευνητικής Εργασίας. Με σημείο εκκίνησης το βαθμό της ομαδικής εργασίας γίνεται και η βαθμολόγηση των μελών της ομάδας, με βάση το προσωπικό ημερολόγιο, τον ατομικό φάκελο των μελών και την προσωπική άποψη των υπεύθυνων εκπαιδευτικών για κάθε μέλος.

Σε περίπτωση που κάποιος μαθητής δεν προάγεται στην επόμενη τάξη και δεν έχει προβιβασίμο βαθμό στην ερευνητική εργασία, επιλέγεται το θέμα στο οποίο υστέρησε περισσότερο (από τα δυο με τα οποία ασχολήθηκε συνολικά κατά τη διάρκεια της σχολικής χρονιάς) και ο επιβλέπων εκπαιδευτικός του ορίζει τμήματα της ερευνητικής εργασίας που κρίνει ότι πρέπει να επεξεργαστεί εκ νέου. Το Σεπτέμβριο υποβάλλει διορθωμένη την εργασία του μαζί με το προσωπικό του ημερολόγιο και τον ατομικό του φάκελο προς επαναξιολόγηση.

ΙΓ. Φιλοσοφία

Για την εξέταση στο μάθημα Φιλοσοφία στη Β' τάξη Ημερησίου Γενικού Λυκείου και στη Β' τάξη Εσπερινού Γενικού Λυκείου δίνονται δύο ομάδες θεμάτων:

Στην Α' ομάδα περιλαμβάνονται δύο (2) θέματα (με ερωτήσεις διαφόρων τύπων), με τα οποία ελέγχεται ο βαθμός κατανόησης της διδαχθείσας ύλης (φιλοσοφικών εννοιών, θεωριών κλπ).

Στη Β' ομάδα περιλαμβάνονται δύο (2) θέματα, τα οποία απαιτούν συνδυασμό γνώσεων, επιχειρηματολογία και τεκμηρίωση, και με τα οποία ελέγχεται η ικανότητα του μαθητή για αυτοδύναμη συνθετική και κριτική σκέψη, καθώς και η ικανότητά του για προεκτάσεις σε σύγχρονους προβληματισμούς. Στις ερωτήσεις αυτές ενδείκνυται να δίνονται σύντομα αποσπάσματα φιλοσοφικών ή άλλων κειμένων, εικόνες, πολυτροπικά κείμενα κλπ, με στόχο τη διασάφηση και προέκταση φιλοσοφικών θεμάτων που αφορούν στην εξεταστέα ύλη.

Τα παραπάνω θέματα μπορεί να αναλύονται σε δύο (2) ερωτήσεις το καθένα και ορίζονται με τέτοιο τρόπο ώστε να αποφεύγονται επικαλύψεις της ύλης.

Η βαθμολογία κατανέμεται κατά 50% σε κάθε ομάδα θεμάτων. Κριτήρια για την αξιολόγηση των θεμάτων της ομάδας Β' είναι η εννοιολογική ακρίβεια, η ορθότητα και η εγκυρότητα των επιχειρημάτων, η ευστοχία των παραδειγμάτων, η έκταση και η πρωτοτυπία του κριτικού προβληματισμού που αναπτύσσεται.

Η κατανομή της βαθμολογίας στις ερωτήσεις των θεμάτων μπορεί να διαφοροποιείται ανάλογα με τον βαθμό δυσκολίας τους και οι βαθμολογικές μονάδες καθορίζονται κατά τη διατύπωση των θεμάτων και ανακοινώνονται γραπτώς στους μαθητές.

ΙΔ. Ελληνικός και Ευρωπαϊκός Πολιτισμός

Οι μαθητές στην Α' τάξη Ημερησίου και Α' τάξη Εσπερινού Γενικού Λυκείου αξιολογούνται στο μάθημα «Ελληνικός και Ευρωπαϊκός Πολιτισμός» με συνδυασμό θεμάτων/ερωτήσεων, που ταξινομούνται σε δύο (2) ομάδες:

I. Στην ομάδα Α' περιλαμβάνονται δύο (2) θέματα που αναλύονται σε επιμέρους ερωτήσεις, με τις οποίες ελέγχονται οι ιστορικές γνώσεις των μαθητών (χρονολογίες, ιστορικές έννοιες, ιστορικά φαινόμενα ή γεγονότα, δράση προσώπων κλπ):

1. Το πρώτο θέμα περιλαμβάνει: α) ερωτήσεις αντικειμενικού τύπου (1.α), που βαθμολογούνται με δέκα (10) μονάδες· β) εξήγηση δύο ή τριών ιστορικών όρων/εννοιών (1.β), που βαθμολογείται με δεκαπέντε (15) μονάδες.
2. Το δεύτερο θέμα περιλαμβάνει δύο (2) ερωτήσεις σύντομης απάντησης (2.α.) και (2.β.) και βαθμολογείται με είκοσι πέντε (25) μονάδες.

II. Στην ομάδα Β' περιλαμβάνονται δύο (2) θέματα, που το καθένα μπορεί να αναλύεται σε δύο επιμέρους ερωτήσεις, με τις οποίες ελέγχονται η ικανότητα των μαθητών στη σύνθεση των ιστορικών γνώσεων και η κριτική προσέγγισή τους (ανάλυση ή σύνθεση αιτίων ή συνθηκών, αποτίμηση της δράσης προσώπων, αξιολόγηση αποτελεσμάτων, σύγκριση απόψεων, προέκταση ιστορικών πληροφοριών κλπ). Τα θέματα αυτής της ομάδας επιλέγονται από ενότητες της εξεταστέας ύλης διαφορετικές εκείνων από τις οποίες προέρχονται οι ερωτήσεις (2.α) και (2.β) της ομάδας Α' και βαθμολογούνται αθροιστικά με 50 μονάδες. Στην περίπτωση αυτής της ομάδας χρησιμοποιούνται και

ερωτήσεις επεξεργασίας ιστορικού υλικού, το οποίο δίνεται στους μαθητές φωτοτυπημένο. Το υλικό αυτό προέρχεται από ιστορικές μαρτυρίες, αρχαιολογικές μελέτες, έργα τέχνης, φωτογραφίες, στατιστικούς πίνακες, χάρτες, διαγράμματα και από όλα εκείνα τα στοιχεία που χρησιμοποιούνται ως ιστορικά τεκμήρια ή ως μέσα άντλησης πληροφοριών για την εξαγωγή ιστορικών συμπερασμάτων.

Η βαθμολογία κάθε ερώτησης των παραπάνω θεμάτων και των δύο ομάδων διαφοροποιείται ανάλογα με τον βαθμό δυσκολίας της. Οι βαθμολογικές μονάδες καθεμιάς καθορίζονται κατά τη διατύπωση των θεμάτων και ανακοινώνονται γραπτώς στους μαθητές.

ΙΕ. Καλλιτεχνική Παιδεία, Ιστορία της Τέχνης

1. Οι μαθητές στην Α' τάξη Ημερήσιου και Α' τάξη Εσπερινού Γενικού Λυκείου αξιολογούνται στο μάθημα Καλλιτεχνική Παιδεία ως εξής:

Ι. «**Εικαστικά**»: Η γραπτή προαγωγική εξέταση περιλαμβάνει δύο ομάδες θεμάτων:

α) Η πρώτη ομάδα αποτελείται από δύο θέματα με ερωτήσεις διαφόρων τύπων, με τις οποίες ελέγχεται η κατοχή και η κατανόηση των αναγκαίων γνωστικών στοιχείων.

β) Η δεύτερη ομάδα αποτελείται από δύο θέματα με ερωτήσεις με τις οποίες ελέγχεται η ικανότητα συνθετικής και κριτικής ανάλυσης και εφαρμογής των γνώσεων που απέκτησαν οι μαθητές.

Η βαθμολογία κατανέμεται ανά είκοσι πέντε (25) μονάδες στο καθένα από τα τέσσερα θέματα. Η κατανομή της βαθμολογίας στις ερωτήσεις κάθε θέματος, μπορεί να διαφοροποιείται ανάλογα με το βαθμό δυσκολίας σε καθεμία από αυτές, η οποία κατανομή καθορίζεται κατά τη διατύπωση των θεμάτων και ανακοινώνεται στους μαθητές γραπτώς.

ΙΙ. «**Μουσική**»: Η γραπτή προαγωγική εξέταση περιλαμβάνει δύο ομάδες θεμάτων:

α) Η πρώτη ομάδα αποτελείται από δύο θέματα με ερωτήσεις διαφόρων τύπων, με τις οποίες ελέγχεται η κατοχή και η κατανόηση των αναγκαίων γνωστικών στοιχείων.

β) Η δεύτερη ομάδα αποτελείται από δύο θέματα με ερωτήσεις με τις οποίες ελέγχεται η ικανότητα συνθετικής και κριτικής ανάλυσης και εφαρμογής των

γνώσεων που απέκτησαν οι μαθητές.

Η βαθμολογία κατανέμεται ανά είκοσι πέντε (25) μονάδες στο καθένα από τα τέσσερα θέματα. Η κατανομή της βαθμολογίας στις ερωτήσεις κάθε θέματος, μπορεί να διαφοροποιείται ανάλογα με το βαθμό δυσκολίας σε καθεμία από αυτές, η οποία κατανομή καθορίζεται κατά τη διατύπωση των θεμάτων και ανακοινώνεται στους μαθητές γραπτώς.

ΙΙΙ. «**Στοιχεία Θεατρολογίας**»: Η γραπτή προαγωγική εξέταση περιλαμβάνει δύο ομάδες θεμάτων:

α) Η πρώτη ομάδα αποτελείται από δύο θέματα με ερωτήσεις διαφόρων τύπων, με τις οποίες ελέγχεται η κατοχή και η κατανόηση των αναγκαίων γνωστικών στοιχείων.

β) Η δεύτερη ομάδα αποτελείται από δύο θέματα με ερωτήσεις με τις οποίες ελέγχεται η ικανότητα συνθετικής και κριτικής ανάλυσης και εφαρμογής των γνώσεων που απέκτησαν οι μαθητές.

Η βαθμολογία κατανέμεται ανά είκοσι πέντε (25) μονάδες στο καθένα από τα τέσσερα θέματα. Η κατανομή της βαθμολογίας στις ερωτήσεις κάθε θέματος, μπορεί να διαφοροποιείται ανάλογα με το βαθμό δυσκολίας σε καθεμία από αυτές, η οποία κατανομή καθορίζεται κατά τη διατύπωση των θεμάτων και ανακοινώνεται στους μαθητές γραπτώς.

2. «Η εξέταση στο μάθημα επιλογής Ιστορία της Τέχνης στη Γ' τάξη Ημερήσιου Γενικού Λυκείου για τους κατ' ιδίαν διδαχθέντες και τους στρατεύσιμους, καθώς και για τους μαθητές που δεν επέτυχαν το Γενικό Μέσο Όρο απόλυσης, γίνεται με ερωτήσεις οι οποίες ταξινομούνται σε δύο ομάδες.»⁽²⁶⁾

Στην πρώτη ομάδα περιλαμβάνονται ερωτήσεις (όχι λιγότερες από δύο) που μπορούν να αναλύονται σε υποερωτήματα και ελέγχουν την κατοχή των βασικών γνώσεων της διδαχθείσας ύλης. Στη δεύτερη ομάδα περιλαμβάνονται ερωτήσεις (όχι λιγότερες από δύο) που ελέγχουν τη συνθετική και κριτική ικανότητα του μαθητή και απαιτούν συνδυασμό γνώσεων (50% της βαθμολογίας για κάθε ομάδα ερωτήσεων).

(26) Το πρώτο εδάφιο της περίπτωσης 2 της Ενότητας ΙΕ' της παρ. 2 του άρθ. 14 του πδ 46/2016 αντικαταστάθηκε ως άνω σύμφωνα με την παρ. 24 του άρθ. 34 του Ν. 4521/2018 (ΦΕΚ 38/Α/2-3-2018).

ΙΣΤ. Ελεύθερο Σχέδιο, Γραμμικό Σχέδιο

1. «Στο **Ελεύθερο Σχέδιο** η εξέταση για τους κατ' ιδίαν διδασκόμενους και τους στρατεύσιμους, καθώς και για τους μαθητές που δεν επέτυχαν το Γενικό Μέσο Όρο απόλυσης στη Γ' τάξη Ημερησίου Γενικού Λυκείου, συνίσταται στη γραφική αναπαράσταση ενός φυσικού αντικειμένου, το οποίο τοποθετείται σε ορατό σημείο εντός του χώρου εξέτασης.»⁽²⁷⁾ Οι μαθητές σχεδιάζουν με ελεύθερο τρόπο και σε συνθήκες διάχυτου φωτισμού το αντικείμενο. Πρέπει να διακρίνουν στο θέμα τους τις αναλογίες των αντικειμένων και τις αναλογίες σε σχέση με το όλο και να τις παραστήσουν στο χαρτί τους αρμονικά, έτσι ώστε να έχουν σαφήνεια και συμμετρία με τα πραγματικά αντικείμενα. Επίσης να προσέξουν την αρμονία μέσα στη σχεδιαστική επιφάνεια. Να αποδώσουν επίσης απλοποιημένα σε λίγους τόνους τις φωτεινές και σκοτεινές επιφάνειες και τους όγκους που συνθέτουν το θέμα. Οι μαθητές μπορούν να χρησιμοποιήσουν μόνο μαύρα μολύβια ή άλλα υλικά.

Η βαθμολόγηση του Ελεύθερου Σχεδίου γίνεται με κριτήρια:

- α) Τη δυνατότητα για οργάνωση της σχεδιαστικής επιφάνειας, δηλαδή την τοποθέτηση του θέματος και τη σύνθεσή του.
  - β) Τη σχεδιαστική ακρίβεια των αναλογιών και των κλίσεων του θέματος.
  - γ) Τις τονικές διαβαθμίσεις του θέματος.
  - δ) Τη γενική εικόνα του θέματος.
2. «Στο **Γραμμικό Σχέδιο** η εξέταση για τους κατ' ιδίαν διδασκόμενους και τους στρατεύσιμους, καθώς και για τους μαθητές που δεν επέτυχαν το Γενικό Μέσο Όρο απόλυσης στη Γ' τάξη Ημερησίου Γενικού Λυκείου, συνίσταται στα εξής:»⁽²⁸⁾
- α) Το αντικείμενο σχεδίασης έχει απλή γεωμετρική μορφή (πχ απλό αντικείμενο, κτήριο, αρχιτεκτονικό μέλος, έπιπλο, κτλ). Δίνεται σε αντίγραφο με τη μορφή σκαριφήματος ή σχεδίου με όλες τις απαραίτητες πληρο-

φορίες (διαστάσεις, ενδείξεις, τίτλους, παρατηρήσεις κ.τ.λ.).

β) Ο τρόπος παράστασής του είναι με τη μορφή ορθών προβολών (όψεις, κατόψεις, τομές) αξονομετρικού ή συνδυασμών τους.

γ) Οι μαθητές εξετάζονται στη σχεδίαση κατόψεων, όψεων, τομών, αντικειμένων απλών γεωμετρικών μορφών κ.τ.λ., χρησιμοποιώντας τα προβλεπόμενα όργανα, μέσα, υλικά και ακολουθώντας τις ισχύουσες συμβάσεις.

Τα κριτήρια για τη βαθμολόγηση του Γραμμικού Σχεδίου είναι τα εξής:

- i. Η ορθότητα απεικόνισης (π.χ. τεμνόμενα, προβαλλόμενα στοιχεία, ορθή μεταφορά κλίμακας, κ.τ.λ.), που αξιολογείται με 30 μονάδες.
- ii. Η ποιότητα σχεδίασης (π.χ. πάχος γραμμών, ακρίβεια, καθαρότητα σημείων τομής, συναρμογές, κ.τ.λ.), που αξιολογείται με 20 μονάδες.
- iii. Η πληρότητα σχεδίασης, που αξιολογείται με 15 μονάδες.
- iv. Η γραμματογραφία και άλλες ενδείξεις (π.χ. διαγράμμιση, προσανατολισμός, άλλοι συμβολισμοί), που αξιολογείται με 15 μονάδες.
- v. Η οργάνωση θέματος στο χαρτί σχεδίασης, που αξιολογείται με 10 μονάδες.
- vi. Γενική εικόνα μονάδες 10.

ΙΖ. Φυσική Αγωγή

Στο μάθημα της Φυσικής Αγωγής τα αντικείμενα κρίσης είναι πολλά (φυσικές-σωματικές ικανότητες, κινητικές-αθλητικές γνώσεις, συμμετοχή, ενδιαφέρον, αθλητικό ήθος κα). Λόγω της ιδιαιτερότητας του μαθήματος της Φ.Α., που αποβλέπει και σε άλλους παράπλευρους στόχους (όπως ψυχοπαιδαγωγικούς, βιωματικούς, κοινωνικούς κα), τα εξωγυμναστικά στοιχεία πριμοδοτούνται αρκετά, τόσο για να βοηθήσουν τους μαθητές εκείνους που εξαιτίας κληρονομικών ή άλλων λόγων (πχ: παχυσαρκία, έλλειψη σωματικών ικανοτήτων κα) δεν μπορούν να έχουν επιδόσεις όσο και για να δημιουργήσουν κίνητρα για συμμετοχή στο μάθημα, αφού μέσα απ' αυτό θα αποκτηθούν και οι κινητικές συνήθειες (τα αθλητικά χόμπι).

Η βαθμολογία διαμορφώνεται κατά 50% από τα τρία εξεταστέα αντικείμενα του αθλήματος ή της κινητικής δραστηριότητας που διάλεξαν οι μαθητές και κατά 50% από τα άλλα

(27) Το πρώτο εδάφιο της περίπτωσης 1 της Ενότητας ΙΣΤ' της παρ. 2 του άρθρου 14 του πδ 46/2016 αντικαταστάθηκε ως άνω σύμφωνα με την παρ. 25 του άρθ. 34 του Ν. 4521/2018 (ΦΕΚ 38/Α/2-3-2018).

(28) Το πρώτο εδάφιο της περίπτωσης 2 της Ενότητας ΙΣΤ' της παρ. 2 του άρθ. 14 του πδ 46/2016 αντικαταστάθηκε ως άνω σύμφωνα με την παρ. 26 του άρθ. 34 του Ν. 4521/2018 (ΦΕΚ 38/Α/2-3-2018).

εξωγυμναστικά στοιχεία (παρουσίες, προσπάθεια, ενδιαφέρον κ). Συμπερασματικά, τα κριτήρια που επηρεάζουν τη διαμόρφωση της τελικής βαθμολογίας του μαθήματος της Φ.Α. είναι:

1. Άθλημα ή Κινητική Δραστηριότητα Επιλογής: 50%
  2. Παρουσίες, προσπάθεια, ενδιαφέρον: 50%
- Σύνολο 100%

«ΙΗ. ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ»⁽²⁹⁾

Οι δύο (2) κλάδοι των Νέων Ελληνικών (Νεοελληνική Γλώσσα και Νεοελληνική Λογοτεχνία) της Γ' τάξης Ημερησίου και της Δ' τάξης Εσπερινού Γ.Ε.Λ. εξετάζονται την ίδια μέρα και η συνολική διάρκεια της εξέτασης είναι τρεις (3) ώρες. Τα θέματα δίνονται και οι απαντήσεις αναπτύσσονται σε ξεχωριστό φύλλο για καθέναν από τους δύο (2) κλάδους και αποδίδεται διακριτός βαθμός για καθέναν από αυτούς.

I. Ειδικότερα στον κλάδο της Νεοελληνικής Γλώσσας:

Δίνεται ένα μη λογοτεχνικό κείμενο, μη διδαγμένο, το οποίο μπορεί να είναι δημοσιογραφικό κείμενο ή επιστημονικό ή πληροφοριακό άρθρο, συνέντευξη, κριτική, ομιλία, επιστολή, επικυλλίδα ή δοκίμιο. Το κείμενο μπορεί να συνοδεύεται από σύντομο εισαγωγικό σημείωμα χωρίς ερμηνευτικά σχόλια.

Οι μαθητές καλούνται να απαντήσουν σε τρεις (3) δραστηριότητες από τις οποίες:

α) Η πρώτη αφορά στην κατανόηση του κειμένου, μπορεί να διαιρείται σε δύο (2) ερωτήματα και βαθμολογείται με είκοσι πέντε (25) μονάδες (σε περίπτωση δύο ερωτημάτων η βαθμολογία επιμερίζεται ανάλογα με τη βαρύτητά τους). Με τη δραστηριότητα αυτή ελέγχεται η ικανότητα των μαθητών:

- αα) να εντοπίζουν και να παρουσιάζουν κάποια από τα παρακάτω στοιχεία: τις πληροφορίες που περιέχονται στο κείμενο, τις βασικές ιδέες και τα επιχειρήματα του συγγραφέα, το πρόβλημα που θέτει, τις θέσεις που υποστηρίζει, τη σχέση του βασικού μηνύματος του κειμένου με τις περιστάσεις επικοινωνίας και το σκοπό για τον οποίο γράφτηκε, καθώς και με τους τρόπους και τα μέσα πειθούς που αξιοποιούνται στο κείμενο (με ποικίλες ερωτήσεις ανοικτού και κλειστού τύπου) ή/και

ββ) να αποδίδουν περιληπτικά και να πυκνώνουν το νόημα μέρους του κειμένου ή ολόκληρου του κειμένου, λαμβάνοντας υπόψη συγκεκριμένο επικοινωνιακό πλαίσιο.

β) Η δεύτερη αφορά στην προσέγγιση της δομής και της γλώσσας του κειμένου, μπορεί να διαιρείται σε έως και τρία (3) ερωτήματα και βαθμολογείται με είκοσι πέντε (25) μονάδες (σε περίπτωση δύο ή τριών ερωτημάτων η βαθμολογία επιμερίζεται ανάλογα με τη βαρύτητά τους). Με τη δραστηριότητα αυτή ελέγχεται η ικανότητα των μαθητών:

αα) είτε να αναγνωρίζουν τη βασική δομή του κειμένου ή τη δομή και τον τρόπο ανάπτυξης μίας παραγράφου, ββ) είτε να εντοπίζουν τις διαρθρωτικές λέξεις ή φράσεις που βοηθούν στη συνοχή και νοηματική αλληλουχία του κειμένου,

γγ) είτε να αποδίδουν με πλαγιότιτλους το νόημα των παραγράφων ή εννοιών του κειμένου,

δδ) είτε να μετασχηματίζουν λέξεις ή φράσεις αλλάζοντας τη γραμματική μορφή, τη σύνταξη, το λεξιλόγιο (συνώνυμα ή συνώνυμες φράσεις, αντώνυμα, παράγωγα, σύνθετα κλπ), τα σημεία στίξης, σύμφωνα με συγκεκριμένες περιστάσεις επικοινωνίας και να σχολιάζουν το επικοινωνιακό αποτέλεσμα,

εε) είτε να ερμηνεύουν λέξεις ή φράσεις του κειμένου με βάση τα κειμενικά συμφραζόμενα και το επικοινωνιακό πλαίσιο.

γ) Η τρίτη αφορά στην ερμηνεία-παραγωγή λόγου και βαθμολογείται με πενήντα (50) μονάδες. Στη δραστηριότητα αυτή ζητείται από τους μαθητές να συντάξουν δικό τους κείμενο, ενταγμένο σε επικοινωνιακό πλαίσιο σε συνάρτηση με το κείμενο αναφοράς, στο οποίο κρίνουν ή σχολιάζουν σημεία του κειμένου, ανασκευάζουν θέσεις του ή αναπτύσσουν τεκμηριωμένα προσωπικές απόψεις. Το κείμενο των μαθητών αναπτύσσεται με τη μορφή κειμένου επιχειρηματολογίας (δημόσια ομιλία, επιστολή, άρθρο) και έχει έκταση τριακόσιες (300) έως τριακόσιες πενήντα (350) λέξεις.

II. Ειδικότερα στον κλάδο της Νεοελληνικής Λογοτεχνίας:

Δίνεται λογοτεχνικό κείμενο, διδαγμένο ή αδιάδοτο, (ποίημα ή διήγημα ή απόσπασμα από μυθιστόρημα ή θεατρικό έργο), το οποίο συνοδεύεται από τρεις (3) δραστηριότητες, από τις οποίες:

(29) Μετά από την Ενότητα ΙΖ' της παρ. 2 του άρθ. 14 του πδ 46/2016 προστέθηκε Ενότητα ΙΗ' ως άνω σύμφωνα με την παρ. 27 του άρθ. 34 του Ν. 4521/2018 (ΦΕΚ 38/Α/2-3-2018).

α) Η πρώτη αφορά στην ανάγνωση - κατανόηση του κειμένου, μπορεί να αναπτύσσεται σε δύο (2) ερωτήματα ίδιας βαρύτητας περίπου και βαθμολογείται με τριάντα (30) μονάδες. Με τη δραστηριότητα αυτή ελέγχεται (με ποικίλες ερωτήσεις ανοικτού και κλειστού τύπου) η ικανότητα των μαθητών:

αα) είτε να εντοπίζουν στο κείμενο πληροφορίες όπως πρόσωπα, χώρο, χρόνο, κοινωνικό πλαίσιο δράσης των προσώπων, γεγονότα/αίτια που κατευθύνουν τη δράση των αφηγηματικών ηρώων, βασικά θέματα, ιδέες, προβληματισμούς που θέτει το κείμενο, αξίες που προβάλλει, τεκμηριώνοντας την άποψή τους με στοιχεία του κειμένου,

ββ) είτε να αναλύουν κάποιον από τους χαρακτήρες με βάση τα δεδομένα του κειμένου,

γγ) είτε να επισημαίνουν τα σύμβολα, τις φωνές, τις σιωπές σε ένα ποιητικό ή θεατρικό κείμενο και να παρουσιάζουν με δικά τους λόγια το νόημα που τους δίνουν.

Από τα δύο ερωτήματα στα οποία μπορεί να αναπτύσσεται η συγκεκριμένη δραστηριότητα (που πρέπει να ελέγχουν διαφορετικές ικανότητες), μόνο το ένα μπορεί να είναι ερώτηση ανοικτού τύπου και η απάντηση στην ερώτηση ανοικτού τύπου μπορεί να κυμαίνεται από πενήντα (50) έως εξήντα (60) λέξεις.

β) Η δεύτερη αφορά στην προσέγγιση της γλώσσας του κειμένου, μπορεί να αναπτύσσεται σε μέχρι τρία (3) ερωτήματα και βαθμολογείται με τριάντα (30) μονάδες (σε περίπτωση δύο ή τριών ερωτημάτων, η βαθμολογία επιμερίζεται ανάλογα με τη βαρύτητά τους). Με τη δραστηριότητα αυτή ελέγχεται (με ερωτήσεις ποικίλων τύπων) η ικανότητα των μαθητών:

αα) είτε να αναγνωρίζουν τα βασικά σημεία οργάνωσης της αφηγηματικής πλοκής ή της ποιητικής γραφής,

ββ) είτε να εντοπίζουν μέσα στο κείμενο συγκεκριμένους δείκτες που δίνονται (αφηγηματικούς τρόπους, αφηγηματικές τεχνικές, ρηματικά πρόσωπα κ) και να ερμηνεύουν τη λειτουργία τους ως προς το νόημα,

γγ) είτε να αναγνωρίζουν εκφραστικά μέσα – τρόπους (μεταφορές, παρομοιώσεις, επαναλήψεις, αντιθέσεις, εικόνες κλπ) και τη λειτουργία τους ως προς το νόημα του κειμένου.

γ) Η τρίτη αφορά στην ερμηνεία και στην παραγωγή λόγου

σε ένα θέμα αναγνωστικής ανταπόκρισης ή δημιουργικού μετασχηματισμού και βαθμολογείται με σαράντα (40) μονάδες. Με τη δραστηριότητα αυτή ζητείται από τους μαθητές να αξιολογήσουν ιδέες, αξίες, στάσεις, συμπεριφορές που αναδεικνύονται στο κείμενο με βάση είτε τα κειμενικά συμφραζόμενα είτε τα ιστορικά και ιδεολογικά συμφραζόμενα της εποχής παραγωγής του έργου (εφόσον τους δίνονται σχετικές πληροφορίες), να τις συγκρίνουν με αυτές του σήμερα ή να τις συσχετίσουν με προσωπικές εμπειρίες, βιώματα, συναισθήματα. Η έκταση του μαθητικού κειμένου κυμαίνεται από εκατό (100) έως εκατόν πενήντα (150) λέξεις.»

Άρθρο 15

Γραπτές προαγωγικές και απολυτήριες εξετάσεις

1. Το πρόγραμμα των προαγωγικών και απολυτηρίων εξετάσεων των μαθημάτων ορίζεται από το Σύλλογο Διδασκόντων και ανακοινώνεται από τον Διευθυντή του Γενικού Λυκείου στους μαθητές, πέντε (5) τουλάχιστον ημέρες πριν από τη λήξη των μαθημάτων.
2. Οι γραπτές προαγωγικές και απολυτήριες εξετάσεις διενεργούνται με την ευθύνη του Διευθυντή και των διδασκόντων σε κάθε Γενικό Λύκειο.
3. Τα θέματα ορίζονται από τους διδάσκοντες το αντίστοιχο μάθημα κατά τη διάρκεια του σχολικού έτους, σύμφωνα με το άρθρο 14 του παρόντος και είναι κοινά για όλα τα τμήματα της τάξης.
4. Κατ' εξαίρεση είναι δυνατόν να δοθούν χωριστά θέματα, εάν συντρέχει αποχρών λόγος, ο οποίος αναγράφεται σε σημείωση στο έγγραφο που περιέχει τα θέματα και παράλληλα συντάσσεται και σχετική πράξη στο βιβλίο πράξεων του Διευθυντή του σχολείου.
5. Εάν δεν δύναται να οριστούν θέματα από τον διδάσκοντα το αντίστοιχο μάθημα κατά τη διάρκεια του σχολικού έτους, λόγω σοβαρών προβλημάτων υγείας ή σοβαρού κωλύματος που συνιστά ανωτέρα βία, τα θέματα ορίζονται από άλλον εκπαιδευτικό της ίδιας ειδικότητας ή, εάν δεν υπάρχει, από εκπαιδευτικό που έχει σε ανάθεση το αντίστοιχο μάθημα, ο οποίος ορίζεται από τον Διευθυντή του σχολείου. Εάν δεν υπηρετεί στη σχολική μονάδα εκπαιδευτικός, ο οποίος έχει σε ανάθεση το αντίστοιχο μάθημα, τότε ορίζεται για το σκοπό αυτό από τον αρμόδιο Διευθυντή Δ.Ε. άλλος εκπαιδευτικός.

6. Τα θέματα διανέμονται φωτοτυπημένα στους μαθητές ή υπαγορεύονται ή γράφονται στον πίνακα σε ειδικές περιπτώσεις, κατά την κρίση του Διευθυντή του σχολείου.
7. Οι απαντήσεις των θεμάτων γράφονται από τους μαθητές σε φύλλο χαρτιού (κόλλα αναφοράς) που φέρει τη σφραγίδα του Σχολείου, την υπογραφή του Διευθυντή και ειδική εκτύπωση για την αναγραφή των προκαταρκτικών στοιχείων και της βαθμολογίας του γραπτού δοκιμίου.
8. Οι εξετάσεις διενεργούνται ενώπιον ενός (1) τουλάχιστον καθηγητή επιτηρητή σε κάθε αίθουσα, ο οποίος μετά τη λήξη της εξέτασης παραλαμβάνει τα γραπτά δοκίμια των μαθητών, τα υπογράφει και τα παραδίδει με υπογραφή μέσα σε φάκελο στον αρμόδιο για τη βαθμολόγησή τους καθηγητή.

Άρθρο 16

Ορισμός και υποχρεώσεις επιτηρητών

1. Με απόφαση του Διευθυντή του Γενικού Λυκείου πριν από την έναρξη των εξετάσεων ορίζονται ως επιτηρητές εκπαιδευτικοί που υπηρετούν στο σχολείο.
2. Οι επιτηρητές είναι προσωπικά υπεύθυνοι για την τάξη και την επιτήρηση των μαθητών κατά την ώρα της εξέτασης και αναφέρουν αμέσως στον Διευθυντή του Λυκείου όποιο πρόβλημα προκύψει. Οι επιτηρητές παραλαμβάνουν από τον Διευθυντή του Λυκείου το φάκελο της εξέτασης, εκφωνούν τον κατάλογο των μαθητών, σημειώνουν τους απόντες, διανέμουν τα φωτοτυπημένα θέματα της εξέτασης και αναγράφουν στον πίνακα τον χρόνο έναρξης και λήξης της εξέτασης. Οι επιτηρητές απαγορεύεται να παρέχουν οποιαδήποτε διευκρίνιση επί των θεμάτων. Κατά την παραλαβή των γραπτών δοκιμίων των μαθητών διαγράφουν χιαστί τα κενά διαστήματα, θέτουν την υπογραφή τους στο τέλος του κειμένου και διαγράφουν χιαστί τον κενό χώρο κάτω από την υπογραφή τους καθώς και αυτόν της τυχόν επόμενης λευκής σελίδας.
3. Οι επιτηρητές κατά την παραλαβή των γραπτών δοκιμίων είναι υπεύθυνοι για τον έλεγχο των ατομικών στοιχείων των μαθητών ενώπιόν τους.

Άρθρο 17

Υποχρεώσεις των μαθητών κατά τη διάρκεια της εξέτασης

1. Η κατανομή των μαθητών στις αίθουσες εξέτασης γίνε-

ται, με αλφαβητική σειρά, με την ευθύνη του Διευθυντή του Λυκείου, ο οποίος συντάσσει ονομαστική κατάσταση εξεταζομένων σε κάθε αίθουσα. Η τοποθέτηση των μαθητών στις θέσεις και ο έλεγχος είναι ευθύνη των επιτηρητών. Παρέκκλιση επιβάλλεται στην περίπτωση αδελφών ή συγγενών μαθητών.

2. Οι μαθητές κατά την είσοδό τους στην αίθουσα της εξέτασης δεν επιτρέπεται να φέρουν μαζί τους βιβλία, τετράδια, σημειώσεις, κινητά τηλέφωνα, υπολογιστικές μηχανές, ηλεκτρονικά μέσα μετάδοσης πληροφοριών ή άλλα αντικείμενα, εκτός από αυτά που επιτρέπει ο οικείος Σύλλογος Διδασκόντων. Επίσης, δεν επιτρέπεται να χρησιμοποιούν διορθωτικό (blanco). Για τον έλεγχο υπεύθυνοι είναι οι επιτηρητές.
3. Αν ο μαθητής φέρει μαζί του στην αίθουσα στην οποία εξετάζεται αντικείμενο ή μέσο από τα αναφερόμενα στην παράγραφο 2 του άρθρου αυτού ή αντιγράφει κατά τη διάρκεια της εξέτασης από βιβλίο ή οποιουδήποτε είδους σημειώσεις ή από γραπτό δοκίμιο άλλου εξεταζομένου, ή θορυβεί και δεν συμμορφώνεται με τις υποδείξεις των επιτηρητών επιχειρώντας να αντιγράψει ή εμποδίζοντας την εξέταση άλλων εξεταζομένων ή δολιεύεται με άλλο τρόπο την εξέτασή του, απομακρύνεται από την αίθουσα εξέτασης με αιτιολογημένη απόφαση του Διευθυντή του Λυκείου, των επιτηρητών και των διδασκόντων το εξεταζόμενο μάθημα. Το γραπτό δοκίμιο βαθμολογείται με τον κατώτερο βαθμό μηδέν (0) με απόφαση του Διευθυντή του Λυκείου και μετά από εισήγηση των διδασκόντων το εξεταζόμενο μάθημα. Ο Διευθυντής του Λυκείου, οι επιτηρητές και οι διδάσκοντες το εξεταζόμενο μάθημα πριν από την επιβολή της ανωτέρω ποινής καλούν σε προφορική απολογία τον μαθητή και συντάσσουν σχετικό πρακτικό που υπογράφεται από τους ανωτέρω. Τα οποιαδήποτε αποδεικτικά στοιχεία επισυνάπτονται στο πρακτικό.

Άρθρο 18

Βαθμολόγηση των γραπτών δοκιμίων των προαγωγικών και απολυτηρίων εξετάσεων

1. Τα γραπτά δοκίμια των προαγωγικών και απολυτηρίων εξετάσεων διορθώνονται και βαθμολογούνται από τον καθηγητή, ο οποίος δίδαξε το αντίστοιχο μάθημα κατά τη διάρκεια του σχολικού έτους.

2. Εάν λόγω σοβαρών προβλημάτων υγείας ή σοβαρού κωλύματος που συνιστά ανωτέρα βία δεν είναι δυνατόν να πραγματοποιηθεί η διόρθωση και βαθμολόγηση των γραπτών από τον διδάσκοντα το αντίστοιχο μάθημα κατά τη διάρκεια του σχολικού έτους, τα γραπτά διορθώνονται και βαθμολογούνται από άλλον εκπαιδευτικό της ίδιας ειδικότητας ή εάν δεν υπάρχει από εκπαιδευτικό που έχει σε ανάθεση το αντίστοιχο μάθημα, ο οποίος ορίζεται από τον Διευθυντή του σχολείου. Εάν δεν υπηρετεί στη σχολική μονάδα εκπαιδευτικός, ο οποίος έχει σε ανάθεση το αντίστοιχο μάθημα, τότε ορίζεται για το σκοπό αυτό από τον αρμόδιο Διευθυντή Δ.Ε. άλλος εκπαιδευτικός.
3. Οι βαθμοί παραδίδονται μαζί με τα γραπτά στη Διεύθυνση του Λυκείου το πολύ μέσα σε πέντε (5) ημέρες από την ημέρα της εξέτασης κάθε μαθήματος. Ο Διευθυντής του Λυκείου μεριμνά για την καταχώριση της βαθμολογίας στα οικεία βιβλία και στον Υπολογιστή του Σχολείου. Οι βαθμοί είναι δυνατόν να τροποποιηθούν, μόνον εφόσον οι μαθητές υποβάλουν αίτηση αναβαθμολόγησης και η βαθμολογία του γραπτού δοκιμίου τροποποιηθεί σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.
4. Με απόφαση του Διευθυντή της οικείας Διεύθυνσης Δ.Ε. συγκροτείται τριμελής επιτροπή αναβαθμολόγησης, η οποία αποτελείται από δύο καθηγητές της ίδιας ειδικότητας ή που έχουν σε ανάθεση το αντίστοιχο μάθημα για το οποίο ζητήθηκε αναβαθμολόγηση, οι οποίοι είναι και οι βαθμολογητές της αναβαθμολόγησης και από ένα σχολικό σύμβουλο ή καθηγητή Δ.Ε. με βαθμό τουλάχιστον Δ', ο οποίος είναι ο αναβαθμολογητής στην περίπτωση που οι βαθμοί των δύο πρώτων διαφέρουν μεταξύ τους περισσότερο από δώδεκα (12) μονάδες. Με την ίδια απόφαση ορίζεται η ημέρα και η ώρα που θα διεξαχθεί η αναβαθμολόγηση. Αν τα προς αναβαθμολόγηση γραπτά δοκίμια είναι περισσότερα από διακόσια (200), στην επιτροπή μπορεί να ορίζονται δύο ακόμη καθηγητές της ίδιας ειδικότητας ή που έχουν σε ανάθεση το αντίστοιχο μάθημα για το οποίο ζητήθηκε αναβαθμολόγηση και να κατανέμονται τα γραπτά δοκίμια εξίσου μεταξύ των δύο ομάδων βαθμολογητών - αναβαθμολογητών. Την ευθύνη του συντονισμού του έργου των επιτροπών αναβαθμολόγησης έχει ο Διευθυντής της οικείας Διεύθυνσης Δ.Ε.
5. Τα γραπτά δοκίμια βαθμολογούνται - αναβαθμολογούνται από δύο (2) καθηγητές, οι οποίοι αναγράφουν το βαθμό τους στο γραπτό. Πριν από τη βαθμολόγηση του γραπτού δοκιμίου από τον δεύτερο βαθμολογητή αναβαθμολογητή επικαλύπτεται με αδιαφανή ταινία ο βαθμός του πρώτου, κατά τρόπο ώστε να μην γνωρίζει ο δεύτερος το βαθμό που έδωσε ο πρώτος. Αν η διαφορά βαθμολογίας είναι ίση ή μικρότερη των δώδεκα (12) μονάδων στην κλίμακα 0-100, τελικός βαθμός υπολογιζόμενος στην κλίμακα (0-20) είναι το πηλίκο της διαίρεσης του αθροίσματος των βαθμών των δύο βαθμολογητών δια του δέκα (10).
Αν οι βαθμοί των δύο πρώτων βαθμολογητών - αναβαθμολογητών διαφέρουν μεταξύ τους περισσότερο από δώδεκα (12) μονάδες στην κλίμακα 0-100, το γραπτό δοκίμιο αναβαθμολογείται και από τρίτο καθηγητή αναβαθμολογητή, αφού προηγουμένως επικαλυφθούν με αδιαφανές αυτοκόλλητο οι βαθμοί των δύο πρώτων βαθμολογητών - αναβαθμολογητών.
Σε αυτή την περίπτωση τελικός βαθμός του γραπτού δοκιμίου στην κλίμακα (0-20) είναι το πηλίκο της διαίρεσης του αθροίσματος των δύο μεγαλύτερων βαθμών εκ των

Άρθρο 19

Αναβαθμολόγηση γραπτών δοκιμίων των προαγωγικών και απολυτηρίων εξετάσεων του Γενικού Λυκείου

Σε αναβαθμολόγηση υπόκεινται τα γραπτά δοκίμια των μαθητών του Γενικού Λυκείου με την ακόλουθη διαδικασία:

1. Η αναβαθμολόγηση γίνεται στη Διεύθυνση Δ.Ε., στην οποία υπάγεται το αντίστοιχο Λύκειο.
2. Μέσα σε τρεις (3) εργάσιμες ημέρες από την έκδοση των αποτελεσμάτων οι κηδεμόνες των μαθητών ή οι ίδιοι, εφόσον είναι ενήλικοι, μπορούν να υποβάλουν αίτηση στο σχολείο, όπου φοιτούν, με την οποία ζητούν την αναβαθμολόγηση ενός ή περισσότερων γραπτών δοκιμίων. Η αίτηση συνοδεύεται με το προβλεπόμενο παράβολο για κάθε γραπτό δοκίμιο.
3. Οι Διευθυντές των Λυκείων, μόλις λήξει η προθεσμία υποβολής των αιτήσεων, διαβιβάζουν στην αρμόδια Διεύθυνση Δ.Ε. τα προς αναβαθμολόγηση γραπτά δοκίμια με καλυμμένα το όνομα του μαθητή και τον αρχικό βαθμό του καθηγητή.

τριών βαθμολογητών δια του δέκα (10).

Ο τελικός βαθμός της αναβαθμολόγησης είναι ο τελικός γραπτός βαθμός του μαθήματος σε κάθε περίπτωση, είτε είναι μεγαλύτερος είτε μικρότερος από το βαθμό με τον οποίο είχε αρχικά βαθμολογηθεί το γραπτό δοκίμιο από τον οικείο καθηγητή.

6. Με την ολοκλήρωση της διαδικασίας η αρμόδια Διεύθυνση Δ.Ε. συντάσσει σχετικό πρακτικό, στο οποίο περιέχεται η οριστική βαθμολογία των γραπτών δοκιμίων, το οποίο και αποστέλλει στα Γενικά Λύκεια προέλευσής τους μαζί με τα γραπτά δοκίμια.
7. Οι μαθητές με αναπηρία και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες σύμφωνα με την με αριθ. πρωτ. Φ.253/155439/Β6/09 απόφαση της υπουργού Παιδείας, δια βίου μάθησης και Θρησκευμάτων (ΦΕΚ 2544 Β'/30-12-2009) για τους οποίους προβλέπεται προφορική εξέταση αντί γραπτής, μπορούν, εφόσον το επιθυμούν, να ζητήσουν επανεξέταση (αναβαθμολόγηση) στα μαθήματα που εξετάστηκαν.

Η νέα αυτή εξέταση πραγματοποιείται στο σχολείο φοίτησής τους ενώπιον επιτροπής συγκροτούμενης από τον Διευθυντή και δύο καθηγητές της ίδιας ειδικότητας ή που έχουν σε ανάθεση το αντίστοιχο μάθημα, άλλους από αυτούς που διενήργησαν την αρχική εξέταση. Η αίτηση για επανεξέταση υποβάλλεται από τους κηδεμόνες των μαθητών ή από τους ίδιους, εφόσον είναι ενήλικοι, στο σχολείο μέσα σε τρεις (3) ημέρες από την έκδοση των αποτελεσμάτων. Η αίτηση συνοδεύεται από το προβλεπόμενο παράβολο για κάθε μάθημα για το οποίο ζητείται επανεξέταση. Ο βαθμός της επανεξέτασης προκύπτει από το Μ.Ο. των δύο εξεταστών – αναβαθμολογητών και είναι ο τελικός γραπτός βαθμός του μαθήματος σε κάθε περίπτωση είτε είναι μεγαλύτερος είτε μικρότερος από το βαθμό της αρχικής εξέτασης.

Άρθρο 20

Μαθητές μη προσερχόμενοι στις γραπτές εξετάσεις

1. Μαθητής που απουσιάζει ή προσέρχεται μετά την ανακοίνωση των θεμάτων σε κάθε είδους εξέταση δεν γίνεται δεκτός σε αυτήν και βαθμολογείται από το Σύλλογο Διδασκόντων με τον κατώτερο βαθμό «κακώς» μηδέν (0).
2. «Κατ' εξαίρεση των διατάξεων της προηγούμενης παρα-

γράφου:

Μαθητές που απουσιάζουν δικαιολογημένα από την εξέταση μαθήματος λόγω ασθένειας ή άλλου αποχρώντος λόγου, με αίτηση του κηδεμόνα ή των ιδίων, εφόσον είναι ενήλικοι, που υποβάλλεται στον Διευθυντή του Λυκείου, εξετάζονται άλλη ημέρα εντός της συγκεκριμένης κάθε φορά εξεταστικής περιόδου, την οποία ορίζει με απόφασή του ο Σύλλογος των διδασκόντων.

Η ασθένεια βεβαιώνεται από ιατρική γνωμάτευση ή με υπεύθυνη δήλωση των κηδεμόνων των μαθητών ή των ιδίων των μαθητών εφόσον είναι ενήλικοι. Οι διατάξεις του εδαφίου αυτού εφαρμόζονται και για τους μαθητές που αποχωρούν μετά την ανακοίνωση των θεμάτων εξετάσεων λόγω αιφνίδιας και εμφανούς ασθένειας, η οποία βεβαιώνεται από ιατρική γνωμάτευση ή με υπεύθυνη δήλωση των κηδεμόνων των μαθητών ή των ιδίων των μαθητών εφόσον είναι ενήλικοι. Οι μαθητές αυτοί, εάν δεν προσέλθουν σε εξετάσεις μέχρι το τέλος της πρώτης εξεταστικής περιόδου λόγω σοβαρών προβλημάτων υγείας ή σοβαρού κωλύματος που συνιστά ανωτέρα βία, έχουν τη δυνατότητα να προσέλθουν στην ειδική εξεταστική περίοδο του δεύτερου δεκαπενθήμερου του Ιουνίου ή εφόσον το σοβαρό πρόβλημα υγείας διαρκεί καθ' όλο τον Ιούνιο στην ειδική εξεταστική περίοδο Σεπτεμβρίου σε όσα μαθήματα δεν εξετάστηκαν. «Το παραπάνω σοβαρό πρόβλημα υγείας βεβαιώνεται με δικαιολογητικά ασθένειας από Κρατικό ή Ιδιωτικό Νοσοκομείο ή άλλο δημόσιο ή ιδιωτικό φορέα υγειονομικής περίθαλψης.»⁽³⁰⁾ Για τους μαθητές αυτούς ο Σύλλογος Διδασκόντων δεν προβαίνει σε έκδοση αποτελέσματος μετά την πρώτη εξεταστική περίοδο, καθώς και μετά την ειδική εξεταστική περίοδο του Ιουνίου εφόσον το πρόβλημα διαρκεί. Όσοι από τους παραπάνω μαθητές, εκτός από τα μαθήματα στα οποία δικαιολογημένα απουσίασαν, έχουν συγκεντρώσει σε ένα ή και περισσότερα μαθήματα στα οποία έχουν ήδη εξετασθεί βαθμό ετήσιας επίδοσης μικρότερο του 9,5 μπορούν να προσέλθουν στις εξετάσεις της ειδικής εξεταστικής περιόδου του δεύτερου δεκαπενθήμερου του Ιουνίου ή εφόσον το σοβαρό

(30) Το πέμπτο εδάφιο της παρ. 2 του άρθ. 20 του πδ 46/2016, όπως έχει τροποποιηθεί με την παρ. 2 του άρθ. 33 του ν. 4452/2017, τροποποιήθηκε ως άνω σύμφωνα με την παρ. 28 του άρθ. 34 του Ν. 4521/2018 (ΦΕΚ 38/Α/2-3-2018).

πρόβλημα υγείας διαρκεί καθ' όλο τον Ιούνιο μπορούν να προσέλθουν στις εξετάσεις της ειδικής εξεταστικής περιόδου Σεπτεμβρίου και στα μαθήματα αυτά. Στην περίπτωση αυτή πρέπει οι ίδιοι οι μαθητές, αν είναι ενήλικοι, ή οι κηδεμόνες τους να καταθέσουν υπεύθυνη δήλωση στον Διευθυντή του οικείου Λυκείου εντός τριών (3) ημερών από την έκδοση των αποτελεσμάτων. Στην υπεύθυνη δήλωση αναγράφεται ρητά ότι οι μαθητές αυτοί θα εξετασθούν στην ειδική εξεταστική περίοδο Ιουνίου ή Σεπτεμβρίου, εκτός από τα μαθήματα στα οποία δικαιολογημένα απουσίασαν και σε όλα τα μαθήματα στα οποία συγκέντρωσαν βαθμό ετήσιας επίδοσης μικρότερο του 9,5. Στις παραπάνω διατάξεις υπάγονται και μαθητές στρατεύσιμοι, «κατ' ιδίαν διδαχθέντες», καθώς και οι συμμετέχοντες σε διεθνείς αθλητικές διοργανώσεις.»⁽³¹⁾

Άρθρο 21

Φύλαξη γραπτών δοκιμών

Τα γραπτά δοκίμια των μαθητών αρχειοθετούνται και φυλάσσονται στο σχολείο ως τις 15 Μαΐου του επόμενου σχολικού έτους, οπότε καταστρέφονται με πράξη του Διευθυντή.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ'

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΗΣ ΕΤΗΣΙΑΣ ΕΠΙΔΟΣΗΣ ΤΟΥ ΜΑΘΗΤΗ

Άρθρο 22

Εξαγωγή του βαθμού ετήσιας επίδοσης κατά μάθημα

1. Για όλες τις τάξεις του Γενικού Λυκείου ο βαθμός ετήσιας επίδοσης του μαθητή σε κάθε μάθημα γραπτώς εξεταζόμενο είναι ο Μέσος Όρος του ετήσιου προφορικού βαθμού με τον αντίστοιχο βαθμό των γραπτών εξετάσεων και εκφράζεται ως δεκαδικός με προσέγγιση δεκάτου.
2. Ο βαθμός ετήσιας επίδοσης στα μαθήματα που αποτελούν κλάδους είναι ο Μ.Ο. των βαθμών των μαθημάτων κλάδων και γράφεται ως δεκαδικός με προσέγγιση δεκάτου.
3. Για τα μαθήματα που δεν εξετάζονται γραπτώς, βαθμός ετήσιας επίδοσης είναι ο ετήσιος προφορικός βαθμός του μαθήματος.
4. Σε περίπτωση που για οποιονδήποτε λόγο λείπει ένας

(31) Η παρ. 2 του άρθρου 20 του πδ 46/2016 (Α' 74) αντικαταστάθηκε ως άνω σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθ. 33 του Ν. 4452/2017 (ΦΕΚ 17/Α/15-2-2017).

από τους τετραμηνιαίους βαθμούς, αναπληρώνεται από αυτόν που υπάρχει.

5. Σε περίπτωση που για οποιονδήποτε λόγο δεν κατατεθεί βαθμολογία ενός μαθήματος σε κανένα τετράμηνο και εφόσον η φοίτηση του μαθητή κριθεί επαρκής, ο Διευθυντής του σχολείου συγκροτεί υπό την προεδρία του τριμελή επιτροπή από δύο καθηγητές της ίδιας ειδικότητας ή που έχουν σε ανάθεση το αντίστοιχο μάθημα, η οποία διενεργεί ειδική προφορική εξέταση στην ύλη του Β' τετραμήνου το αργότερο την επομένη ημέρα από τη λήξη των μαθημάτων του Β' τετραμήνου. Το αποτέλεσμα αυτής της εξέτασης αποτελεί τον ετήσιο προφορικό βαθμό του μαθήματος και δίνεται με προσέγγιση δεκάτου.

«Άρθρο 23

Εξαγωγή του βαθμού προαγωγής ή απόλυσης

(Γενικός Μέσος Όρος, Γ.Μ.Ο.)⁽³²⁾

1. α) Ο Γενικός Μέσος Όρος (Γ.Μ.Ο.) για τις Α' και Β' τάξεις του Ημερησίου Γενικού Λυκείου και τις Α', Β' και Γ' τάξεις του Εσπερινού Γενικού Λυκείου προκύπτει από το Μ.Ο. των βαθμών ετήσιας επίδοσης του μαθητή όλων των γραπτώς εξεταζόμενων μαθημάτων συμπεριλαμβανομένου και του μαθήματος της Ερευνητικής Εργασίας, όπου αυτό διδάσκεται, και εκφράζεται με προσέγγιση δεκάτου. Η βαθμολογία του κάθε μαθητή στην «Ερευνητική Εργασία» προκύπτει ως ο μέσος όρος της αντίστοιχης βαθμολογίας του στα δύο τετράμηνα και εκφράζεται με προσέγγιση δεκάτου.
- β) Ο Γενικός Μέσος Όρος (Γ.Μ.Ο.) για τη Γ' τάξη Ημερησίου Γενικού Λυκείου προκύπτει από το Μ.Ο. των βαθμών ετήσιας επίδοσης του μαθητή των γραπτώς εξεταζόμενων μαθημάτων (ΟΜΑΔΑΣ Α') και των μη γραπτώς εξεταζόμενων μαθημάτων (ΟΜΑΔΩΝ Β', Γ' και Δ') με εξαίρεση το μάθημα της Φυσικής Αγωγής και εκφράζεται με προσέγγιση δεκάτου.
- γ) Ο Γενικός Μέσος Όρος (Γ.Μ.Ο.) για τη Δ' τάξη Εσπερινού Γενικού Λυκείου προκύπτει από το Μ.Ο. των βαθμών ετήσιας επίδοσης του μαθητή των γραπτώς εξεταζόμενων μαθημάτων (ΟΜΑΔΑΣ Α') και των μη γραπτώς εξεταζόμενων μαθημάτων (ΟΜΑΔΩΝ Β' και Γ')

(32) Το άρθρο 23 του πδ 46/2016 αντικαταστάθηκε ως άνω σύμφωνα με την παρ. 29 του άρθ. 34 του Ν. 4521/2018 (ΦΕΚ 38/Α/2-3-2018).

- και εκφράζεται με προσέγγιση δεκάτου,
2. Για την εξαγωγή του Γενικού Μέσου Όρου για τους μαθητές της Γ' τάξης Ημερησίου Γενικού Λυκείου που διδάχτηκαν και δεύτερο μάθημα επιλογής, υπολογίζεται ο βαθμός και των δύο (2) μαθημάτων.
  3. Ο βαθμός ετήσιας επίδοσης των μαθητών στο μάθημα της Φυσικής Αγωγής αναγράφεται στο Απολυτήριό τους ή στο οικείο αποδεικτικό, καθώς και στα υπηρεσιακά βιβλία.»

Άρθρο 24

Αντιστοιχία τάξεων Εσπερινού Γενικού Λυκείου

Οι διατάξεις του παρόντος διατάγματος ισχύουν ανάλογα και για τους μαθητές των Εσπερινών Γενικών Λυκείων. Κατά την εφαρμογή των διατάξεων αυτών στα Εσπερινά Γενικά Λύκεια, όπου αναφέρεται Α' τάξη νοούνται οι Α' και Β' τάξεις του Εσπερινού Γενικού Λυκείου, όπου αναφέρεται Β' τάξη νοείται Γ' τάξη του Εσπερινού Γενικού Λυκείου και όπου αναφέρεται Γ' τάξη νοείται Δ' τάξη του Εσπερινού Γενικού Λυκείου.

Άρθρο 25

Βαθμός Απολυτηρίου Γενικού Λυκείου

1. Βαθμός Απολυτηρίου του Γενικού Λυκείου είναι ο Γ.Μ.Ο. της Γ' τάξης Ημερησίου Γενικού Λυκείου ή της Δ' τάξης Εσπερινού Γενικού Λυκείου. Το απολυτήριο του Γενικού Λυκείου εκδίδεται μια φορά και δεν αλλάζει. Τα απολυτήρια των Ιδιωτικών Γενικών Λυκείων θεωρούνται και επικυρώνονται από τον Διευθυντή Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, εκτός από τα απολυτήρια που εκδίδονται από τα αναγνωρισμένα ως ισότιμα προς τα δημόσια ιδιωτικά σχολεία πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης.
2. Στο απολυτήριο του Γενικού Λυκείου αναγράφονται εκτός από τον γενικό βαθμό (Γ.Μ.Ο.), η Ομάδα Προσανατολισμού που παρακολούθησε ο μαθητής και ο βαθμός ετήσιας επίδοσής του σε όλα τα μαθήματα της τάξης.

Άρθρο 26

Προαγωγή, απόλυση και απόρριψη μαθητών

1. Για την προαγωγή των μαθητών των Α' και Β' τάξεων Ημερησίου Γενικού Λυκείου και των Α', Β' και Γ' τάξεων Εσπερινού Γενικού Λυκείου απαιτείται γενικός μέσος όρος τουλάχιστον εννέα και πέντε δέκατα (9,5), ο οποίος προκύπτει από τον Μ.Ο. των βαθμών ετήσιας επίδοσης

του μαθητή όλων των γραπτώς εξεταζόμενων μαθημάτων συμπεριλαμβανομένου και του μαθήματος της Ερευνητικής Εργασίας, όπου αυτό διδάσκεται.

2. «Για την απόλυση των μαθητών της Γ' τάξης Ημερησίου Γενικού Λυκείου (ΓΕΛ) και της Δ' τάξης Εσπερινού ΓΕΛ απαιτείται γενικός Μ.Ο. τουλάχιστον εννέα και πέντε δέκατα (9,5), ο οποίος προκύπτει:
  - α) για τη Γ' τάξη Ημερησίου ΓΕΛ από τον Μ.Ο. των βαθμών ετήσιας επίδοσης του μαθητή όλων των γραπτώς και μη γραπτώς εξεταζόμενων μαθημάτων, με εξαίρεση το μάθημα της Φυσικής Αγωγής,
  - β) για τη Δ' τάξη Εσπερινού ΓΕΛ από τον Μ.Ο. των βαθμών ετήσιας επίδοσης του μαθητή όλων των γραπτώς και μη γραπτώς εξεταζόμενων μαθημάτων.
3. α) Οι μαθητές των Α' και Β' τάξεων του Ημερησίου ΓΕΛ και των Α', Β' και Γ' τάξεων του Εσπερινού ΓΕΛ, που δεν επιτυγχάνουν το γενικό Μ.Ο. της παρ. 1, παραπέμπονται το δεύτερο δεκαπενθήμερο του Ιουνίου του ίδιου έτους σε ειδική εξεταστική περίοδο, που διενεργείται σύμφωνα με τη διαδικασία των προαγωγικών εξετάσεων, για να εξεταστούν στα μαθήματα στα οποία ο βαθμός επίδοσης είναι μικρότερος από εννέα και πέντε δέκατα (9,5). Οι μαθητές, που κατά την ειδική εξεταστική περίοδο του Ιουνίου δεν επιτυγχάνουν το γενικό Μ.Ο. προαγωγής, επαναλαμβάνουν τη φοίτηση.
  - β) Οι μαθητές της Γ' τάξης του Ημερησίου ΓΕΛ και της Δ' τάξης του Εσπερινού ΓΕΛ που δεν επιτυγχάνουν το γενικό Μ.Ο. της παρ. 2 παραπέμπονται το δεύτερο δεκαπενθήμερο του Ιουνίου του ίδιου έτους σε ειδική εξεταστική περίοδο για να εξεταστούν στα μαθήματα στα οποία ο βαθμός επίδοσης είναι μικρότερος από εννέα και πέντε δέκατα (9,5). Για τα μαθήματα της Ομάδας Α' οι εξετάσεις είναι γραπτές και διεξάγονται σύμφωνα με τη διαδικασία των απολυτηρίων εξετάσεων. Για τα μαθήματα των Ομάδων Β', Γ' και Δ' της Γ' τάξης του Ημερησίου ΓΕΛ και για τα μαθήματα των Ομάδων Β' και Γ' της Δ' τάξης του Εσπερινού ΓΕΛ οι εξετάσεις είναι προφορικές. Οι μαθητές της Γ' τάξης του Ημερησίου ΓΕΛ δεν αξιολογούνται στο μάθημα της Φυσικής Αγωγής. Η προφορική εξέταση διενεργείται από τριμελή επιτροπή, η οποία συγκροτείται από τον Διευθυντή του σχολείου. Στην επιτροπή συμμετέχουν ο Διευθυντής ως πρόεδρος και δύο καθηγητές που είτε έχουν την ίδια

ειδικότητα είτε διδάσκουν κατ' ανάθεση το αντίστοιχο μάθημα.

- γ) Οι μαθητές της Γ' τάξης του Ημερησίου ΓΕΛ και της Δ' τάξης του Εσπερινού ΓΕΛ που κατά την ειδική εξεταστική περίοδο του Ιουνίου δεν επιτυγχάνουν το γενικό Μ.Ο. απόλυσης παραπέμπονται στην ειδική εξεταστική περίοδο του Σεπτεμβρίου, σύμφωνα με τη διαδικασία που περιγράφεται στην περίπτ. β', για να εξεταστούν στα μαθήματα στα οποία ο βαθμός επίδοσής τους είναι μικρότερος από εννέα και πέντε δέκατα (9,5). Οι μαθητές, που κατά την εξεταστική περίοδο του Σεπτεμβρίου δεν επιτυγχάνουν το Μ.Ο. απόλυσης, επαναλαμβάνουν τη φοίτηση.
4. Ειδικώς, οι μαθητές της Γ' τάξης του Ημερησίου ΓΕΛ και της Δ' τάξης του Εσπερινού ΓΕΛ, οι οποίοι δεν επιθυμούν να επαναλάβουν τη φοίτησή τους, δύνανται να προσέλθουν στις απολυτήριες εξετάσεις της τελευταίας τάξης το αμέσως επόμενο ή οποιοδήποτε άλλο σχολικό έτος, χωρίς να φοιτήσουν στην αντίστοιχη τάξη. Οι μαθητές αυτοί εξετάζονται προφορικά και γραπτά σε όλα τα γραπτώς και μη γραπτώς εξεταζόμενα μαθήματα, με εξαίρεση το μάθημα της Φυσικής Αγωγής στη Γ' τάξη Ημερησίου ΓΕΛ, και στην ύλη που εξετάζονται οι μαθητές που φοιτούν στη Γ' τάξη Ημερησίου ΓΕΛ και στη Δ' τάξη Εσπερινού ΓΕΛ το συγκεκριμένο σχολικό έτος. Η προφορική και γραπτή εξέταση διενεργείται από τριμελή επιτροπή, η οποία συγκροτείται από τον Διευθυντή του σχολείου. Στην επιτροπή συμμετέχουν ο Διευθυντής ως πρόεδρος και δύο καθηγητές που είτε έχουν την ίδια ειδικότητα είτε διδάσκουν κατ' ανάθεση το αντίστοιχο μάθημα. Η προφορική εξέταση προηγείται της γραπτής. Τα ανωτέρω ισχύουν και για τους μαθητές που φοίτησαν κατά τα παρελθόντα σχολικά έτη στη Γ' τάξη του Ημερησίου ΓΕΛ και στη Δ' τάξη του Εσπερινού ΓΕΛ και δεν έχουν απολυθεί.
5. Μαθητής του Ημερησίου ΓΕΛ ή του Εσπερινού ΓΕΛ με απορριπτικό βαθμό σε κλάδο ή κλάδους μαθήματος και απορριπτικό συνολικό βαθμό στο ίδιο μάθημα, που συνάγεται ως μέσος όρος των βαθμών των οικείων κλάδων, εξετάζεται μόνο στον κλάδο ή τους κλάδους του

μαθήματος που έλαβε τον απορριπτικό βαθμό.»⁽³³⁾

Άρθρο 27

Κατατακτήριες εξετάσεις των «κατ' ιδίαν διδαχθέντων» και των στρατεύσιμων μαθητών

1. Στην κατηγορία των κατ' ιδίαν διδαχθέντων μαθητών υπάγονται οι μαθητές που αναφέρονται στην παρ. 1 του άρθρου 7 του Ν. 1894/1990 (Α' 110), όπως αντικαταστάθηκε από την παρ. 4 του άρθρου 46 του Ν. 2413/1996 (Α' 124).⁽³⁴⁾
2. Οι αποφάσεις με αριθμό 24945/1973 (ΦΕΚ 314 Β'), 48661/1974 (ΦΕΚ 607 Β'), 42373/1976 (ΦΕΚ 652 Β'), Γ2/3922/28-12-1984 (ΦΕΚ 3 Β'/07-01-1985), Γ2/3031/22-10-1985 (ΦΕΚ 726 Β'), Γ2/3560/25-9-1989 (ΦΕΚ 720 Β') του Υπουργείου Παιδείας, οι οποίες καθορίζουν τις παθήσεις των μαθητών που δικαιολογούν την υπαγωγή τους στην κατηγορία των κατ' ιδίαν διδαχθέντων, εξακολουθούν να ισχύουν.⁽³⁵⁾

(33) Οι παρ. 2, 3, 4 και 5 του άρθ. 26 του πδ 46/2016 (Α' 74) αντικαταστάθηκαν ως άνω σύμφωνα με το άρθ. 39 του Ν. 4540/2018 (ΦΕΚ 91/Α/22-5-2018).

(34) Η παρ. 4 του άρθρου 46 του Ν. 2413/1996 (ΦΕΚ 124/Α/17-6-1996), αναφέρει:

«α) Μαθητές των σχολείων δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, οι οποίοι διακόπτουν τη φοίτησή τους εξαιτίας ασθενειών που απαιτούν μακρά νοσοκομειακή ή κατ' οίκον νοσηλεία, στράτευσης, προσωρινής φυλάκισης, παραμονής στο εξωτερικό, ανάληψης εργασίας στο εμπορικό ναυτικό ή για άλλους εξαιρετικούς αντικειμενικούς λόγους, οι οποίοι εμποδίζουν τη φοίτησή τους, μπορεί να χαρακτηρίζονται ως κατ' ιδίαν διδαχθέντες και να παραπέμπονται σε προαγωγικές ή απολυτήριες εξετάσεις για τα μαθήματα της τάξης στην οποία έπρεπε να φοιτήσουν.

β) Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, εξειδικεύονται οι λόγοι χαρακτηρισμού των μαθητών ως κατ' ιδίαν διδαχθέντων και καθορίζονται η διαδικασία διεξαγωγής των εξετάσεων, η έκδοση των αποτελεσμάτων και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια.»

(35) Στις αναφερόμενες αποφάσεις οι παθήσεις που δικαιολογούν την υπαγωγή μαθητών στην κατηγορία των κατ' ιδία διδαχθέντων είναι:

- «1. Ορθοπεδικαί παθήσεις οστών και αρθρώσεων έχουσαι ανάγκην μακράς ακινησίας ή κατακλίσεως προς θεραπείαν.
2. Τετραπληγία, παραπληγία, ημιπληγία, σπαστική ή χαλαράι.
3. Χορεία
4. Αθέτωσης.
5. Χρόνια νευρολογικά νόσοι ήτοι: μυοπάθειαι ή εγκεφαλοπάθειαι καθιστώσαι αδύνατον την κανονικήν βάδισην.
6. Λέπρα εις το στάδιον της μεταδόσεως
7. Επιληψία μορφής πυκνοληψίας.
8. Ανοικτή φυματώσις πνευμόνων.
9. Φυματιώδης μηνιγγίτις.
10. Νεοπλασία βραδείας εξελίξεως.
11. Βαρεία αιμολυτικά αναιμία απαιτούσαι συχνάς μεταγγίσεις αίματος.

3. α. Ως προς τα απαιτούμενα δικαιολογητικά για την υπαγωγή μαθητών στην κατηγορία των κατ' ιδίαν διδασκόντων, όταν πρόκειται για λόγους υγείας, θα πρέπει οι κηδεμόνες τους ή οι ίδιοι αν είναι ενήλικες, με την αίτησή τους να προσκομίσουν στο σχολείο φοίτησης πρόσφατη σχετική ιατρική γνωμάτευση από Δημόσιο Νοσοκομείο, η οποία φέρει σφραγίδα από: i) Συντονιστή Διευθυντή Κλινικής του Εθνικού Συστήματος Υγείας (ΕΣΥ) ή ii) νόμιμα εκτελούντα χρέη Συντονιστή Διευθυντή Κλινικής του Εθνικού Συστήματος Υγείας (ΕΣΥ) ή iii) Διευθυντή Πανεπιστημιακής Κλινικής ή από Δημόσιο Κέντρο Υγείας στην περιοχή του μαθητή, η οποία φέρει σφραγίδα του Διευθυντή του Κέντρου.
- β. Ως προς τα απαιτούμενα δικαιολογητικά για την υπαγωγή μαθητών στην κατηγορία των κατ' ιδίαν διδασκόντων, λόγω παραμονής τους στο εξωτερικό, ισχύει η παρ. 11 του άρθρου 5 της υπ' αριθμ. ΣΤ5/71/01-12-1986 υπουργικής απόφασης (ΦΕΚ 834 Β').⁽³⁶⁾
4. Οι «κατ' ιδίαν διδασκόντες μαθητές» και οι στρατεύσιμοι εξετάζονται προφορικά και γραπτά κατά την εξεταστική περίοδο Μαΐου-Ιουνίου στα μαθήματα της αντίστοιχης τάξης του Λυκείου, στην οποία ζητούν την εξέταση, στην ίδια εξεταστέα ύλη και στα ίδια θέματα με τους υπόλοιπους μαθητές. Η προφορική εξέταση προηγείται της γραπτής και διενεργείται σύμφωνα με πρόγραμμα που καταρτίζεται από το σχολείο ενώπιον τριμελούς επιτρο-

12. Καρδιακή ή νευρική χρόνια παθήσεις μη αντισταμιζόμενες.
13. Πάσα νόσος ή πάθησις δια την θεραπείαν της οποίας απαιτείται νοσηλεία εις Νοσοκομείον ή κλινικήν επί τρίμηνον τουλάχιστον.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ: Προστέθηκαν οι νόσοι με τις αντίστοιχες Υπουργικές Αποφάσεις

* αιμορροφιλία 42373/21-4-76

* ινοκυστική νόσος του παγκρέατος (Γ2/3922/28-12-84 ΦΕΚ 3/Β/7-1-1985

* κατάσταση κήσης (Γ2/3536/12-12-85 και Γ2/3031/22-10-85 ΦΕΚ 726/Β/4-12-1985)

* άτομα που υφίστανται θεραπευτική αγωγή στα κέντρα θεραπείας, εξαρτημένων απόμων (ΥΑ Γ2/3560/25-9-1989, ΦΕΚ 720/Β/27-9-1989)"

(36) Τα δικαιολογητικά που ορίζονται στην παρ. 11 του άρθρου 5 της ΣΤ5/71/1-12-1986 (ΦΕΚ 834/Β/3-12-1986) ΥΑ είναι:

α) Τίτλος σπουδών σχολικής χρήσης, εφόσον υπάρχει.

β) Πιστοποιητικό της οικείας ελληνικής προξενικής αρχής, που να βεβαιώνει ότι στον τόπο διαμονής δε λειτουργούσε ανεγνωρισμένο αντίστοιχο ελληνικό σχολείο.

γ) Υπεύθυνη δήλωση του άρθρου 8 του Ν.1599/1986 του γονέα ή κηδεμόνα του μαθητή, για την ύλη που διδάχθηκε κατ' ιδίαν ο μαθητής, κατά τάξη και κατά μάθημα.

πής, με πρόεδρο τον Διευθυντή ή τον Υποδιευθυντή του σχολείου και μέλη δύο καθηγητές της ίδιας ειδικότητας ή που έχουν σε ανάθεση το αντίστοιχο μάθημα. Ο μέσος όρος των βαθμών των δύο καθηγητών είναι ο προφορικός βαθμός του μαθητή στο εξεταζόμενο μάθημα. Η γραπτή εξέταση γίνεται σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος διατάγματος. Ειδικά στο μάθημα «Ερευνητική Εργασία (Project)» οι μαθητές αυτής της κατηγορίας δεν αξιολογούνται.

5. Τα γραπτά δοκίμια των μαθητών αυτών βαθμολογούνται και αναβαθμολογούνται με την ίδια διαδικασία που ακολουθείται για τα γραπτά των μαθητών της τάξης στην οποία υποβάλλονται σε εξέταση.
6. Οι μαθητές αυτοί προάγονται ή απολύονται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 26 του παρόντος διατάγματος.
7. Όπου απαιτείται επιλογή μαθημάτων ή προτίμηση Ομάδας προσανατολισμού, κατατίθεται από τον ενδιαφερόμενο σχετική Δήλωση του Ν. 1599/1986 στον Διευθυντή του Λυκείου.
8. Οι υπαγόμενοι στις διατάξεις του παρόντος άρθρου υποβάλλουν τα απαιτούμενα δικαιολογητικά και σχετική αίτηση στο οικείο σχολείο τουλάχιστον δέκα (10) ημέρες πριν από τη λήξη των μαθημάτων του Β' Τετραμήνου.

Άρθρο 28

Μαθητές από Ξένα Σχολεία

1. Μαθητές, κάτοχοι ενδεικτικού ή αποδεικτικού σπουδών ή άλλου σχετικού αποδεικτικού στοιχείου της μαθητικής κατάστασής τους του ξένου σχολείου που λειτουργεί στο εξωτερικό και είναι αντίστοιχο των σχολείων Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης που λειτουργούν στην Ελλάδα, εγγράφονται χωρίς κατατακτήρια εξέταση οποτεδήποτε κατά τη διάρκεια του διδακτικού έτους σε αντίστοιχη τάξη των δημόσιων ή ιδιωτικών σχολείων Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης της Ελλάδας, η οποία καθορίζεται από τον Διευθυντή της οικείας Διεύθυνσης Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης.
2. Α. Οι μαθητές της προηγούμενης παραγράφου που φοίτησαν επί δύο τουλάχιστον πλήρη και συνεχή διδακτικά έτη σε σχολείο του εξωτερικού, πριν από την εγγραφή τους σε σχολείο της Ελλάδας, κατά το πρώτο έτος της φοίτησής τους στο ελληνικό σχολείο στην Α' τάξη Ημερησίου και Α' και Β' τάξεις Εσπερινού Γενικού

Λυκείου:

- α. δεν βαθμολογούνται σε κάθε διακριτό διδακτέο αντικείμενο – κλάδο του μαθήματος «Ελληνική Γλώσσα» και
- β. στα υπόλοιπα μαθήματα εξετάζονται προφορικά με βαθμολογική βάση το επτά και πέντε δέκατα (7,5).
- Οι μαθητές αυτοί κατά το δεύτερο έτος της φοίτησής τους στο ελληνικό σχολείο εξετάζονται:
- α. προφορικά σε κάθε διακριτό διδακτέο αντικείμενο – κλάδο του μαθήματος «Ελληνική Γλώσσα» με βαθμολογική βάση το επτά και πέντε δέκατα (7,5) και
- β. στα υπόλοιπα μαθήματα εξετάζονται γραπτά με βαθμολογική βάση το εννέα και πέντε δέκατα (9,5).
- 2 Β. Οι μαθητές της παραγράφου 1 του άρθρου αυτού που φοίτησαν για ένα τουλάχιστον πλήρες διδακτικό έτος σε σχολείο του εξωτερικού, πριν από την εγγραφή τους σε σχολείο της Ελλάδας, που είναι αντίστοιχο των σχολείων Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης που λειτουργούν στην Ελλάδα, κατά το πρώτο έτος της φοίτησής τους στο Ελληνικό σχολείο στην Α' τάξη Ημερησίου και Α' και Β' τάξεις Εσπερινού Γενικού Λυκείου εξετάζονται:
- α. προφορικά σε κάθε διακριτό διδακτέο αντικείμενο – κλάδο του μαθήματος «Ελληνική Γλώσσα» με βαθμολογική βάση το επτά και πέντε δέκατα (7,5) και
- β. στα υπόλοιπα μαθήματα εξετάζονται γραπτά με βαθμολογική βάση το εννέα και πέντε δέκατα (9,5).
- 2 Γ. Οι μαθητές της περ. 2Α του άρθρου αυτού μετά το δεύτερο έτος της φοίτησής τους στο ελληνικό σχολείο και οι μαθητές της περ. 2Β του άρθρου αυτού μετά το πρώτο έτος φοίτησής τους στο ελληνικό σχολείο εξετάζονται, βαθμολογούνται και προάγονται, όπως προβλέπεται από τις διατάξεις του παρόντος διατάγματος για τους μαθητές της ημεδαπής.
- 2 Δ. Οι μαθητές Α' τάξης Ημερησίου και Α' και Β' τάξεων Εσπερινού Γενικού Λυκείου που εμπίπτουν στις διατάξεις της παρ. 1 και της περίπτωσης 2Α του παρόντος άρθρου προάγονται όταν έχουν επιτύχει τη βαθμολογική βάση, που προβλέπεται από τις διατάξεις του παρόντος διατάγματος κατά περίπτωση ως εξής:
- α) Κατά το πρώτο έτος της φοίτησής τους σε Ελληνικό Γενικό Λύκειο εφαρμόζονται οι διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 26 του παρόντος διατάγματος,

με παράλληλη μείωση του Γενικού μέσου όρου εννέα και πέντε δέκατα (9,5) κατά δύο (2) μονάδες.

- β) Κατά το δεύτερο έτος της φοίτησής τους σε Ελληνικό Γενικό Λύκειο εφαρμόζονται οι διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 26 του παρόντος διατάγματος, με παράλληλη μείωση του Γενικού μέσου όρου εννέα και πέντε δέκατα (9,5) κατά μία (1) μονάδα.
- 2 Ε. Οι μαθητές Α' τάξης Ημερησίου και Α' και Β' τάξεων Εσπερινού Γενικού Λυκείου που εμπίπτουν στις διατάξεις της παραγράφου 1 και της περίπτωσης 2Β του άρθρου αυτού και φοιτούν σε Ελληνικό Γενικό Λύκειο προάγονται όταν έχουν επιτύχει τη βαθμολογική βάση, που προβλέπεται από τις διατάξεις του παρόντος διατάγματος ως εξής:
- Για τους μαθητές αυτούς εφαρμόζονται οι διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 26 του παρόντος διατάγματος, με παράλληλη μείωση του Γενικού μέσου όρου εννέα και πέντε δέκατα (9,5) κατά μία (1) μονάδα.
- 3 Α. Οι μαθητές της παρ. 1 του παρόντος άρθρου που φοίτησαν επί δύο τουλάχιστον πλήρη και συνεχή διδακτικά έτη σε σχολείο του εξωτερικού, πριν από την εγγραφή τους σε σχολείο της Ελλάδας, κατά το πρώτο έτος της φοίτησής τους στο ελληνικό σχολείο στη Β' τάξη Ημερησίου Γενικού Λυκείου και Γ' τάξη Εσπερινού Γενικού Λυκείου:
- α. δεν βαθμολογούνται σε κάθε διακριτό διδακτέο αντικείμενο – κλάδο του μαθήματος «Ελληνική Γλώσσα» και στο μάθημα «Αρχαία Ελληνική Γλώσσα και Γραμματεία» της Ομάδας Προσανατολισμού Ανθρωπιστικών Σπουδών και
- β. στα υπόλοιπα μαθήματα εξετάζονται προφορικά με βαθμολογική βάση το επτά και πέντε δέκατα (7,5).
- Οι μαθητές αυτοί κατά το δεύτερο έτος της φοίτησής τους στο ελληνικό σχολείο εξετάζονται:
- α. προφορικά σε κάθε διακριτό διδακτέο αντικείμενο – κλάδο του μαθήματος «Ελληνική Γλώσσα» και στο μάθημα «Αρχαία Ελληνική Γλώσσα και Γραμματεία» της Ομάδας Προσανατολισμού Ανθρωπιστικών Σπουδών με βαθμολογική βάση το επτά και πέντε δέκατα (7,5) και
- β. στα υπόλοιπα μαθήματα εξετάζονται γραπτά με βαθμολογική βάση το εννέα και πέντε δέκατα (9,5).
- 3 Β. Οι μαθητές της παραγράφου 1 του άρθρου αυτού που

φοίτησαν για ένα τουλάχιστον πλήρες διδακτικό έτος σε σχολείο του εξωτερικού, πριν από την εγγραφή τους σε σχολείο της Ελλάδας, που είναι αντίστοιχο των σχολείων Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης που λειτουργούν στην Ελλάδα, κατά το πρώτο έτος της φοίτησής τους στο Ελληνικό σχολείο στη Β' τάξη Ημερησίου Γενικού Λυκείου και Γ' τάξη Εσπερινού Γενικού Λυκείου εξετάζονται:

- α. προφορικά σε κάθε διακριτό διδακτέο αντικείμενο – κλάδο του μαθήματος «Ελληνική Γλώσσα» και στο μάθημα «Αρχαία Ελληνική Γλώσσα και Γραμματεία» της Ομάδας Προσανατολισμού Ανθρωπιστικών Σπουδών με βαθμολογική βάση το επτά και πέντε δέκατα (7,5) και
  - β. στα υπόλοιπα μαθήματα εξετάζονται γραπτά με βαθμολογική βάση το εννέα και πέντε δέκατα (9,5)
- 3 Γ. Οι μαθητές της περ. 3Α του άρθρου αυτού μετά το δεύτερο έτος της φοίτησής τους στο ελληνικό σχολείο και οι μαθητές της περ. 3Β του άρθρου αυτού μετά το πρώτο έτος φοίτησής τους στο ελληνικό σχολείο εξετάζονται, βαθμολογούνται και προάγονται, όπως προβλέπεται από τις διατάξεις του παρόντος διατάγματος για τους μαθητές της ημεδαπής.
- 3 Δ. Οι μαθητές Β' τάξης Ημερησίου Γενικού Λυκείου και Γ' τάξης Εσπερινού Γενικού Λυκείου που εμπίπτουν στις διατάξεις της παρ. 1 και της περίπτωσης 3Α του παρόντος άρθρου προάγονται όταν έχουν επιτύχει τη βαθμολογική βάση, που προβλέπεται από τις διατάξεις του παρόντος διατάγματος κατά περίπτωση ως εξής:
- α) Κατά το πρώτο έτος της φοίτησής τους σε Ελληνικό Γενικό Λύκειο εφαρμόζονται οι διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 26 του παρόντος διατάγματος, με παράλληλη μείωση του Γενικού μέσου όρου εννέα και πέντε δέκατα (9,5) κατά δύο (2) μονάδες.
  - β) Κατά το δεύτερο έτος της φοίτησής τους σε Ελληνικό Γενικό Λύκειο εφαρμόζονται οι διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 26 του παρόντος διατάγματος, με παράλληλη μείωση του Γενικού μέσου όρου εννέα και πέντε δέκατα (9,5) κατά μία (1) μονάδα.
- 3 Ε. Οι μαθητές Β' τάξης Ημερησίου Γενικού Λυκείου και Γ' τάξης Εσπερινού Γενικού Λυκείου που εμπίπτουν στις διατάξεις της παραγράφου 1 και της περίπτωσης 3Β του άρθρου αυτού και φοιτούν σε Ελληνικό Γενικό Λύ-

κειο προάγονται όταν έχουν επιτύχει τη βαθμολογική βάση, που προβλέπεται από τις διατάξεις του παρόντος διατάγματος ως εξής:

Για τους μαθητές αυτούς εφαρμόζονται οι διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 26 του παρόντος διατάγματος, με παράλληλη μείωση του Γενικού μέσου όρου εννέα και πέντε δέκατα (9,5) κατά μία (1) μονάδα.

4. «Α. Οι μαθητές της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου που φοίτησαν επί δύο (2) τουλάχιστον πλήρη και συνεχή διδακτικά έτη σε σχολείο του εξωτερικού, πριν από την εγγραφή τους σε σχολείο της Ελλάδας, κατά το πρώτο έτος της φοίτησής τους στο ελληνικό σχολείο στη Γ' τάξη Ημερησίου Γενικού Λυκείου και Δ' τάξη Εσπερινού Γενικού Λυκείου:
- α. δεν βαθμολογούνται στους κλάδους «Νεοελληνική Γλώσσα» και «Νεοελληνική Λογοτεχνία» του μαθήματος «Νέα Ελληνικά» και στα μαθήματα «Αρχαία Ελληνική Γλώσσα» και «Λογοτεχνία» της Ομάδας Προσανατολισμού Ανθρωπιστικών Σπουδών και
  - β. στα υπόλοιπα μαθήματα εξετάζονται προφορικά με βαθμολογική βάση το επτά και πέντε δέκατα (7,5). Οι μαθητές αυτοί κατά το δεύτερο έτος της φοίτησής τους στο ελληνικό σχολείο εξετάζονται:
    - α. προφορικά στους κλάδους «Νεοελληνική Γλώσσα» και «Νεοελληνική Λογοτεχνία» του μαθήματος «Νέα Ελληνικά» και στα μαθήματα «Αρχαία Ελληνική Γλώσσα» και «Λογοτεχνία» της Ομάδας Προσανατολισμού Ανθρωπιστικών Σπουδών με βαθμολογική βάση το επτά και πέντε δέκατα (7,5),
    - β. γραπτά στα μαθήματα Γενικής Παιδείας «Μαθηματικά και Στοιχεία Στατιστικής», «Ιστορία» και «Βιολογία» με βαθμολογική βάση το εννέα και πέντε δέκατα (9,5) και
    - γ. προφορικά στα υπόλοιπα μαθήματα με βαθμολογική βάση το εννέα και πέντε δέκατα (9,5).
- 4.Β. Οι μαθητές της παραγράφου 1 του άρθρου αυτού που φοίτησαν για ένα (1) τουλάχιστον πλήρες διδακτικό έτος σε σχολείο του εξωτερικού, πριν από την εγγραφή τους σε σχολείο της Ελλάδας, που είναι αντίστοιχο των σχολείων Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης που λειτουργούν στην Ελλάδα, κατά το πρώτο έτος της φοίτησής τους στο ελληνικό σχολείο στην Γ' τάξη Ημερησίου Γενικού Λυκείου και Δ' τάξη Εσπερινού Γενικού Λυκείου εξετάζο-

νται:

- α. προφορικά στους κλάδους «Νεοελληνική Γλώσσα» και «Νεοελληνική Λογοτεχνία» του μαθήματος «Νέα Ελληνικά» και στα μαθήματα «Αρχαία Ελληνική Γλώσσα» και «Λογοτεχνία» της Ομάδας Προσανατολισμού Ανθρωπιστικών Σπουδών με βαθμολογική βάση το επτά και πέντε δέκατα (7,5),
- β. γραπτά στα μαθήματα Γενικής Παιδείας «Μαθηματικά και Στοιχεία Στατιστικής», «Ιστορία» και «Βιολογία» με βαθμολογική βάση το εννέα και πέντε δέκατα (9,5) και
- γ. προφορικά στα υπόλοιπα μαθήματα με βαθμολογική βάση το εννέα και πέντε δέκατα (9,5).»⁽³⁷⁾
- 4Γ. Οι μαθητές της περ. 4Α του άρθρου αυτού μετά το δεύτερο έτος της φοίτησής τους στο ελληνικό σχολείο και οι μαθητές της περ. 4Β του άρθρου αυτού μετά το πρώτο έτος φοίτησής τους στο ελληνικό σχολείο εξετάζονται, βαθμολογούνται και απολύονται, όπως προβλέπεται από τις διατάξεις του παρόντος διατάγματος για τους μαθητές της ημεδαπής.
- 4Δ. Οι μαθητές Γ' τάξης Ημερησίου Γενικού Λυκείου και Δ' τάξης Εσπερινού Γενικού Λυκείου που εμπίπτουν στις διατάξεις της παρ. 1 και της περίπτωσης 4Α του παρόντος άρθρου απολύονται όταν έχουν επιτύχει τη βαθμολογική βάση, που προβλέπεται από τις διατάξεις του παρόντος διατάγματος κατά περίπτωση ως εξής:
- α) Κατά το πρώτο έτος της φοίτησής τους σε Ελληνικό Γενικό Λύκειο εφαρμόζονται οι διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 26 του παρόντος διατάγματος, με παράλληλη μείωση του Γενικού μέσου όρου εννέα και πέντε δέκατα (9,5) κατά δύο (2) μονάδες.
- β) Κατά το δεύτερο έτος της φοίτησής τους σε Ελληνικό Γενικό Λύκειο εφαρμόζονται οι διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 26 του παρόντος διατάγματος, με παράλληλη μείωση του Γενικού μέσου όρου εννέα και πέντε δέκατα (9,5) κατά μία (1) μονάδα.
- 4Ε. Οι μαθητές Γ' τάξης Ημερησίου Γενικού Λυκείου και Δ' τάξης Εσπερινού Γενικού Λυκείου που εμπίπτουν στις διατάξεις της παραγράφου 1 και της περίπτωσης 4Β του άρθρου αυτού και φοιτούν σε Ελληνικό Γενικό Λύκειο απολύονται όταν έχουν επιτύχει τη βαθμολογική βάση,

(37) Οι περιπτώσεις Α' και Β' της παρ. 4 του άρθ. 28 του πδ 46/2016 αντικαταστάθηκαν ως άνω σύμφωνα με την παρ. 30 του άρθ. 34 του Ν. 4521/2018 (ΦΕΚ 38/Α/2-3-2018).

που προβλέπεται από τις διατάξεις του παρόντος διατάγματος ως εξής:

Για τους μαθητές αυτούς εφαρμόζονται οι διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 26 του παρόντος διατάγματος, με παράλληλη μείωση του Γενικού μέσου όρου εννέα και πέντε δέκατα (9,5) κατά μία (1) μονάδα.

5. Οι μαθητές του άρθρου αυτού στα μαθήματα για τα οποία προβλέπεται προφορική εξέταση εξετάζονται σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου μόνου της υπ' αριθμ. Φ.253/155439/Β6/16-12-2009 υπουργικής απόφασης (Β' 2544).
6. Στους αποφοίτους του άρθρου αυτού χορηγείται απολυτήριο Γενικού Λυκείου, στο οποίο αναγράφεται ότι χορηγήθηκε σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 29

Χαρακτηρισμός φοίτησης και συνέπειες στην προαγωγή και απόλυση μαθητών

1. Η φοίτηση όλων των μαθητών των Γενικών Λυκείων χαρακτηρίζεται με πράξη του Συλλόγου των διδασκόντων καθηγητών την ημέρα που λήγουν τα μαθήματα ως επαρκής ή ανεπαρκής, με βάση το σύνολο των απουσιών που σημειώθηκαν κατά τη διάρκεια του διδακτικού έτους, σε συνδυασμό με την ετήσια προφορική επίδοση σε όλα τα μαθήματα.
2. **Επαρκής** χαρακτηρίζεται η φοίτηση στην περίπτωση κατά την οποία:
- α) Το σύνολο των απουσιών του μαθητή, που σημειώθηκε κατά το λήγον διδακτικό έτος, δεν υπερβαίνει τις πενήντα (50), ανεξάρτητα από τους λόγους πραγματοποίησής τους.
- β) Το σύνολο των απουσιών του μαθητή δεν υπερβαίνει τις εκατόν δεκατέσσερις (114), από τις οποίες οι πάνω από τις πενήντα (50) είναι δικαιολογημένες σύμφωνα με το Π.δ. 485/1983 (Α' 184).⁽³⁸⁾

(38) Τι αναφέρει το ΠΔ 485/1983 (ΦΕΚ 184/Α/21-12-1983):

Ο κηδεμόνας κάθε μαθητή που απουσίασε για λόγους υγείας από το Σχολείο περισσότερο από δύο μέρες, είναι υποχρεωμένος να προσκομίσει ο ίδιος, το βραδύτερο μέχρι και τη δεκάτη μέρα από την επιστροφή του μαθητή στο Σχολείο, βεβαίωση δημόσιου νοσηλευτικού ιδρύματος ή σχολιατρικής υπηρεσίας ή οποιουδήποτε ιδιώτη γιατρού, που να πιστοποιεί το είδος και τη διάρκεια της ασθένειας. Η βεβαίωση αυτή μπορεί να χρησιμεύσει ως δικαιολο-

Οι ανωτέρω επιπλέον απουσίες δικαιολογούνται από τον γονέα-κηδεμόνα του μαθητή, αν ο μαθητής είναι ανήλικος. Ο κηδεμόνας κάθε μαθητή που απουσίασε για λόγους υγείας από το σχολείο περισσότερο από δύο ημέρες προσκομίζει στο σχολείο για τη δικαιολόγηση των απουσιών βεβαίωση δημόσιου νοσηλευτικού ιδρύματος ή οποιουδήποτε ιδιώτη γιατρού που να πιστοποιεί το είδος και τη διάρκεια της ασθένειας.

Για τη δικαιολόγηση απουσιών έως δύο ημερών λόγω ασθένειας ή σοβαρών οικογενειακών λόγων αρκεί και ενυπόγραφο σημείωμα του κηδεμόνα. Με τον τρόπο αυτό ο κηδεμόνας μπορεί να δικαιολογήσει το πολύ δέκα (10) μέρες αθροιστικά για όλο το έτος. Σε περίπτωση που ο μαθητής είναι ενήλικος, δικαιολογεί ο ίδιος τις παραπάνω απουσίες.

Κατ' εξαίρεση, ο Σύλλογος των διδασκόντων κάθε Σχολείου με ειδική πράξη του χαρακτηρίζει ως επαρκή τη φοίτηση μαθητή που σημείωσε από εκατόν δέκα πέντε έως εκατόν εξήντα τέσσερις (115-164) απουσίες, υπό την προϋπόθεση ότι όλες οι απουσίες πάνω από τις πενήντα (50) είναι δικαιολογημένες και οφείλονται είτε σε ασθένεια, είτε σε σοβαρούς οικογενειακούς λόγους και η επίδοσή του κρίνεται ιδιαίτερα ικανοποιητική. Ως ιδιαίτερα ικανοποιητική κρίνεται στην προκειμένη περίπτωση η επίδοση του μαθητή, όταν ο γενικός μέσος όρος της προφορικής βαθμολογίας (Γ.Μ.Ο.), όπως προκύπτει από το άθροισμα των Μ.Ο. των δύο τετραμηνιαίων βαθμών στο Λύκειο, διαιρούμενο με τον αριθμό των διδασκόμενων μαθημάτων, είναι τουλάχιστον δεκαπέντε (15) πλήρες και η διαγωγή του κοσμιωτάτη.

γ) Συντρέχουν οι λόγοι που αναφέρονται στην παρ. 6 εδ.

γητικό για τις αντίστοιχες απουσίες. Μετά την ανωτέρω προθεσμία κανένα δικαιολογητικό υποβαλλόμενο εκπρόθεσμα δε γίνεται δεκτό. Κάθε βεβαίωση υποβάλλεται με αίτηση και καταχωρίζεται στο πρωτόκολλο απαραίτητως. Για τη δικαιολόγηση απουσιών δύο (2) ημερών, λόγω ασθένειας ή άλλων σοβαρών οικογενειακών λόγων, αρκεί και ενυπόγραφο σημείωμα του κηδεμόνα που προσκομίζεται από τον ίδιο αποκλειστικά δέκα μέρες το πολύ μετά την επάνοδο του μαθητή στο Σχολείο. Με τον τρόπο αυτό ο κηδεμόνας μπορεί να δικαιολογήσει τις απουσίες το πολύ δέκα ημερών (10) αθροιστικά για όλο το έτος.

δ' του άρθρου 1 του Π.δ. 294/1980.⁽³⁹⁾

3. Οι μαθητές, των οποίων η φοίτηση χαρακτηρίζεται επαρκής, προσέρχονται κανονικά στις προαγωγικές και απολυτήριες εξετάσεις του Μαΐου-Ιουνίου.
4. **Ανεπαρκής** χαρακτηρίζεται η φοίτηση μαθητή που σημείωσε πάνω από πενήντα (50) απουσίες και δεν εμππτει σε καμία από τις περιπτώσεις που προαναφέρθηκαν.
5. Οι μαθητές, των οποίων η φοίτηση χαρακτηρίζεται ανεπαρκής, είναι υποχρεωμένοι να επαναλάβουν τη φοίτηση στην ίδια τάξη.
6. Για τους μαθητές, που φοιτούν στα Εσπερινά και Μουσικά Λύκεια, τα αριθμητικά όρια των εκατόν δεκατεσσάρων (114) και εκατόν εξήντα τεσσάρων (164) απουσιών για το χαρακτηρισμό της φοίτησης προσαυξάνονται κατά δέκα έξι (16).
7. Ο υπεύθυνος καθηγητής για την παρακολούθηση της φοίτησης των μαθητών τμήματος ή τάξεως, αφού ενημερώσει τον Διευθυντή του σχολείου ότι ο μαθητής συμπλήρωσε ήδη εικοσιτέσσερις (24) απουσίες, δικαιολογημένες ή αδικαιολόγητες, είναι υποχρεωμένος να ενημερώνει τον κηδεμόνα με ταχυδρομική επιστολή, η οποία στέλνεται με τη μέριμνα του σχολείου από την 1η έως την 5η κάθε μήνα για τις απουσίες του μήνα που προηγήθηκε. Αν ο μαθητής είναι ενήλικος, η επιστολή επιδίδεται στον ίδιο.
8. Για τον υπολογισμό του ορίου απουσιών των μαθητών των **Ιδιωτικών Γενικών Λυκείων** που εφαρμόζουν διευρυμένο ωρολόγιο πρόγραμμα ισχύουν τα εξής:
  - α. Το σύνολο των απουσιών για κάθε μαθητή μίας τάξης προκύπτει από το γινόμενο του συνολικού αριθμού ωρών του διευρυμένου εβδομαδιαίου ωρολογίου προγράμματος που εφαρμόζεται στην τάξη επί το συνολικό όριο απουσιών (114 απουσίες), όπως αυτό ορίζεται από το πρώτο εδάφιο της περ. β. της παρ. 2 του παρόντος άρθρου, δια του αριθμού των ωρών του εβδομαδιαίου ωρολογίου προγράμματος της τάξης. Οι ανωτέ-

(39) Τι αναφέρει το Πδ 294/1980 (ΦΕΚ 81/Α/1980): «Με απόφαση του Υπουργού Παιδείας και Θρησκευμάτων δύναται να χαρακτηρίζεται επαρκής η φοίτηση μαθητών ανεξαρτήτως αριθμού απουσιών, εφόσον οι μαθητές αυτοί τυγχάνουν πρωταθλητές, οι δε απουσίες τους οφείλονται στη συμμετοχή τους σε διεθνείς αθλητικές εκδηλώσεις πιστοποιούμενες από τη Γενική Γραμματεία Αθλητισμού.»

ρω επιπλέον απουσίες δικαιολογούνται από τον γονέα-κηδεμόνα του μαθητή (έως μία ημέρα) ή με ιατρική γνωμάτευση σύμφωνα τις διατάξεις της παρ. 3 του άρθρου 3 του Π.δ. 485/1983 (Α' 184).

β. Το σύνολο των απουσιών για κάθε μαθητή μίας τάξης προκύπτει από το γινόμενο του συνολικού αριθμού ωρών του διευρυμένου εβδομαδιαίου ωρολογίου προγράμματος που εφαρμόζεται στην τάξη επί το συνολικό όριο των κατ' εξαίρεση απουσιών (164 απουσίες), όπως αυτό ορίζεται από το δεύτερο εδάφιο της περ. β. της παρ. 2 του παρόντος άρθρου, δια του αριθμού των ωρών του εβδομαδιαίου ωρολογίου προγράμματος της τάξης. Οι ανωτέρω επιπλέον απουσίες του μαθητή δικαιολογούνται, εφόσον οφείλονται σε ασθένεια που βεβαιώνεται, σύμφωνα με το άρθρο 3 του Π.δ. 485/1983.

γ. Η στρογγυλοποίηση των απουσιών των περιπτώσεων α και β γίνεται στον πλησιέστερο ακέραιο αριθμό.

Άρθρο 30

Μετεγγραφές μαθητών Γ' τάξης των Γενικών Λυκείων του Εξωτερικού

Μαθητές της Γ' τάξης των Γενικών Λυκείων του Εξωτερικού μπορούν, κατ' εξαίρεση των κειμένων διατάξεων, να μετεγγραφονται στην τελευταία τάξη των Γενικών Λυκείων της ημεδαπής μέχρι δέκα (10) ημέρες πριν από τη λήξη των μαθημάτων του Β' Τετραμήνου των Γενικών Λυκείων της ημεδαπής. Για τους μαθητές αυτούς ο Γ.Μ.Ο. της Γ' τάξης εξάγεται σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 23 του παρόντος Π.δ. λαμβανομένης υπόψη της προφορικής βαθμολογίας των τετραμήνων του σχολείου από το οποίο μετεγγράφονται.

Άρθρο 31

Όπου στις διατάξεις του παρόντος διατάγματος αναφέρεται υπολογισμός βαθμού με προσέγγιση δεκάτου, νοείται ότι στις περιπτώσεις που κατά τον υπολογισμό του βαθμού προκύπτουν περισσότερα του ενός δεκαδικά ψηφία τότε, αν το δεύτερο δεκαδικό ψηφίο είναι ίσο ή μεγαλύτερο του πέντε (5), το πρώτο δεκαδικό ψηφίο προσαυξάνεται στο αμέσως επόμενο παραλειπομένων των λοιπών και αν είναι μικρότερο του πέντε (5), παραλείπονται όλα τα υπόλοιπα πλην του πρώτου δεκαδικά ψηφία.

Άρθρο 32

Μεταβατικές διατάξεις

Μαθητές που φοίτησαν κατά τα παρελθόντα σχολικά έτη στη Γ' τάξη του Ημερήσιου Γενικού Λυκείου και στη Δ' τάξη του Εσπερινού Γενικού Λυκείου και δεν έχουν απολυθεί μπορούν να προσέλθουν στις γραπτές απολυτήριες εξετάσεις του Μαΐου - Ιουνίου του σχολικού έτους 2015-2016.

Οι μαθητές αυτοί δεν έχουν τη δυνατότητα να αλλάξουν κατεύθυνση και εξετάζονται σε όλα τα γραπτώς εξεταζόμενα μαθήματα που διδάσκονταν κατά το σχολικό έτος 2014-2015 στην τάξη αυτή. Στην περίπτωση αυτή παραμένει αμετάβλητος ο βαθμός των τετραμήνων. Εάν για οποιονδήποτε λόγο δεν υπάρχει βαθμός ενός μαθήματος σε κανένα τετράμηνο, ο Διευθυντής του σχολείου συγκροτεί υπό την προεδρία του τριμελή επιτροπή από δύο καθηγητές της ίδιας ειδικότητας ή που έχουν σε ανάθεση το αντίστοιχο μάθημα, η οποία διενεργεί ειδική προφορική εξέταση. Το αποτέλεσμα αυτής της εξέτασης αποτελεί τον ετήσιο προφορικό βαθμό του μαθήματος και δίνεται με προσέγγιση δεκάτου.

Η ύλη στην οποία εξετάζονται έχει καθοριστεί για το Ημερήσιο ΓΕΛ με την με πρωτ. 151387/Δ2/28-09-2015 υπουργική απόφαση (ΦΕΚ Β' 2139) και για το Εσπερινό ΓΕΛ με τη με αρ. πρωτ. 151384/Δ2/28-09-2015 υπουργική απόφαση (ΦΕΚ Β' 2146) και για τα μαθήματα που εξετάζονται σε επίπεδο σχολικής μονάδας καθορίζεται από το Σύλλογο Διδασκόντων και δεν μπορεί να είναι λιγότερη από το μισό και περισσότερη από τα 2/3 της διδακτέας του σχολικού έτους 2014-2015. Η επιλογή και ο ακριβής προσδιορισμός της για κάθε μάθημα ορίζεται από τους διδάσκοντες το αντίστοιχο μάθημα, εγκρίνεται από τον Διευθυντή του Γενικού Λυκείου και γνωστοποιείται στους μαθητές πέντε (5) εργάσιμες ημέρες πριν από τη λήξη των μαθημάτων.

Αν οι μαθητές αυτοί δεν επιτύχουν το γενικό μέσο όρο απόλυσης, παραπέμπονται σε ειδική εξεταστική περίοδο του Σεπτεμβρίου του 2016 με τον τρόπο και τη διαδικασία των απολυτηρίων εξετάσεων στα μαθήματα, στα οποία ο βαθμός ετήσιας επίδοσής τους είναι μικρότερος του εννέα και πέντε δέκατα (9,5) είτε αυτά εξετάστηκαν σε ενδοσχολικό είτε σε πανελλαδικό επίπεδο.

Οι εξετάσεις της ειδικής εξεταστικής περιόδου του Σεπτεμβρίου διεξάγονται σε επίπεδο σχολικής μονάδας.

Αν ύστερα από την ειδική εξεταστική περίοδο του Σεπτεμβρίου του 2016 οι μαθητές δεν επιτύχουν γενικό μέσο όρο

τουλάχιστον εννέα και πέντε δέκατα (9,5)

Α. Επαναλαμβάνουν τη φοίτησή τους ή

Β. Προσέρχονται στις απολυτήριες εξετάσεις Μαΐου – Ιουνίου της τελευταίας τάξης το αμέσως επόμενο ή οποιοδήποτε άλλο σχολικό έτος, χωρίς να φοιτήσουν στην αντίστοιχη τάξη, και εξετάζονται προφορικά και γραπτά στα μαθήματα και στην ύλη που εξετάζονται οι μαθητές της Γ' τάξης Ημερήσιου ΓΕΛ ή της Δ' τάξης Εσπερινού ΓΕΛ το συγκεκριμένο σχολικό έτος.

Για την αξιολόγηση και την απόλυση των ανωτέρω μαθητών μέχρι και την ειδική εξεταστική περίοδο του Σεπτεμβρίου του 2016 ισχύει το Π.δ. 60/2006 (Α' 65) όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει.

Στους αποφοίτους του άρθρου αυτού μέχρι και την ειδική εξεταστική περίοδο του Σεπτεμβρίου του 2016 χορηγείται απολυτήριο Γενικού Λυκείου, στο οποίο αναγράφεται ότι χορηγήθηκε σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 33

Καταργούμενες διατάξεις

Κάθε διάταξη που ρυθμίζει με διαφορετικό τρόπο τα θέματα του παρόντος Π.Δ. παύει να ισχύει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Η ισχύς του παρόντος αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Στον Υπουργό Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων αναθέτουμε τη δημοσίευση και εκτέλεση του παρόντος διατάγματος.

Αθήνα, 15 Απριλίου 2016

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ